

Fredag den 2. marts 2012 (D)

1

Kl. 09:00

55. møde

Fredag den 2. marts 2012 kl. 9.00

Formanden :

Mødet er åbnet.

Dagsorden

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke 51 af 14. februar 2012 om nye statsgarantier til nødlidende banker tilbage fra Finansudvalget.

Af Frank Aaen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Fremsættelse 28.02.2012).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsretten og faglige volds- og giftsretter. (Adgang til at øge antallet af suppleanter i Arbejdsretten).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 22.02.2012).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Midlertidig forlængelse af dagpengeperioden og ret til ferie for modtagere af kontanthjælp og særlig ydelse m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 22.02.2012).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

(Ændring af prisloftet på 6 ugers selvvalgt uddannelse).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 22.02.2012).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 29:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk henvendelse til Ruslands præsident.

Af Søren Espersen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 18.01.2012).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 30:

Forslag til folketingsbeslutning om anerkendelse af en selvstændig palæstinensisk stat.

Af Christian Juhl (EL) og Sara Olsvig (IA) m.fl.

(Fremsættelse 20.01.2012).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke 51 af 14. februar 2012 om nye statsgarantier til nødlidende banker tilbage fra Finansudvalget.

Af Frank Aaen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Fremsættelse 28.02.2012).

Kl. 09:00

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og det er handels- og investeringsministeren for erhvervs- og vækstministeren. Værsgo.

Kl. 09:00

(Erhvervs- og vækstministeren (fg.))

Pia Olsen Dyhr (, fg.):

Tak. Enhedslisten har fremsat beslutningsforslag nr. B 43, hvori der opfordres til, at erhvervs- og vækstministeren trækker aktstykke nr. 51 tilbage. Indledningsvis vil jeg på vegne af erhvervs- og vækstministeren sige, at han er helt enig i, at der skal stilles krav til banken for at kunne få en statsgaranti. Derfor vil staten stille en række krav og betingelser i forbindelse med udstedelse af nye statsgarantier. Kravene går på sundhedstilstanden i den fusionerende bank. F.eks. skal der foreligge en troværdig likviditetsplan og en holdbar forretningsmodel, og Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet A/S skal godkende fusionen. Ligeledes er det et krav, at instituttet ikke betaler udbytte, ikke foretager kapitalnedsættelser og ikke igangsætter nye aktieoptionsprogrammer eller andre lignende ordninger til direktionen.

Men i forhold til selve driften af banken er det bankens bestyrelse, der fastsætter de overordnede retningslinjer, mens den daglige drift overlades til direktionen. Det er således også den enkelte banks bestyrelse, som i sidste ende er ansvarlig over for aktionærerne. Jeg synes, det fortsat er mest hensigtsmæssigt at overlade den nærmere indretning af driften til banken selv. Jeg kan dog tilføje, at i de tilfælde, hvor staten har en ejerandel i banken, udøver staten sit ejerskab på samme måde som andre aktionærer. Staten medvirker således bl.a. til valg af bestyrelsen.

Erhvervs- og vækstministeren er også enig i, at aflønning af direktionen skal være forsvarlig. I forhold til aflønning eksisterer der allerede i dag en række regler, der regulerer aflønning i den finansielle sektor. I august 2010 blev der indgået en bred politisk aftale

om forsvarlig aflønning i den finansielle sektor, hvorved der blev indført en række bestemmelser, der skal sikre en forsvarlig udvikling i bankdirektørernes lønninger. De banker, der har modtaget statsligt kapitalindskud, er underlagt endnu skrappe regulering. Direktionen må f.eks. ikke iværksætte eller forny aktieoptionsprogrammer. Tilsvarende forbud vil gælde ved udstedelse af en statsgaranti.

De eksisterende danske aflønningsregler er endda skrappe end kravene i det tredje kapitalkravsdirektiv. F.eks. gælder de danske regler for hele den finansielle sektor inklusive forsikringsselskaberne og pensionsselskaberne, hvor de EU-retlige regler kun gælder kreditinstitutter og investeringsselskaber. I kapitalkravsdirektivet er der endvidere kun krav om, at forholdet mellem variabel løn og fast løn for direktionsmedlemmer skal være passende. I Danmark må den variable løn til direktion og bestyrelse ikke overstige 50 pct. af den faste løn inklusive pension, og for direktion og bestyrelse i finansielle virksomheder, som modtager statsstøtte, må den variable løndel maksimalt udgøre 20 pct. af den faste løn inklusive pension.

I EU overvejes det at foretage en gennemgang af behovet for justeringer af reglerne for aflønningsområdet. Kommissær Barnier har givet udtryk for, at han er åben for at se på, om der er behov for yderligere regulering på EU-plan. Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at eventuelle yderligere supplerende regler i Danmark vil stride imod ambitionen om et level playing field for bankerne i Europa. Derfor mener jeg, at vi skal afvente arbejdet i Europa-Kommissionen, før der træffes beslutninger om behovet for eventuelle yderligere stramninger i forhold til aflønning i Danmark.

Afslutningsvis vil jeg sige, at aktstykke nr. 51 primært er en modificering af bankpakke IV på baggrund af drøftelser med Europa-Kommissionen. Aktstykket udgør en vigtig brik i, at den samlede fusionsplan for Vestjysk-BANK og Aarhus Lokalbanc kan gennemføres, idet det er en afgørende forudsætning for bankerne, at de kan få en statsgaranti. Givet at staten vil stille en række krav til bankerne i forbindelse med udstedelse af statsgarantien, vil der i garantiperioden være forbud mod udbytte, tilbagekøbsprogrammer og optionsprogrammer, og da vi i Danmark allerede har skrappe krav for aflønning, kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 09:04

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 09:04

Frank Aaen (EL):

Det er et aktstykke, der drejer sig om statsgaranti på i alt 50 mia. kr., og så må vi jo notere os, at den ansvarlige minister ikke har lyst til at være til stede i salen, men sender en vikar, som jeg overhovedet ikke har noget at udsætte på, men som jo heller ikke med nogen rimelighed med få timers varsel skal kunne redegøre for detaljerne i det, vi debatterer i dag. Så jeg vil ikke stille spørgsmål til ministeren, ikke fordi jeg ikke har respekt for ministeren, men fordi jeg har respekt for, at når man er kastet ind i en sag med kort varsel, kan man selvfølgelig ikke svare på spørgsmål om detaljerne og skal ikke gøre det. Man skal heller ikke prøve på at gøre det.

Jeg vil bare sige, at jeg synes, det er underligt, at ministeren – når vi ved, at ministeren sidder et par hundrede meter nede ad gangen her – ikke kan være til stede i Folketingssalen.

Kl. 09:05

Formanden :

Ministeren.

Kl. 09:05

(Erhvervs- og vækstministeren (fg.))

Pia Olsen Dyhr (, fg.):

Jeg ved, at erhvervs- og vækstministeren sidder i et vigtigt møde, og derfor har jeg overtaget beslutningsforslaget. Jeg håber, at ordføreren vil benytte sig af muligheden for at stille skriftlige spørgsmål, for jeg mener bestemt, at det er værd at benytte sig af muligheden for også at få en dialog med ministeren. Så jeg håber, at hr. Frank Aaen vil benytte sig af muligheden for at stille skriftlige spørgsmål.

Kl. 09:05

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 09:06

Frank Aaen (EL):

Der vil komme en hel stribe skriftlige spørgsmål. Det er helt klart. Jeg vil sige, at mødetidspunktet her jo er fastlagt af ministeren selv, altså den ikke fungerende minister – sådan hedder det vist, jeg er ikke helt klar på terminologien. Derfor synes jeg altså, at det her er dybt utilfredsstillende. Men der kommer skriftlige spørgsmål i stedet for.

Kl. 09:06

Formanden :

Ministeren.

Kl. 09:06

(Erhvervs- og vækstministeren (fg.))

Pia Olsen Dyhr (, fg.):

Jeg vil gøre opmærksom på, at der indimellem kan ske uopsættelige ting, som kan gøre det rigtig svært for en minister at være til stede i salen, og da regeringen er et kollegium, stiller andre ministre selvfølgelig op, sådan som jeg også gør. Jeg er helt sikker på, at erhvervs- og vækstministeren ser frem til hr. Frank Aaens spørgsmål og selvfølgelig vil besvare dem med glæde.

Kl. 09:06

Formanden :

Tak til erhvervs- og vækstministeren. Så er det hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 09:07

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Jeg vil sådan set begynde lidt anderledes, end jeg havde planlagt, og jeg vil også godt begynde med at henvende mig til Folketingets formand, for jeg synes, det er yderst uheldigt, at den ansvarlige ressortminister ikke er til stede ved behandlingen af det her principielle og meget vigtige forslag.

Jeg bliver nødt til at sige, at det ikke er ordentligt i forhold til Folketingets arbejde. Jeg bliver nødt til at sige, at vi må have så meget ærlighed i tingene, at vi erkender, at det meget uopsættelige møde, ministeren åbenbart har, er et, som vi andre har kunnet løbe fra for få minutter siden for at nå ind til førstebehandlingen af et beslutningsforslag, som der er indkaldt til ekstraordinært i dag kl. 9.00 efter aftale med det pågældende ressortministerium.

Derfor synes jeg ikke, at det er respekt for Folketingets arbejde, og jeg synes ikke, at det er rimelige vilkår, man giver Folketingets medlemmer, uanset om de er fra oppositionen eller er en del af regeringens parlamentariske grundlag. Jeg vil i og for sig gerne tillade mig at stille det spørgsmål til Folketingets formand, om det på den baggrund ikke ville være hensigtsmæssigt at udsætte sagens behandling.

Kl. 09:08

Formanden :

Jeg har ikke på det her tidspunkt tænkt mig at tage nogen diskussion med medlemmerne om, hvad der er rimeligt og ikke er rimeligt. Jeg noterer mig, hvad der kommer af bemærkninger, og så vil jeg selvfølgelig efterfølgende henvende mig til den pågældende minister. Men nu behandler vi denne sag på Folketingets dagsorden.

Kl. 09:09

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne sige, at jeg naturligvis tager de bemærkninger fra Folketingets formand ad notam. Jeg havde vel i og for sig heller ikke ventet andet svar, og jeg anerkender, at formanden næppe heller i situationen kan give andet svar, men jeg opfatter det her som en lidt alvorlig situation. Og det tror jeg også at formanden er klar over, når et medlem som jeg begynder min tale med at fremhæve det. Jeg forventer derfor også, at min indledning her bliver fulgt op, og at jeg også får en respons på det fra Folketingets formand. Der bliver nikket, og det siger jeg tak for.

Med hensyn til det foreliggende beslutningsforslag vil jeg sige, at det jo er ejendommeligt, at regeringens parlamentariske grundlag fremsætter et sådant forslag, som standser sagsbehandlingen af et aktstykke i Folketingets Finansudvalg vedrørende en meget vigtig sag i den danske finansielle sektor, som har at gøre med en konkret fusion, nemlig fusionen mellem Aarhus Lokalbanc og Vestjysk-BANK. Jeg skal gøre den bemærkning, at i de 10 år med VK-regeringen observerede jeg ikke, at VK-regeringens parlamentariske grundlag agerede på den måde, men det er åbenbart noget, man kan leve med og acceptere fra den nuværende regerings side, oven i købet i et så vigtigt og væsentligt forslag, som det, vi her behandler.

Det er jo ganske, ganske alvorligt, at man midt i Finansudvalgets behandling af et aktstykke på baggrund af en lovgivning, der er vedtaget, og en bankpakke, bankpakke IV, der har bred tilslutning i Folketinget, intervenserer på den her måde. Jeg anerkender, at Folketingets forretningsorden giver hjemmel til det, men det er meget atypisk og utraditionelt, og det er bestemt generende i forhold til den sag, det vedrører.

Venstre er indstillet på at være et loyalt medlem i kredsen bag finansiell stabilitet her i landet. Det er vigtigt for os alle sammen, for virksomhederne, arbejdspladserne og vores virksomheders indtjeningsevne, at der er gode finansieringsmuligheder og stabilitet i den finansielle sektor. Derfor er vi i den finanskrisesituation, som vi er i her i landet og internationalt, nødt til i et vist omfang at holde hånden under de kreditinstitutioner, som kommer i vanskeligheder. Det er i vores alle sammens interesse, for ellers risikerer vi nogle domineffekter, som får uoverskuelige konsekvenser.

Venstre er derfor ikke indstillet på at medvirke til gennemførelsen af det her beslutningsforslag, og vi opfordrer til, at vi snarest muligt igen får gang i sagsbehandlingen af aktstykket i Folketingets Finansudvalg. Og jeg vil gerne bede den fungerende minister på området om at komme herop og helt klart og utvetydigt på regeringens og sit partis vegne tage afstand fra de intentioner, der ligger bag beslutningsforslaget.

Kl. 09:13

Formanden :

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 09:13

Frank Aaen (EL):

Nu kan der jo også være grænser for hykleriet. Altså, Venstre er jo en del af forliget bag bankpakkerne og har været med til at få det her lavet bag lukkede døre. Man har siddet og forhandlet med ministeren og har trukket forhandlingerne i langdrag, så ministeren åbenbart er

kommet i klemme. Jeg har udtrykt min kritik af ministeren, men jeg vil sige, at man jo også skal passe på med hykleriet, når man selv har et ansvar for den udvikling, der er sket.

Må jeg spørge hr. Kim Andersen: Kan det virkelig være udemokratisk, at Folketinget tager en åben debat om statsgarantier på 50 mia. kr. til banker, der er ved at fallere, altså en åben debat i Folketingssalen, hvor alle kan se for og imod, og hvem der mener hvad, i stedet for at sagen forleden dag bare blev kørt igennem bag lukkede døre i Finansudvalget? Er det virkelig Venstres opfattelse af demokrati?

Kl. 09:14

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:14

Kim Andersen (V):

Jeg har ikke sagt, at det her beslutningsforslag er udemokratisk. Jeg sagde tværtimod, at jeg anerkender, at Folketingets forretningsorden hjemler mulighed for den proces, vi her er vidner til. Så spørgsmålet er ganske enkelt forkert.

Jeg synes, det er hyklerisk, at man i Enhedslisten – fordi man ikke er med i kredsen, der vil sikre finansiell stabilitet her i landet – i den grad benytter sig af en hjemmel i forretningsordenen til at stikke en kæp i hjulet i forhold til behandlingen af et aktstykke, som netop har til formål på regeringens vegne at medvirke til at sikre en højere grad af finansiell stabilitet.

Hr. Frank Aaens snak om hyklery i forhold til sagen her og dens behandling er jo det rene vrøvl. Vi andre, som har været med i forhandlingerne, kunne være her til mødet, og hvis det er udtryk for forhaling og trækken i langdrag, at man over halvanden dag på nogle møder behandler nogle seriøse og alvorlige spørgsmål i det pågældende ressortministerium, må jeg indrømme, at jeg ikke forstår ræsonnementerne længere, og så synes jeg, at hr. Frank Aaen i den grad demonstrerer usaglighed i forhold til ansvarlighed over for det parlamentariske arbejde.

Kl. 09:15

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 09:15

Frank Aaen (EL):

Venstre klager over, at det her kommer til debat i Folketingssalen. Det siger alt. Lad os så gå til substansen.

Mener Venstre som et liberalistisk parti virkelig, at staten skal yde statsgarantier for 50 mia. kr. mod nogle meget beskedne krav – o.k. krav, men beskedne krav – om, at man ikke må lave udbyttebetaling eller andre ting?

Hvis staten i den grad skal gå ind og holde hånden under banker i det omfang, vi taler om – med 50 mia. kr. – mener Venstre så ikke, at man i langt højere grad 1) bør gå ind i at diskutere, hvad man skal kræve af de banker, der får hjælp, og 2) stille det spørgsmål, om vi skal blive ved med at vedtage bankpakke efter bankpakke. Jeg ved ikke, om hr. Kim Andersen er klar over, hvilket nummer vi er i gang med. De fleste andre er i tvivl, men det kan da være, at hr. Kim Andersen kan fortælle, hvilket nummer bankpakke vi er i gang med. Var det ikke en god idé med en helhedsløsning i stedet for den her drypvise udstedelse af milliardgarantier?

Kl. 09:16

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:16

Kim Andersen (V):

Jeg vil endnu en gang sige, at jeg altså ikke harcelerer over en debat her i salen. Jeg anerkender, at der er hjemmel i forretningsordenen til den behandling, vi her er i gang med, men jeg undrer mig bestemt over, at Enhedslisten som parlamentarisk grundlag for regeringen i den grad vil være med til at trække en for regeringen så vigtig sag i langdrag. Det undrer jeg mig over. Men det er jo Enhedslistens og regeringens problem.

Vi har jo behandlet en række bankpakker, og vi har i kredsen bag Finansiell Stabilitet ønsket at holde hånden under den finansielle sektor her i landet i en situation, hvor en global finanskriser naturligvis også rammer Danmark. Det begyndte den tidligere VK-regering at gøre, og det har den nuværende regering fulgt op på. Det tror vi er fornuftigt i forhold til at sikre mest mulig stabilitet i almindelige danskeres hverdag og økonomi. Og vi tror også, det er bedst for eksporten, valutaindtjeningen og arbejdspladserne.

Kl. 09:17

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. Hr. Benny Engelbrecht som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 09:18

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Indledningsvis vil jeg forholde mig til ministerens udmærkede redegørelse i indledningen af dette møde og påpege, at Socialdemokraterne til fulde føler sig dækket af det substantielle indhold af ministerens udmærkede redegørelse. Jeg synes, jeg blot vil understrege, at der her er tale om en bred forligskreds, som er enige om principper, og også at staten jo selvfølgelig har lod og del i en banksammenhæng, og i den sammenhæng kan staten udøve sit ejerskab på samme måde som alle andre aktionærer, altså ved at udpege medlemmer til bestyrelsen og selvfølgelig påvirke ad den vej.

Jeg har fuld respekt for, at Enhedslisten benytter sig af de muligheder, man har parlamentarisk for at bringe en substantiel debat op. Det er helt rimeligt og helt fair, og jeg er også bare glad for, at vi er i stand til at kunne gennemføre denne behandling hurtigt og effektivt, således at det ikke obstruerer det arbejde, der er i forhold til det konkrete aktstykke. Derfor synes jeg faktisk også, at den tilgang, som Enhedslisten har, trods alt fortjener ros, fordi man er villig og parat til at behandle dette spørgsmål hurtigt og effektivt.

I forhold til det substantielle kan vi ikke støtte det fremlagte forslag, men sætter selvfølgelig pris på, at der er en debat om dette. Socialdemokraterne kan ikke støtte forslaget.

Kl. 09:19

Formanden :

Tak. Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 09:19

Frank Aaen (EL):

Hr. Benny Engelbrecht må vel erkende, at det ser ud, som om bankpakkerne sådan kommer ad libitum; vi ved ikke helt, hvor højt et nummer vi i øjeblikket er oppe på. Men det, vi ved, er, at det, der lige er sketovre i Erhvervs- og Vækstministeriet, er, at man har forhandlet om endnu en bankpakke, som man vistnok kalder noget andet for at undgå, at der kommer endnu et nummer på. Jeg ved ikke helt hvorfor, det er sådan, men er det ikke snart på tide, at Folketinget får en debat om den samlede udvikling i finanssektoren og statens rolle og om de krav, der er i forbindelse med en redning af finanssektoren, i stedet for at vi bare får det ene aktstykke efter det andet? Og her kan vi se, at det ene aktstykke ikke engang er blevet be-

handlet færdigt, før det næste er på vej, og vi ved, at der kommer endnu et, nemlig det, der i går var til behandling i Folketingets Finansudvalg, og som kommer til behandling om 14 dage.

Altså, har vi ikke brug for en samlet diskussion om, hvad det i det hele taget er, der sker, og hvad staten kan gøre, i stedet for at det hele ligesom kommer snublende oven i hinanden?

Kl. 09:20

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:21

Benny Engelbrecht (S):

Der var flere elementer i hr. Frank Aaens spørgsmål. Det første, jeg lige vil svare på, er det her med, om der skulle være brug for en mere substantiel debat. Det skal jeg bestemt ikke afvise at der kan være behov for, og lad os da i givet fald få den taget. Det her er et jo konkret beslutningsforslag, der vedrører et konkret aktstykke, og det kan godt være, at det ikke er det rigtige i forhold til det.

Dernæst er det fuldstændig korrekt, at der netop i Erhvervs- og Vækstministeriet er en udviklingspakke, der er blevet forhandlet færdig, og den skal bl.a. sikre en øget eksport. Det er således, at de danske virksomheder er i en alvorlig kreditklemme, og det gør det ganske enkelt vanskeligt at sikre, at danske virksomheder kan eksportere, og det medfører, at der vil være mindre beskæftigelse og mindre afsætning. Det kan vi ikke være interesseret i, og derfor er det ganske enkelt sådan, at ansvarlige partier må handle.

Jeg forstår udmærket godt den position, Enhedslisten har valgt at tage – det må jeg sige – og jeg har også stor respekt for, at man vil agere vagthund, det vil jeg også gerne understrege. Men jeg må også sige, at vi uagtet hvad så også som ansvarligt parti bliver nødt til at handle, og jeg er glad for, at der her er en bred forligskreds, selv om jeg også har respekt for den rolle, som Enhedslisten har.

Kl. 09:22

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 09:22

Frank Aaen (EL):

Tak for det. Men det, som der i øjeblikket forhandles om, og som måske er færdigforhandlet – det ved jeg ikke engang om det er – er jo et beløb på 15 mia. kr. til at overtage fallerede ejendomsprojekter, og der er, så vidt jeg er orienteret fra pressen, afsat 3 mia. kr. til at overtage fallerede landbrug, der har spekuleret alle deres penge væk i schweizerfranc. Det er et beløb på 18 mia. kr. i alt. Vi har i øjeblikket tre sideløbende forslag til vedtagelse vedrørende banker til behandling i Folketinget. Altså, var det ikke en god idé, at vi så hurtigt som muligt fik en samlet diskussion om det og en samlet lovgivning, i stedet for at det sker ved sådanne ad hoc-vedtagelser i Finansudvalget?

Kl. 09:22

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:23

Benny Engelbrecht (S):

Tak. Jamen las os se på den konkrete aftale, hvis det er den, hr. Frank Aaen gerne vil diskutere. Jeg kan sige, at den netop er blevet forhandlet færdig her i dag lidt i klokken 9.00, og jeg kan sige, at det er korrekt, at man bl.a. går ind og hjælper på nogle områder omkring landbruget. Der gør man det, at man flytter nogle landbrug, som faktisk har mulighed for at kunne udvikle sig i en positiv retning, fra Finansiell Stabilitet og over i et privat oprettet finansieringsselskab, og

dermed vil de altså ikke længere være på afviklingskurs, men på en udviklingskurs, og det er jo sådan set et tiltag, der er godt og positivt. Der er også en lang række andre positive tiltag i den nyligt fremsatte pakke. Men det synes jeg sådan set er noget vi skal sørge for at Folketinget bliver orienteret om, så snart som det nu er muligt, for det er klart, at det også er noget, der vil have stor betydning for væksten og udviklingen i de danske erhvervsvirksomheder. Det er netop også derfor, det hedder en udviklingspakke, og jeg er selvfølgelig også glad for, at det er så bredt et udsnit af Folketingets partier, der står bag det.

Kl. 09:24

Formanden :

Tak til ordføreren. Så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 09:24

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg vil også gerne kvittere og sige, at det altid er godt og positivt, at vi får lejlighed til her i Folketinget at diskutere nogle af de forskellige vilkår, som er gældende for den finansielle sektor her i Danmark. Det her er jo også en debat af slagsen, og vi har haft flere tidligere, bl.a. i forbindelse med de lovforslag, som har været undervejs, og hvoraf nogle er vedtaget her i Folketinget.

Enhedslisten har så i dag fremsat beslutningsforslag om at få trukket et aktstykke tilbage fra Finansudvalget. Man kan selvfølgelig også i princippet sige, at det at føre noget tilbage til et udvalg jo ikke er noget, der gør så specielt meget ondt nogen steder. Jeg har også noteret mig, at Enhedslisten i beslutningsforslaget har skrevet, at man opfordrer erhvervs- og vækstministeren til at trække aktstykket tilbage. Man har ikke brugt formuleringen »pålægger regeringen«, så der er selvfølgelig en form for åbning i forslaget fra Enhedslisten, og det vil jeg selvfølgelig gerne kvittere for, for det er for en gangs skyld ikke noget, der er ultimativt.

Men jeg synes også, at andre ordførere før mig har forklaret, at hele det sagskompleks, som ligger bag aktstykke nr. 51, jo er noget, som har udspringet sig gennem lange og vedvarende intense forhandlinger, og det er noget, som er sikret, fordi vi i Danmark frygtelig gerne vil have, at der skal være en stor troværdighed omkring den politik, der føres i Danmark inden for vores banksektor og vores realkreditsektor og i det hele taget den finanspolitik, der føres. Det er sådan set noget, som hele Folketinget – både under den forrige regering og den nuværende regering – har kunnet blive nogenlunde enige om. De eneste, som har været på bagvognen, har jo så været Enhedslisten. Jeg synes måske også, man i den forbindelse godt kan sige, at netop det at man nu vælger at fremsætte det her til behandling i Folketinget i dag selvfølgelig er helt legitimt ifølge forretningsordenen, ingen tvivl om det, men det er også lidt at udstille sin egen manglende indflydelse.

Jeg synes jo faktisk, at det her beslutningsforslag er et rigtig godt eksempel på, hvor skidt det kan gå, når et parti bevidst vælger at stå uden for indflydelse, når man vælger at lægge sig i hængekøjen, når man vælger ikke at være en del af det politiske flertal, som ikke bare ansvaret for Danmark, men ansvaret for mange private danske arbejdspladser, for mange offentlige arbejdspladser og for mange virksomheder, som har behov for at udvikle sig, og som har behov for at få en sikring af deres lånefaciliteter og en sikring af, at der i Danmark er sund basiskapital til den danske erhvervssektor. Det er nogle ting, som er helt grundlæggende for Dansk Folkeparti, og det er noget, som vi synes det er utrolig vigtigt at vi har fokus på. Det er også noget, som den nuværende regering har valgt at fortsætte set i forhold til den politik, der blev ført under den tidligere regering, og det vil vi fra Dansk Folkeparti jo gerne kvittere for.

Samlet set anerkender vi fuldt ud, at man har en legitim ret til at fremsætte det her beslutningsforslag. Det er en del af de demokratiske spilleregler, som vi har i Folketinget, men vi andre har så til gengæld også lov til at sige nej tak til tilbuddet og nej tak til beslutningsforslaget, og det er det, som vi gør fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 09:27

Formanden :

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 09:27

Frank Aaen (EL):

Erkender Dansk Folkeparti, at de bankpakker, der er gennemført, ikke har løst krisen? Der er stadig væk problemer i Udkantsdanmark, f.eks. med at låne til at kunne udvikle erhverv, og der er stadig væk det ene bankkrak efter det andet på vej. Det eneste, der måske er reddet, er nogle bankaktionærer i Danske Bank og andre af de store banker, som også var på vej til at lide skibbrud, men som altså blev reddet af staten, og dermed fik aktionærerne kursstigninger. Er det ikke rigtigt, som det ene?

Det andet er, at når man nu så foreslår endnu en gang at spænde et sikkerhedsnet ud under banker, og vi så samtidig ser, at bankdirektørernes lønninger eksploderer, havde det så ikke sådan rent moralsk været en god idé at sige, at i banker, der skal have statsstøtte, må man også lægge loft over bankdirektørernes lønninger?

Kl. 09:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:28

Hans Kristian Skibby (DF):

Det ville jo være et udtryk for regelregulering i helt udvidet grad, hvis man skulle til at gøre det. Vi anerkender, at danske banker har lov til at honorere deres medarbejdere, som de har lyst til, men samtidig har vi i Dansk Folkeparti jo sagt, at vi er villige til at se på, om der er nogle steder, hvor det her med bonusser og optionsrettigheder osv. er gået over gevind. Så det med optionsrettigheder på aktier for ledere i kreditinstitutter og det med ublu bonusordninger osv. mener vi er noget, der er helt fair og legitimt at gå ind og se på, men decideret aflønning af folk, der er ansat i private kommercielle banker, er ikke noget, som Dansk Folkeparti synes at man på nogen måde har legitim ret til at gå ind og blande sig i. Vi erkender, at der er nogle banker, som giver alt for høje lønninger, og vi kan også se, at der er nogle bankdirektører, som har fået nogle lønforhøjelser, som simpelt hen er uanstændige, men vi er nødt til at holde fast i, at der også er tale om en privat sektor. Det er kommercielle virksomheder, hvor der er en bestyrelse, som beslutter, hvad de vil give deres ledere, og det er man nødt til at forholde sig til.

Kl. 09:29

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 09:30

Frank Aaen (EL):

Det er jo ikke private virksomheder. I en af de banker, vi diskuterer i dag, har staten jo flertal i aktionærkredsen, og i det hele taget drejer det sig jo om banker på støtten. Når det gælder arbejdsløse, har man jo ikke noget problem med at udstede det ene krav efter det andet og lave dem om med kort varsel, men når det gælder bankdirektører og banker, er man åbenbart tilbageholdende. Jeg forstår ikke, hvorfor man ikke går ind – når man nu har chancen i forbindelse med at lave bankgaranti og en vedtagelse – og siger, at til gengæld vil vi ikke se de der vanvittige lønstigninger til bankdirektøren.

En anden ting er: Kan det virkelig være rigtigt, at man tillader, at den ledelse, der har kørt en bank ud i fallit, så den derfor bliver overtaget af staten, bare fortsætter? Er det korrekt, vil jeg spørge Dansk Folkeparti, at den ledelse, der har vist, at den ikke evner at drive en bank, uden at den går ned og nu bliver reddet af staten, så fortsætter?

Kl. 09:31

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 09:31

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes, der er mange sider af den sag. Den allerallervigtigste, den, der sætter overliggeren i forhold til Dansk Folkepartis engagement i at være en aktiv aftalepartner – og tage ansvar for at være med til mange af de reformer og mange af de initiativer, som er kommet fra både den forrige regering og den nuværende regering for at sikre en stabil finanssektor i Danmark – har været, at vi nogle steder har måttet indgå kompromiser. Det erkender vi blankt. Men jeg synes også, det er vigtigt at pointere, at overliggeren altså skal sættes efter, at vi har en utrolig stor interesse i at sikre, at vores små og mellemstore erhvervsvirksomheder får langt, langt bedre muligheder for at overleve på et internationalt marked. Vi har mange virksomheder, som ikke kan få fornyet deres kassekredit. Vi har mange virksomheder, som har svært ved at finde penge til at produktudvikle deres varer, simpelt hen fordi basisindtjeningen er for lille, og de er udsat for et stort konkurrencepres fra andre landes leverandør. Sådan nogle ting er vi altså også nødt til at forholde os til. Jeg ved godt, at Enhedslisten ikke er sådan særlig glade for de private virksomheder. Man kører sig kun om de private virksomheder, når det drejer sig om at tage penge fra dem, fordi man skal bruge dem til andre ting. Men vi andre påtager os ansvaret, og det synes jeg også at Enhedslisten skulle have gjort frem for at udstille sin egen inkompetence.

Kl. 09:32

Formanden :

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 09:32

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Erhvervsministeren har jo redegjort for regeringens holdning til det her beslutningsforslag. Vi har lavet en redningspakke for Vestjysk-BANK og Aarhus Lokalbanc, som gør, at de to banker fusionerer. Vi har haft statsgarantier til dem begge to, og den nye fusion får også en statsgaranti. Der er stillet en lang række krav både til det med, hvad man kan give af f.eks. aktieoptioner til ledelsen og selvfølgelig til, at denne nye bank gerne skulle kunne overleve, når statsgarantien udløber om 5 år.

Vi har altså stillet en masse krav, og derfor kan vi ikke støtte Enhedslistens forslag om at trække det her tilbage, for vi synes, det er en fornuftig løsning på det problem, der har været i de to banker.

Kl. 09:33

Formanden :

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 09:33

Frank Aaen (EL):

For dem, der måske ikke lige kunne høre, hvad Det Radikale Venstre mener om indholdet i vores beslutningsforslag – det kunne jeg i hvert fald ikke – vil jeg stille det som et spørgsmål.

Beslutningsforslaget går ud på, at man skal trække det tilbage for at komme med et nyt forslag, hvor man siger: 1) en bank, som staten

redder, skal ledes efter samfundsnyttige principper, 2) den ledelse, der har drevet banket ud i fallit, må ikke fortsætte, og 3) der skal være et loft over bankdirektørernes lønninger; altså, samfundsnytte, ny ledelse og loft over lønninger. Går det Radikale Venstre ind for de principper, når staten skal træde til?

Kl. 09:34

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 09:34

Andreas Steenberg (RV):

Vi mener jo, at den løsning, vi har lavet, er samfundsnyttig, for ellers ville staten have tabt en masse penge på det, hvis de her banker var gået ned. Derfor synes vi, det er en god løsning for samfundet. Jeg kan forstå, at ministeren også har redegjort for, at der jo sådan set i de aftaler, vi har, ligger, at man kan sige, at der ikke kan være aktieoptioner, og at der faktisk også ligger, at der kan lægges et loft over lønningerne, når man giver en statsgaranti til en bank. Så det ligger sådan set allerede i de aftaler, der er.

Kl. 09:35

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 09:35

Frank Aaen (EL):

Jeg synes, det var tre relativt enkle principper: 1) Banker, der bliver reddet af staten, skal drives efter samfundsnyttige principper. Hvad svarer De Radikale – ja eller nej? 2) Banker, der er drevet ud i fallit, og som skal reddes af staten, kan ikke fortsætte med den samme ledelse. 3) I banker, der reddes af staten, skal der loft over lønningerne, så der ikke sker det, vi har set i nogle af bankerne her ved årsskiftet.

Altså: Krav til ledelse, krav til, hvilke principper en bank styres efter, og krav til, at man ikke har de der afsindige lønstigninger. Det må man da kunne sige ja eller nej til.

Kl. 09:35

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:35

Andreas Steenberg (RV):

Jamen vi siger ja til det, og der er også blevet stillet en masse krav til den her nye fusion. Så kan det godt være, at Enhedslisten gerne ville have haft nogle andre krav igennem, men der er stillet krav af den art, som Enhedslisten vil have indført. Det kan godt være, at Enhedslisten ville have haft nogle andre og skrappe krav, men der er i hvert fald stillet krav.

Kl. 09:36

Formanden :

Tak til den radikale ordfører. Så er det fru Annette Vilhelmsen som ordfører for SF.

Kl. 09:36

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

I SF er vi helt enige i, at der skal stilles krav til de banker, der får en statsgaranti, og med aktstykke 51 stilles der netop også en række krav til bankens fremtidige drift. I perioden for statsgaranti vil der f.eks. være et forbud mod, at direktionen og bestyrelsen modtager udbytte, ligesom der heller ikke må foretages nye aktieoptionsprogrammer eller tilbagekøbsprogrammer.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi i SF er meget enige i, at direktionen ikke skal aflønnes uhensigtsmæssigt. Derfor er vi glade for, at der allerede eksisterer strengere begrænsninger for aflønning af direktion og bestyrelse i banker, der modtager statsstøtte. Vi afventer Europa-Kommissionens arbejde vedrørende regler for aflønning i den finansielle sektor, før vi måske vedtager yderligere stramninger for de danske pengeinstitutter. Vi synes, det er en rimelig fornuftig rækkefølge.

Vi har stor forståelse for Enhedslistens synspunkter, men på baggrund af ovenstående – og som andre ordførere har sagt – så kan vi ikke i SF stemme for beslutningsforslaget.

Kl. 09:37

Formanden :

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 09:37

Frank Aaen (EL):

I forhold til det her aktstykke, vi diskuterer i dag, undrer det mig meget, at regeringspartierne ikke har benyttet lejligheden til at gå ind og stille nogle krav vedrørende lønninger, for det kom jo, samtidig med at vi hørte om de ekstreme lønstigninger i bankerne. Jeg tænker ikke på optioner – det er meget fint, at man har droppet dem – men på, at man ikke tog det ind som en helt naturlig betingelse for at kunne få bankstøtte, at der skulle være loft over selve den løn, der bliver udbetalt fra banken.

Med hensyn til det lidt mere fremadrettede læste jeg for et par dage siden i Berlingske Tidende, at redaktøren for Økonomisk Ugebrev, Morten W. Langer, mener, at når staten nu har fået magten, altså flertallet, i Vestjysk-BANK og Århus Lokalbank, burde den bank så ikke udvikles til at være en egentlig statsbank, så den kunne gå ind og tilbyde nogle af de ydelser, som Danske Bank og Nordea i dag nægter at tilbyde, så vi altså havde en statsbank, der f.eks. kunne løse problemet med at få lån i Udkantsdanmark.

Kl. 09:38

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:38

Annette Vilhelmsen (SF):

Som SF'er synes jeg jo på mange måder også, at det kunne være en mulighed. Men det, jeg egentlig allerhelst havde set, var, at Enhedslisten havde været med i vores forhandlinger, altså at man havde været en del af forligskredsen. Det er på mange måder ærgerligt, at vi ikke alle står sammen om den udfordring. Det er jo sådan set det samme samfund, vi lever i, det er de samme udfordringer, vi har, og vi er lige afhængige af de virksomheder, som det her angår.

Vi har sådan set også brug for de kritiske spørgsmål, som hr. Frank Aaen nu rejser på vegne af Enhedslisten, og som vi også deler et stykke ad vejen f.eks. omkring det her med aflønningen af bankdirektører. Det er fuldstændig urimeligt, og min opfordring skal også være, at de kunder, der er i bankerne, begynder at stille kritiske spørgsmål, så vi måske på den måde kan få den enkelte forbruger til at være mere kritisk over for, hvad det er for en virksomhed, man handler med.

Kl. 09:39

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 09:39

Frank Aaen (EL):

Nu er der flere, der har sagt, at det er ærgerligt, at Enhedslisten ikke er med i forligskredsen. Må jeg først lige sige, at hvis alle partier

havde været med i forligskredsen, havde vi ikke haft den her debat. Så var det hele foregået bag lukkede døre, førstovre i ministeriet og bagefter i Finansudvalget, uden en åben debat, som danskerne kan følge med i. Så alene af den grund er det en god ting, at der er bare et parti, der ikke er med.

Med hensyn til det andet skal man også lige huske historikken: Forligskredsen blev dannet omkring udstedelsen af garantier i størrelsesordenen flere tusinde milliarder kroner til danske banker – og det var uden betingelser. Der sagde Enhedslisten altså fra. Vi synes ikke, at skatteyderne bare for at redde spekulanter skal risikere at få en regning på flere tusinde milliarder kroner, uden at der er stillet betingelser. Derfor kom vi ikke med i forliget. Jeg er sådan set stolt over, at vi ikke gik med til det. Men sådan blev forligskredsen altså dannet. Den er SF så også via regeringsdannelsen kommet med i. Det er så noget andet. Men at skælde os ud for ikke at være med i et forlig, der startede på den måde, synes jeg ikke er fair.

Kl. 09:41

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:41

Annette Vilhelmsen (SF):

Jamen det ligger slet ikke til mig at skælde ud, så jeg har heller ikke skældt hr. Frank Aaen ud. Tværtimod var det sådan set en opfordring og invitation til, at Enhedslisten også er med i det her. Så skældud er det bestemt ikke, og jeg sætter også pris på, at vi får debatten.

Jeg vil også sætte pris på, at vi får debatten uden for salen her, og at vi får den i de baglande, vi kommer fra, for det er et alvorligt problem, at vi på den ene side forsøger at genoprette tilliden til den finansielle sektor og på den anden side stadig væk kan se, at de her lønninger, der bliver givet til direktører i pengeinstitutterne, er fuldstændig ude af enhver sammenhæng med noget. Så jeg håber, at debatten vil fortsætte. Jeg håber også, at hr. Frank Aaen forstår, at det lyder helt anderledes, når jeg skælder ud, end den måde jeg har sagt tingene på her i dag.

Kl. 09:42

Formanden :

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Ole Birk Olesen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 09:42

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Det aktstykke, der ligger bag det beslutningsforslag om at fjerne aktstykket, som vi behandler i dag, handler om at give mulighed for, at staten kan redde nogle af de penge, helst de fleste og helst alle, som staten i forbindelse med bankpakkerne i dag har ude at svømme.

Det handler om, at mindst et nødlidende finansieringsinstitut, en bank, skal have mulighed for gennem en fusion – der vil gøre de to, der fusionerer, mere levedygtige, end de var forinden – at få en ny individuel statsgaranti til erstatning for de gamle statsgarantier. Det er sådan set en måde, hvorpå staten kan optræde som det, man kan kalde for en rationel kreditor: Når man nu har lånt nogle penge ud, skal man sørge for at få dem hjem igen til gavn for de skatteydere, som har dem ude at svømme. Derfor er det, som det her aktstykke dækker over, et godt forslag, og derfor ønsker Liberal Alliance ikke at trække aktstykket tilbage.

Det skyldes også, at vi er uenige med Enhedslisten, som mener, at banker bedst drives, hvis der laves strikse krav til aflønning af bestemte medarbejdere. Vi tror fortsat på, skønt verden ikke er perfekt, at den bedste måde at bestemme en aflønning af f.eks. en direktør i en bank på er, at ejerne bestemmer det i så høj grad som muligt. Vi tror ikke på, at man får bedre ledere i dansk erhvervsliv, ved at Chri-

stiansborg bestemmer deres lønninger. Vi mener, at netop i en situation, hvor staten har penge ud af svømme i forskellige banker, er det vigtigt, at der er de bedst mulige ledere derude. Og de skal kunne rekrutteres med den løn, de kræver, af en bestyrelse, der agerer på vegne af nogle ejere, som har alle interesser i, at banken bliver drevet godt og lønsomt.

Så vi stemmer imod beslutningsforslaget fra Enhedslisten.

Kl. 09:44

Formanden :

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 09:44

Frank Aaen (EL):

Hr. Ole Birk Olesen må vel erkende, at der er meget, meget langt fra de store annoncer i dagbladene og Liberal Alliances normale tilgang til, at markedet skal bestemme det hele, og så til det, der foregår her, hvor staten skyder milliardgarantier af sted ad libitum, og hvor vi altså i dag kommer til at stå i den situation, at staten faktisk ejer en bank, eller i hvert fald har aktiemajoriteten i den pågældende bank. Så når hr. Ole Birk Olesen siger, at det er ejerne, der skal bestemme, vil jeg sige, at så ejerne jo er her. Skal vi så ikke stille krav til, hvordan den bank skal ledes? Skal vi så ikke stille krav til, hvordan der skal lønnes? Skal vi ikke stille krav om, at den ledelse, der har vist sig uduelig, bliver smidt på porten? Det er jo sådan set det, vores forslag går ud på. Er Liberal Alliance i virkeligheden ikke enig i, at vi – når vi nu er ejerne – bør stille den slags krav?

Kl. 09:45

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:45

Ole Birk Olesen (LA):

For det første er der ikke noget modstridende mellem, hvad der står i Liberal Alliances annoncer, og så vedtagelsen af det her beslutningsforslag. Aktstykket handler om, at der er – jeg kan ikke på stående fod huske det præcise tal – x antal milliarder og millioner ude af svømme. Det tal bliver ikke større med det aktstykke. Aktstykket sikrer, at en fusioneret bank kan have maksimalt det samme beløb i individuel statsgaranti, som de to banker før fusionen allerede har i dag. Så derfor kommer der ikke flere penge ud her. Og som sagt handler det om at optræde som en rationel kreditor.

For det andet vil jeg i forbindelse med staten som medejer af bankerne sige, at mit svar fortsat vil være, at staten også som medejer har en interesse i, at banken drives bedst muligt, og banken drives ikke bedst muligt, hvis man fastsætter et lønniveau, der er under det niveau, som skal til for at rekruttere de rigtige direktører.

Kl. 09:46

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 09:46

Frank Aaen (EL):

Men vi er altså enige om, at når staten er ejer – og det er jo faktisk det, vi taler om nu – og har aktiemajoriteten i en bank, så skal staten også tage ansvar som ejer. Det er jo et helt fundamentalt princip hos liberalister, at ejerne skal tage ansvar og være aktive ejere og ikke bare passive ejere. Så er det bare, jeg spørger: Hvor er det aktive ejerskab i det her aktstykke? Hvor er det, der bliver stillet nogle krav til, hvordan banken skal ledes fremover? Hvor er kravet om, at en uduelig ledelse skal smides på porten? Og hvor er kravet om, at ejerne også skal bestemme lønnen? Det kan godt være, man så synes, at den skal være høj – det gør man sikkert i Liberal Alliance, så det vil

jeg ikke udelukke – men er det ikke korrekt, at ejerne bør bestemme lønniveauet for bankdirektørerne? Det står der ikke noget om i det her aktstykke.

Så jeg synes helt ærligt, at når nu Liberal Alliance er kommet i den lykkelige situation at være en del af en ejerkreds i en stor bank, kunne man måske godt udvise lidt mere ansvarlighed over for banken og som ansvarlige ledere stille nogle krav i stedet for bare at sige, at det her drejer sig om at redde et lån, vi har givet til banken. Det er jeg også med på at vi skal, men skal vi ikke også være en ansvarlig ledelse?

Kl. 09:48

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:48

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen vi mener jo i forligskredsen, at vi er en ansvarlig ledelse. Vi mener, at de krav, vi stiller, er de rigtige krav. Og så kan det godt være, at hr. Frank Aaen mener, at der skulle stilles nogle andre krav, men der er vi bare ikke enige i de krav – i hvert fald ikke for nuværende. Så hr. Frank Aaen kan jo ikke herudfra konkludere, at vi ikke ønsker at stille krav. Det gør vi, men det er bare nogle andre end hr. Frank Aaens.

Kl. 09:48

Formanden :

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 09:48

Christian Juhl (EL):

Jeg er nødt til at spørge Liberal Alliance, hvad årsagen egentlig er til, at det ikke kan nytte noget at stille disciplinerende krav fra offentligheden til direktører. Da vi f.eks. for nogle uger siden diskuterede vilkårene for arbejdsløse, var der næsten ingen grænser for, hvor stor en pisk vi skulle finde frem for at disciplinere de arbejdsløse til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Hvad er forskellen på den direktør, som vi skal have til at opføre sig ordentligt, og den arbejdsløse, vi skal have til at opføre sig ordentligt?

Kl. 09:49

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:49

Ole Birk Olesen (LA):

Spørgsmålet er lidt diffust, synes jeg. Det er lidt svært at forstå. Der er jo krav til direktører i virksomheder. De krav stilles af ejerne. Kravet er, at direktøren skal lede virksomheden bedst muligt, så ejerne kan få det størst mulige afkast. Det er i hvert fald det typiske krav i private virksomheder. De krav, som handler om, hvad ledige skal gøre for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis det er dem, hr. Christian Juhl taler om, er jo en anden type krav, som man ikke kan sammenligne på den måde. Det er nærmest som at sammenligne æbler og bananer, det her. Måske kan spørgeren komme lidt mere ind på, hvad det egentlig er, spørgeren mener?

Kl. 09:49

Formanden :

Hr. Christian Juhl.

Kl. 09:49

Christian Juhl (EL):

Det undrer mig såmænd ikke, at en liberalist ikke helt kan forstå den slags ting. Det er helt o.k., så vi prøver igen. Æbler og bananer er begge frugter, er vi enige om det? Så lad os starte der. Banker får

offentlig støtte, og det er vel helt o.k., at det offentlige så siger, at bankerne godt må rette de fejl, som er årsagen til, at de er nødt til at komme og bede om offentlig støtte. Derfor er det også helt o.k. at sige, at de også skal spare lidt på deres egne lønninger.

Arbejdsløse får offentlig støtte, når de ikke har arbejde. Der skal de stå til rådighed, der skal de opføre sig på en helt, helt speciel måde for at få den her støtte. Det er vel ikke rimeligt at sige, at den ene slags mennesker er en slags overmennesker, og de skal nok selv finde ud af at opføre sig ordentligt, mens de andre er en slags undermennesker, og dem skal vi piske og give jeg ved ikke hvor mange hundrede tusinde siders vejledning i, hvordan de skal opføre sig som ledige?

Jeg synes, der er en afgrundsdyb forskel på, hvordan Liberal Alliance ser på den ene slags mennesker og på den anden slags mennesker. For mig er alle mennesker ens i den måde, de agerer på, og derfor skal vi også turde at stille krav til overmenneskene, altså forstået på Liberal Alliances måde. Var det lettere at forstå?

Kl. 09:51

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 09:51

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg prøver virkelig hårdt, synes jeg. Jeg skal prøve at se, om jeg kan fange den. Altså, ude i bankerne er der jo en ledelse, som har nogle incitamenter. Der er nogle naturlige incitamenter til, at den ledelse skal drive banken bedst muligt, for det er den måde, man bevarer sit job på, og det er den måde, man gør sig fortjent til sin løn og eventuelt til en højere løn. Så de incitamenter er sådan set til stede derude. Det betyder ikke, at verden er perfekt. Det betyder ikke, at banker altid ledes, som de burde have været ledet. Men så er det sådan, at banker kan gå nedenom og hjem, hvis ikke politikerne er alt for rundhåndede og holder hånden under dem. Derfor skal man passe på med at være det.

Angående de ledige er der så nogle modsatrettede incitamenter. Der er det incitament, at vi alle sammen godt kan lide at holde fri. Derfor sætter vi pris på vores fritid, ferie osv. Hvis man kan få sine penge uden at skulle stå ordentligt til rådighed for arbejdsmarkedet, frygter vi, at det incitament fører til, at for mange mennesker ønsker at holde fri hele tiden.

Så jeg kan ikke helt se sammenhængen, må jeg sige.

Kl. 09:52

Formanden :

I hvert fald tak til Liberal Alliances ordfører. Og så er det hr. Brian Mikkelsen som konservativ ordfører.

Kl. 09:52

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg har stor forståelse for, at man bytter lidt rundt på, hvem der repræsenterer regeringen i forskellige sammenhænge på grund af ministrenes travlhed og gøren for Danmark. Jeg synes, det er stærkt problematisk i så vigtig en sag som den her, at den ansvarlige minister – når vi lige har deltaget i et møde om det samme tema – ikke er til stede i Folketingssalen. Det har ikke noget at gøre med den minister, som sidder her, og som er aldeles fremragende og en god repræsentant for regeringen, men det har at gøre med, at vi lige har deltaget i et fælles møde om det samme tema. Der synes jeg, at Folketinget må sende en besked til ministeren om, at i sådanne sager må man gøre sit yderste for at kunne komme og repræsentere regeringen i de debatter, der er i Folketinget. Så kan man selvfølgelig godt bytte og være fleksibel ved alle mulige andre ting, her er vi bare i en speciel situation.

Nå, tilbage til selve forslaget om at trække aktstykket tilbage. Det kan vi under ingen omstændigheder støtte. Den politiske aftale, som Det Konservative Folkeparti er en del af, er til gavn for det danske samfund, til gavn for virksomhederne, til gavn for investeringerne, til gavn for arbejdspladserne i Danmark. For man må forstå det sådan, at bankerne og den finansielle sektor i Danmark jo er livsnerven i hele vores økonomiske system. Når den lille håndværksmester skal ud at lave et arbejde for kommunen og overvejer at ansætte en eller to ny tømrere, kan det være, han har brug for en investering i nogle redskaber og i sin virksomhed for at have noget likviditet. Hvis han ikke kan få det fra banken, ansætter han ikke en eller to ny tømrere.

Det samme gælder den mellemstore virksomhed med 75 ansatte, altså en lille industrivirksomhed, som står over for at skulle udvide sit kapitalapparat med nogle nye maskiner for at kunne ansætte nogle flere mennesker og eksportere nogle flere varer. Der har man brug for bankerne til at være med til at finansiere den virksomhedsudvidelse. Derfor er det vigtigt, at vi sikrer en ramme for vores banker. Det er ikke vigtigt, at vi giver offentlig støtte, og det gør vi heller ikke netto. I alle de ordninger, vi har lavet til gavn for statskassen, betaler bankerne netto mere til staten, end vi giver som lånekapital og statsgarantier. Så derfor gør vi det her for at sikre, at en ramme omkring vores samfund kan fungere, derfor vil vi under ingen omstændigheder være med til at trække aktstykket tilbage, og derfor står vi også ved alle de aftaler, vi har indgået, både da vi var i regering, og nu hvor vi er i opposition til regeringen. Vi er glade for det samarbejde, vi har med regeringen om politikken omkring den finansielle sektor.

Så vi siger nej til beslutningsforslaget her om at trække aktstykket tilbage.

Kl. 09:55

Formanden :

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 09:55

Frank Aaen (EL):

Vi er jo uenige om, hvordan finanssektoren skal omordnes. Vi går ind for, at vi selvfølgelig skal have en velfungerende finanssektor, den skal bare drives efter nogle andre principper end hidtil. Det Konservative Folkeparti er mere indstillet på bare at fortsætte som hidtil, og det er fair nok. Der er forskel der.

Men ville det ikke være korrekt, at sådan en sag – hvor der behandles statsgarantier, der kan løbe op i et tab på 50 mia. kr. – kommer til behandling i Folketingssalen? Er det ikke grundlæggende dybt forkert, at det er noget, der forhandles mellem udvalgte partier bag lukkede døre i ministeriet og skulle have været afgjort bag lukkede døre i Finansudvalget uden offentlig debat? Ville det ikke være en god idé – og er det ikke noget, som Det Konservative Folkeparti kunne overveje – at det der med at forhandle bag lukkede døre må høre op, og at tingene må lægges ned i Folketingssalen, når det drejer sig om noget så vigtigt som finanssektoren og så store beløb, som der er tale om?

Kl. 09:56

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:56

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg og Det Konservative Folkeparti er altid for størst mulig åbenhed, og derfor mener jeg også, at alle aftaler skal drøftes i Folketingssalen, når det handler om fundamentale ændringer. Hvis det handler om økonomi og egentlig sådan bilaterale aftaler mellem bank som i det her tilfælde og stat, mener jeg ikke, at den sag behøver at komme i Folketingssalen, hvis det er ud fra nogle principper, som er vedta-

get lovmæssigt eller ved bekendtgørelser. Den egentlige aftale, der er, behøver ikke komme i Folketingssalen. Det er jo derfor, man har Finansudvalget, hvor alle Folketingets partier er repræsenteret, og der er det vigtigt at der også er en form for fortrolighed i forhold til den økonomiske drøftelse, der er. Det synes jeg ikke skal eksponeres i Folketingssalen.

Men det er klart, at jeg er fuldstændig enig med hr. Frank Aaen i, at der skal være størst mulig åbenhed, i forhold til hvad det er, der er besluttet, og hvad der ligger til grund for de beslutninger, der så bliver implementeret. Der er vi ikke uenige.

Kl. 09:57

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 09:57

Frank Aaen (EL):

Det var da en fantastisk sætning: Der skal være størst mulig åbenhed om, hvad der er besluttet. Man er for størst mulig åbenhed om beslutningen. Altså, hvad er det, der diskuteres? Hvad er for og imod? Hvad er konsekvensen af det ene og af det andet? Der er jo en grund til, at jeg sikker på, at forhandlingerne om den næste bankpakke ikke blev færdiggjort i går aften, men først her til morgen. Det var, fordi der var nogle uenigheder, der skulle drøftes. Jeg aner ikke, hvad uenighederne gik ud på. Dem, der hører på den her debat, aner ikke, hvad uenighederne gik ud på, fordi man tog drøftelsen bag lukkede døre, og fordi der er lagt op til, at det igen skal vedtages endeligt i Folketinget bag lukkede døre.

Er det ikke på tide, at Det Konservative Folkeparti kræver af sine parter i forligskredsen, at tingene nu må lægges frem fra starten til åben diskussion, så offentligheden har mulighed for at tage stilling til, om man synes, det er et godt resultat, de er nået frem til, eller et dårligt resultat, i stedet for som ordføreren sagde lige før, at der skal være åbenhed om beslutningen?

Kl. 09:58

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 09:58

Brian Mikkelsen (KF):

Nu har vi jo valgt også sådan med grundlovens bestemmelser at have et repræsentativt demokrati i Danmark, og alle Folketingets partier på nær Enhedslisten – og det er jo fair nok, at Enhedslisten har valgt ikke at ville være med i det – har valgt at gå sammen om forskellige bankpakker og forskellige initiativer på det finansielle område. Der repræsenterer man jo så de vælgere, som har valgt de partier, som indgår i de aftaler. Det er klart, at der ikke altid er enighed i forligskredsen, det må man jo diskutere, og nogle af diskussionerne er jo så også ude i det åbne hus. Og der er også forskellige andre aktører, som blander sig i den debat.

I princippet er jeg altid for størst mulig åbenhed, også i praksis, men det er klart, at der kan være økonomiske sager, som er så følsomme, at de ikke kan komme ud i det åbne rum. Det kan influere aktiekurser, obligationsudstedelser osv. Der kan det have så store virkninger, at man ikke skal diskutere det åbent, og så må man tage det i de lukkede rum, men selvfølgelig ud fra nogle principper, som er eksponeret, og som er vedtaget i Folketinget eller kommet ud som bekendtgørelser.

Kl. 09:59

Formanden :

Tak til De Konservatives ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Frank Aaen fra Enhedslisten.

(Ordfører for forslagstillerne)

Frank Aaen (EL):

De argumenter for lukkethed, som vi lige nu hørte fra den konservative ordfører, har vi hørt før – mange gange før. Den sidste gang vi hørte det, som jeg kan huske nu og næsten sætte dato på, var i 2003, hvor hr. Bendt Bendtsen sagde, at det var nødvendigt at gennemføre forhandlingerne om olieaftalen med Mærsk Mc-Kinney Møller bag lukkede døre. Af hensyn til børskurser, af hensyn til forretningshemmeligheder, af hensyn til hvad ved jeg, gennemførte man de forhandlinger og vedtog reelt det, man vedtog, bag lukkede døre uden inddragelse af Folketinget, og det har indtil videre kostet den danske stat 75 mia. kr. i tabte indtægter fra nordsøolien. Det viser lidt om, hvor galt man kan komme af sted med det princip, at ting af hensyn til børskurser skal holdes bag lukkede døre.

Når det drejer sig om statens økonomi, milliarder af kroner for staten, er det altså ikke noget, der skal afgøres på et lukket regeringskontor lidt henne ad gangen og afgøres i et lukket møde i Finansudvalget oppe på anden sal. Så er det noget, der skal i Folketingssalen og debatteres. Det burde være indlysende for enhver.

Det er jo et helt utroligt forløb, vi har været tilskuere til. I dag er der ingen, der ved, hvor mange bankpakker vi i virkeligheden har vedtaget. Man kan i hvert fald ikke opnå enighed om nummereringen: Er det nr. 6, nr. 7, nr. 8? Det er jo en helt stribe af bankpakker, der er blevet lavet. Det er godkendelse af milliardgarantier, der er sendt til Finansudvalget. Det er staten, der nu overtager en af landets største banker. Det er banker, der får gratis – bemærk: gratis! – lånemuligheder i Nationalbanken. Det er milliarder af kroner, der leges med. Redningspakkerne er kommet og kommer åbenbart i en lind strøm. Og når der kommer en pakke mere, er det måske det bedste udtryk for, at den forrige pakke ikke virkede, og at pakken før den forrige pakke heller ikke virkede. Det er derfor, det er en meget uheldig udvikling, man er i gang med, hvor man bare lader den ene bankpakke afløse den anden.

I dag diskuterer vi en bankpakke til 50 mia. kr. Men samtidig med at vi forhandler den bankpakke her i Folketingssalen, har man siddet ovre i Erhvervs- og Vækstministeriet og forhandlet om yderligere en bankpakke på 15 mia. kr. til at overtage fallerede ejendomsprojekter – ja, måske mere, som der står. Det var i hvert fald det, drøftelserne åbenbart gik på i går aften, men vi ved ikke, hvad der kom ud af det. Vi ved det ikke helt præcist, men man har åbenbart lavet en mekanisme, der gør, at andre banker end FIH Bank kan komme susende med deres dårlige lån og deres fallerede ejendomsprojekter og bede staten om også at overtage dem. Jeg ved det ikke. Men det er i hvert fald sådan, at jeg kan se, at man i dag i Jyllands-Posten taler om en bankpakke – altså den, der lige er blevet behandlet færdig bag lukkede døre – med en milliardelastik, fordi ingen ved, hvor mange penge den kommer til at koste statskassen. Det er også bare blevet lavet bag lukkede døre.

Vi synes, at de her initiativer falder over hinanden, og vi synes, som jeg også har sagt i debatten, at det da er en rigtig god ting – og det skal ikke have nogen knubbede ord med på vejen, mener jeg ikke, fra nogen her i salen – at det, der foregår bag lukkede døre, i hvert fald glimtvis kommer frem i en åben debat her i salen.

Den der leg med skatteydernes penge må stoppe. Hvis det er sådan, at staten skal redde banker, må der stilles krav, og det er det, vi har gjort med det beslutningsforslag i dag, som jeg ikke forstår at man ikke bare kan støtte her i Folketingssalen. For når staten støtter og kommer til at dominere en bank, skal der stilles krav til, at den pågældende bank eller de pågældende banker ledes ud fra samfundsnyttige formål. Vi skal ikke bare pumpe aktiekursen op, som det hidtil er sket. Vi skal sige, at ledelser, der spekulerer deres banker ud i fallit, skal afsættes, og at der skal sættes loft over de uhyrlige direktørlønninger, vi ser udbetalt i bankerne. Det er fuldstændig rimelige

krav, men jeg kan forstå på debatten, vi har haft her i dag, at man gerne åbner for skatteydernes pengekasse med en risiko på 50 mia. kr. Men når det drejer sig om at stille meget konkrete krav til, hvordan de banker, der reddes, skal ledes, er man fuldstændig tavse.

Kl. 10:04

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:04

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg synes, det er vigtigt lige at reflektere lidt over det, som ordføreren var inde på med hensyn til bankpakkerne. Ifølge postulatet – det var i hvert fald det, som Enhedslisten gav udtryk for – havde man jo bl.a. med de her bankpakker reddet en lang række spekulanter for offentlige midler.

Nu vil jeg gerne spørge ordføreren sådan overordnet set: Er der noget galt i at være spekulant, for der findes vel både gode spekulanter og dårlige spekulanter? Mange af de privatpersoner, som står bag danske virksomheder, og som i dag tjener udenlandsk valuta hjem til Danmark – altså dem, der har lavet gode produkter, opdyrket nye markeder og skaffet arbejdspladser i Danmark – er jo folk, der er startet som spekulanter. Jeg ved også godt, at der selvfølgelig findes spekulanter, som er det på den dårlige måde, hvor man helt bevidst spekulerer i dårlig forretningsskik.

Men vil ordføreren ikke anerkende, at det faktisk er nogle af de ting, vi håndterer i Danmark, netop ved at vi hele tiden har fingeren på pulsen med hensyn til at sikre en stabil finanspolitik og en god politik i forhold til vores oplysninger om, hvad der foregår i den danske banksektor og den danske realkreditsektor? Synes ordføreren ikke, at der faktisk er styr på tingene i Danmark?

Kl. 10:06

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:06

Frank Aaen (EL):

Om der er styr på tingene – efter at vi har haft flere tusinde milliarder kroner spændt ud som statsgarantier, og vi bare vandrer fra den ene bankpakke til den næste? Man skal vistnok være ret koldblodig for at sige, at der er styr på tingene, når vi ved, at før vi er færdige med at vedtage den ene bankpakke, er man på vej med den næste og på vej med den næste igen. I øjeblikket behandles 3 bankpakker sideløbende, fordi de andre ikke har virket, og fordi der hele tiden er nye krav om at støtte branchen. Og så påstår man, at der er styr på det! Det forstår jeg ikke en brik af.

Så er der det med spekulation. Det er op til alle partier, om de synes, at nogle spekulanter er gode, og nogle er dårlige. Jeg holder mig bare til det liberalistiske princip, at spekulanter tager gevinsten, når der er gevinst, og de tager tabet, når der er tab. Men det princip er jo sat ud af kraft. Spekulanterne, der fik gevinst, løb med gevinsten og har den stadig væk. Spekulanterne, der tabte, blev reddet af staten. Det er fuldstændig uantageligt.

Kl. 10:07

Formanden :

Hr. Hans Kristian Skibby

Kl. 10:07

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes jo, at det svar, vi får her fra Enhedslistens ordfører, jo er den sædvanlige grammofonplade. Hr. Frank Aaen er jo god til det her med at tale en rød malkeko baglæns ud af en frodig kløvermark, for vi kan jo ikke rigtig bruge det til så forfærdelig meget. Rent

konkret kan vi bare se, at siden ultimo 2007 og især i 2008, hvor den globale finanskrisen ramte ikke bare Danmark, men hele verden, har vi også i Danmark været nødt til at påtage os ansvaret for at sikre, at vi i Danmark gør det, vi kan for at bevare og forsvare de værdier, de private arbejdspladser, vi har, og den gode offentlige velfærd, som vi har. Hvis man så kigger på mange af de andre lande rundtomkring i EU f.eks., så behøver jeg ikke at nævne Grækenland, for det kender vi alle sammen. Men jeg kan så nævne England, som jo er et land, hvor man har valgt at skære rigtig mange procent af alle ministeriernes budgetter, fordi man havde brugt flere penge, end der var råd til. Vil ordføreren ikke i det mindste anerkende, at vi i Danmark faktisk har relativt godt styr på finanserne, at vi faktisk har en velfunderet økonomisk polstring i Danmark, som gør, at vi indtil nu er kommet rigtig godt igennem den globale finanskrisen? Vil ordføreren ikke i det mindste anerkende det?

Kl. 10:08

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:08

Frank Aaen (EL):

Jeg tror ikke, at alle de virksomheder, som er ved at gå ned eller er gået ned, synes, vi er kommet godt gennem krisen. Finanssektoren er da bestemt ikke et godt eksempel på, at vi er kommet godt gennem krisen. Vi bliver ved med at vedtage den ene bankpakke efter den anden. Jeg forstår slet ikke, hvad det er for et verdensbillede, der bliver set på.

Jeg kan forstå, at vi er enige om, at spekulanter løber med gevinsten – det synes vi så er noget skidt – når de kan komme af sted med det, men så burde de vel også tage tabet, når der er tab, og det er det, der har været kernen i alle bankpakkerne, nemlig at redde spekulanterne. Vi vil gerne redde samfundet, vi vil gerne sørge for, at der er et ordentligt velfungerende bankvæsen, men til det, der har været på dagsordenen her, nemlig at redde spekulanter, har Enhedslisten sagt fra fra den første dag, og jeg vil også sige, at det undrer mig, at de, der synes, vi skal lave en ny bankpakke og er på vej med endnu en, ikke i højere grad synes, at der skal stilles krav til de banker, som bliver reddet.

Kl. 10:09

Formanden :

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet. Jeg har selvfølgelig noteret mig den kritik, der har været fremført af, at erhvervs- og vækstministeren har benyttet sig af sin mulighed for at sende en kollega.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter. (Adgang til at øge antallet af suppleanter i Arbejdsretten).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 22.02.2012).

Kl. 10:10

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Formålet med dette lovforslag er at sikre, at der også i fremtiden vil være en fornuftig og effektiv eksekvering af de sager, der behandles i Arbejdsretten. Der opleves et problem med at samle det fornødne antal ordinære dommere og suppleanter i forbindelse med de enkelte hovedforhandlinger i Arbejdsretten. Det er på den baggrund, at hovedorganisationerne har foreslået at ændre sammensætningen af Arbejdsretten. Det er forventningen, at det vil sikre fortsat korte sagsbehandlingstider i Arbejdsretten.

Lovforslaget går konkret ud på at øge antallet af suppleanter i Arbejdsretten, der udpeges af hovedorganisationerne. Jeg konstaterer, at der er generel tilslutning til lovforslaget fra høringsparterne.

Jeg har også noteret mig, at Kristelig Fagbevægelse i forbindelse med lovforslag nr. L 90 har en bemærkning om, at de oplever en forskelsbehandling, og at det er udemokratisk, at lønmodtagerorganisationer, der står uden for LO, FTF, AC og Ledernes Hovedorganisation, ikke kan indstille dommere og suppleanter til Arbejdsretten, også selv om de har indgået overenskomster på arbejdsmarkedet, som behandles i Arbejdsretten. Derfor foreslår de, at der bør være en yderligere gruppe, hvor de øvrige faglige organisationer med overenskomster, som gør brug af Arbejdsretten, får rettighed til at indstille dommere og suppleanter.

Jeg ser, at Beskæftigelsesministeriet vurderer, at de tidligere nævnte hovedorganisationer fortsat er Arbejdsrettens hovedgrupper, samt at dommere og suppleanter fra de nævnte grupper er fastlagt efter antallet af sager i Arbejdsretten og ikke efter antallet af medlemmer i de respektive organisationer.

I Venstre har vi noteret os Beskæftigelsesministeriets vurdering. Samtidig er vi opmærksomme på Kristelig Fagbevægelses pointe. Vi ser frem til at undersøge det nærmere under udvalgsarbejdet. Overordnet støtter Venstre lovforslaget.

Kl. 10:12

Formanden :

Tak til ordføreren. Hr. Leif Lahn Jensen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 10:12

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Det betyder meget for Socialdemokraterne, at konflikter mellem arbejdsgivere og lønmodtagere løses hurtigt, smidigt og effektivt i Arbejdsretten, så når arbejdsgivernes og lønmodtagernes organisationer mener, at det er nødvendigt at øge antallet af suppleanter med op til 10 personer, kan Socialdemokraterne selvfølgelig kun støtte forslaget.

Da SF ikke kan være til stede i dag, skal jeg hilse og sige, at de også støtter forslaget.

Kl. 10:13

Formanden :

Tak til ordføreren. Hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det her er et af de lovforslag, det går rimelig hurtigt med, fordi alle sådan set nok er enige om, at det er en god ting at udvide kredsene af suppleanter, så Arbejdsretten kan holde de møder, den skal. Det er altid et problem, når der er interessekonflikter og tvivl om habilitet inde over, og så er det jo urimeligt, at man aflyser eller udsætter møder og ikke kan afholde dem til tiden. Derfor støtter Dansk Folkeparti, at kredsen af suppleanter bliver udvidet.

Vi kan sagtens følge Venstres ordførers ønske om at se på, om der er andre organisationer, der skal ind over med suppleanter eller ind i den kreds, der sidder og afgør sagerne, så det er vi klar til at se på. Det kan virke urimeligt, at der er andre organisationer, der også indgår overenskomster, der bliver holdt uden for. Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 10:14

Formanden :

Tak til ordføreren. Hr. Nadeem Farooq som radikal ordfører.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak, formand. Det Radikale Venstre finder det oplagt, at vi ændrer lov om Arbejdsretten og de faglige voldgiftsretter, så vi også fremadrettet sikrer en fortsat hurtig, smidig og effektiv behandling af sagerne i Arbejdsretten. Som mange andre også er enige om, er det et godt lovforslag, som Det Radikale Venstre naturligvis kan støtte

Kl. 10:14

Formanden :

Tak til ordføreren. Hr. Christian Juhl som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Tak. Vi har jo med en domstol at gøre, som historisk set af mange af os er blevet kaldt for en klassedomstol, fordi de netop historisk set mange gange ensidigt har dømt til fordel for arbejdsgiveren. Men alligevel stemmer vi for det her forslag. Jeg vil dog give en lille kommentar til Kristelig Fagbevægelses kommentarer, hvor de siger, de føler sig uretfærdigt behandlet. Det forstår jeg slet ingenting af, for jeg synes, at det er fuldt rimeligt. Når man – selv om man kalder sig en fagforening – ikke anerkender de grundlæggende regler på arbejdsmarkedet, f.eks. arbejdernes ret til at nedlægge arbejdet, hvordan pokker vil man så påberåbe sig retten til at være en del af konfliktløsningssystemet samtidig? Det er ganske uforståeligt, men det må vi prøve at tage en snak med dem om. I hvert fald støtter vi lovforslaget.

Kl. 10:15

Formanden :

Tak til ordføreren. Hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:15

Kl. 10:18

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Vi er også meget positive over for forslaget. Vi tilslutter os Venstres og Dansk Folkepartis bemærkning om, at nogle organisationer bliver holdt udenfor, og vi synes, vi skal se på, om der kan findes en løsning på det, og det vil vi diskutere i udvalgsarbejdet.

Kl. 10:16

Formanden :

Tak til ordføreren. Fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 10:16

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Dette lovforslag har til formål at sikre en fortsat hurtig, smidig og effektiv behandling af sagerne i Arbejdsretten, og det må siges at være det vigtigste for os Konservative. For det er helt afgørende for den danske model og det danske arbejdsmarked, at tvistløsningen på det arbejdsretlige område er effektiv, og det skal den også vedblive at være i fremtiden. Det er hovedorganisationerne i Danmark, som har rettet henvendelse til beskæftigelsesministeren og forklaret problemet med at samle det nødvendige antal ordinære dommere og dommersuppleanter, og vanskeligheden lader til at være opstået som følge af en strukturændring, hvor flere – også større – advokatkontorer bliver udelukket fra at udpege dommere og suppleanter på baggrund af interessekonflikter og habilitetsspørgsmål mellem klient og advokat. Det er jo egentlig en helt fair problemstilling, og derfor kan Konservative som udgangspunkt bakke op om lovforslaget. Vi vil dog under udvalgsbehandlingen spørge interesseret ind til, om det alene er årsagen til vanskeligheden ved at finde dommere og suppleanter, eller om det også kan hænge sammen med de selv samme udpegedes eventuelle bijob. Og så kan vi bakke op om Venstres, Dansk Folkepartis og Liberal Alliances bemærkninger om, hvorvidt andre organisationer kan deltage som suppleanter. Konservative kan som udgangspunkt støtte lovforslaget.

Kl. 10:17

Formanden :

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 10:17

Christian Juhl (EL):

Til den sidste bemærkning vil jeg gerne høre, om den konservative ordfører også ville være tilhænger af, at man i andre retter f.eks. synes, det var helt o.k., at man fandt en dommer, som forlods sagde: Jeg vil ikke anerkende ytringsfriheden i Danmark, men jeg vil gerne være dommer også i sager om ytringsfrihed? Det er jo det, man appellerer til, hvis man vil have Kristelig Fagforening til at være en del af det fagretslige system, og det synes jeg er helt hen i vejret, når man ved, at Kristelig Fagforening ikke anerkender arbejdernes grundlæggende ret, nemlig retten til at strejke.

Kl. 10:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:18

Mai Henriksen (KF):

Så må vi nok erkende, at hr. Christian Juhl og jeg ikke taler samme sprog, for jeg kan på ingen måde tilslutte mig den præmis, som hr. Christian Juhl lægger i sit indlæg, og derfor kan jeg ikke gå med på den præmis og erklære mig enig med hr. Christian Juhl.

Formanden :

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:18

Christian Juhl (EL):

Jeg forstod slet ikke svaret. Altså, vi har nogen, der kalder sig en fagforening, og som på forhånd siger: Vi anerkender ikke arbejdsgivers ret til lockout, vi anerkender ikke arbejdernes ret til konflikt. Og de vil gerne være en del af et konfliktløsningssystem, hvor vi har de grundlæggende rettigheder, og hvor de parter, der er en del af Arbejdsretten, anerkender, at de grundlæggende rettigheder findes, og at konfliktløsning skal ske ud fra de grundlæggende rettigheder. Det kan jo lige præcis sammenlignes med situationen, hvis man ved en civil domstol havde en række dommere, der sagde, at de ikke anerkendte en anden grundlæggende rettighed som f.eks. ytringsfriheden, og at man så skulle sætte dem til at afgøre den slags sager. Det ville ingen jo acceptere – sådan nogle dommere ville jo aldrig blive anerkendt i noget system.

Kl. 10:19

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:19

Mai Henriksen (KF):

Nu er jeg klar over, at der i hr. Christian Juhls verden formentlig nok kun eksisterer engleagtigt gode og ordentlige organisationer, og det må selvfølgelig være fagbevægelsen, men jeg anerkender ikke den præmis. Jeg kan se, at ordføreren nikker til, at det er de eneste ordentlige og rigtige fagforeninger, og der må jeg erkende, at den præmis køber jeg ikke. Jeg anerkender ikke præmissen bag det spørgsmål, som hr. Christian Juhl stiller, så derfor kan jeg ikke besvare det.

Kl. 10:19

Formanden :

Tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 10:19

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil svare kort og takke for opbakningen til lovforslaget. Det er jo altså et lille, uddramatisk lovforslag af mere teknisk karakter, fordi det har været et ønske fra både arbejdsgivers og arbejdstagers side at udvide antallet af dommere til hovedforhandlingerne i Arbejdsretten. Det er afgørende for hele den danske model og vores arbejdsmarked, at vi har en Arbejdsret, der kan fungere, og som ikke forsinkes i sit arbejde.

Så lyttede jeg mig til, at nogle af ordførerne rejste nogle mere principielle diskussioner omkring Arbejdsrettens indretning, og dem er man selvfølgelig velkommen til at rejse ved andre lejligheder. Lovforslaget her handler om, at vi fra Folketingets side sikrer, at Arbejdsretten kan fungere og arbejde, og det tror jeg vi alle sammen har en interesse i.

Tak for den brede opbakning.

Kl. 10:20

Formanden :

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Midlertidig forlængelse af dagpengeperioden og ret til ferie for modtagere af kontanthjælp og særlig ydelse m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 22.02.2012).

Kl. 10:21

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

I Venstre er vi imod de ændringer af den dagpengereform, som blev aftalt imellem den daværende regering, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre tilbage i maj 2010 – de ændringer, som der altså lægges op til at lave af den reform med lovforslaget her. Vi mener, at de ændringer, der blev vedtaget dengang af et bredt flertal her i Folketinget, er nøjagtig lige så vigtige og nøjagtig lige så nødvendige, som de var, da de blev vedtaget i 2010. Lad mig minde om, at dagpengereformen er et vigtigt og nødvendigt bidrag til at sikre holdbarheden i dansk økonomi.

Vi er ikke enige i, at den økonomiske situation eller konjunkturerne for den sags skyld kan begrunde de ændringer af dagpengereglerne, som regeringen her lægger op til, hvor dagpengeperioden forlænges for visse grupper med op til ½ år. De økonomiske udfordringer, som det danske samfund står over for i dag, er ikke blevet mindre, siden vi vedtog dagpengereformen tilbage i 2010, tværtimod. Men det er desværre, som om alvoren ikke rigtig er gået op for regeringspartierne og jo da slet ikke for regeringens parlamentariske grundlag, der alene kan se det som et knæfald for regeringens parlamentariske grundlag, at dette lovforslag nu skal vedtages i Folketinget, al den stund det er en udmøntning af en finanslovaftale indgået med Enhedslisten.

I Venstre ønsker vi derimod at fortsætte det reformspor, som blev lagt af den tidligere regering med vedtagelsen af netop genopretningsspakken og også aftalen om tilbagetrækningsreformen. Det er fuldstændig afgørende, at vi fortsætter ad det spor, ellers vil vores børn og børnebørn ikke kunne nyde godt af et velfærdssamfund som det, vi kender i dag. I Venstre ønsker vi at sikre, at fremtidige generationer kan være en del af et velfungerende velfærdssamfund.

Et forslag, der betyder øgede udgifter på 520 mio. kr. for staten, et forslag, der betyder, at 2.100 helårspersoner vil blive fastholdt i dagpengesystemet her i 2012, kan vi ikke bakke op om. Lad mig minde om, at det er det stik modsatte, vi har brug for for netop at sikre vores velfærdssamfund fremadrettet. Vi har brug for at øge arbejdsudbuddet, og det siger regeringen også, men med det her forslag som med andre forslag gør den desværre det stik modsatte. Det gjorde den jo med forslaget om at fjerne loftet over kontanthjælpen, starthjælpen osv., og det gør den som sagt også med forslaget her. Nej, vi har ikke brug for flere forslag, der fastholder arbejdskraften på passiv forsørgelse, det er det modsatte, vi har brug for.

Da vi vedtog dagpengereformen tilbage i 2010, skønnede Beskæftigelsesministeriet, at mellem 2.000 og 4.000 personer risikerede at ryge ud af dagpengesystemet. Af bemærkningerne til lovforslaget her forstår jeg, at det tal holder stik, idet man forventer, at 2.100 personer vil få forlænget dagpengeperioden. Så alt det sludder, vi måtte lægge øre til i valgkampen, om, at 38.500 personer ville ryge ud af dagpengesystemet, er heldigvis nu for alvor skrinlagt. Og ser vi på udviklingen i ledigheden, kan vi jo i fællesskab glæde os over, at ledigheden ikke har ændret sig væsentligt, siden vi vedtog dagpengereformen i maj 2010. I maj 2010 var ledigheden således 5,9 pct., og i går kom så de seneste ledighedstal, og de sagde 6 pct. Så man kan altså ikke bruge ledighedstallene som begrundelse for dette lovforslag.

I Venstre er vi også imod den anden del af lovforslaget, der handler om at give kontanthjælpsmodtagere ret til 5 ugers ferie på, ja undskyld mig, skatteydernes regning. Vi mener faktisk, det er en hån mod hårdtarbejdende danskere, særlig de danskere, der knokler og kæmper for at få det hele til at hænge sammen, også økonomisk. Den hidtidige ordning, hvor man som kontanthjælpsmodtager efter aftale kunne blive fritaget for sin rådighedsforpligtelse, ønsker vi at fastholde. Vi ser absolut ikke nogen grund til, som lovforslaget lægger op til, at give kontanthjælpsmodtagere ret til 5 ugers ferie på skatteydernes regning.

Venstre kan ikke støtte det foreliggende forslag. Tak.

Kl. 10:25

Formanden :

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 10:25

Christian Juhl (EL):

Nu kan det jo forekomme en smule kynisk at tale så hårdt om folk, der er på kontanthjælp og som uden selv at være skyld i det er ude i en alvorlig situation. Lad os sige, at jeg nu her tillod mig at sige følgende:

Vi har jo sådan set Venstres ordfører, som, når hun bliver 60 år, går på pension på skatteydernes regning. Hvor er det uanstændigt.

Så ville nogle nok sige: Hvorfor pokker snakker I om det? Jo, det gør vi, fordi der er rigtig mange, der på skatteydernes regning gør mange ting. Og når ordføreren fra Venstre går på pension, kan ordføreren tage til Syden eller tage nord, øst eller vest på, hvor hun nu har lyst, på skatteydernes regning. Det her er folk, der er totalt nede på bunden af samfundet, og derfor kan de selvfølgelig være sværere at få øje på, hvis man er på den grønne gren.

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvilke job skal de mennesker søge for at undgå katastrofen, når nu ordføreren indrømmer, at der er en ledighed på 6 pct. i Danmark?

Kl. 10:26

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:26

Ulla Tørnæs (V):

Vi er enige med regeringen i, at en af de største udfordringer, som vi står over for, er at sikre, at vi har det nødvendige arbejdsudbud til rådighed. Det forstår jeg at Enhedslisten ikke lægger synderlig vægt på, men det gør vi altså i Venstre, fordi vi tror på, at det er den bedste måde, hvorpå vi kan sikre fremtidige generationers muligheder for at nyde godt af det velfærdssamfund, som også hr. Christian Juhl nyder godt af i dagens Danmark. Det er den udfordring, som vi i fællesskab skal tackle, og jeg har forstået på regeringen – altså den regering, som hr. Christian Juhls parti er parlamentarisk grundlag for – at det også er øverst på dens dagsorden, al den stund den har annonceret først og fremmest en reform af førtidspensionen og fleksjob-

ordningen og en kontanthjælpsreform og en skattereform, alt sammen med henblik på at bidrage til at øge arbejdsudbuddet. Det forstår jeg ikke optager Enhedslisten. Jeg er dybt uenig med Enhedslisten i dette synspunkt.

Kl. 10:30

Formanden :

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:28

Christian Juhl (EL):

Jeg stillede såmænd bare et spørgsmål. Jeg spurgte, hvilke job disse ledige, når de falder ud af systemet, hvilket de ifølge Venstres ordfører bør gøre, skal søge. Det er jo ingen kunst at øge arbejdskraftudbuddet, altså arbejdsløshedskøen. Den kan vi øge i meget, meget stort omfang, og jeg kan forstå, at det er det, Venstre hellere vil, men kan vi ikke få svar på, hvilke job de 6 pct., der er ledige, og som reelt står over for at miste deres dagpenge, skal søge. Er det ikke det, spørgsmålet drejer sig om? Det drejer sig vel ikke om at få flest mulige i en arbejdsløshedskø.

Kl. 10:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:28

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil bare lige minde hr. Christian Juhl om, at det ikke er 6 pct., der risikerer at ryge ud af dagpengesystemet. Ledigheden – og det var det, hr. Christian Juhl nævnte – er på 6 pct. Det er ikke det samme som at sige, at 6 pct. risikerer at ryge ud af dagpengesystemet – heldigvis for det – for vi har jo en aktiv arbejdsmarkedspolitik, som faktisk sikrer, at de ledige får banet vejen til at komme tilbage til arbejdsmarkedet, og det sker heldigvis for langt, langt størstedelen.

Hvad er det så for job? spørger hr. Christian Juhl om. Jeg har diskuteret det tidligere med hr. Christian Juhl, og jeg forstår, at vi ikke er enige om en grundforudsætning om udbud og efterspørgsel. Jeg er af den klare opfattelse, at når der er et arbejdsudbud, er der også en efterspørgsel. Det er langt de fleste økonomer i øvrigt enige i, ikke bare danske økonomer, men også udenlandske økonomer. Der skal være et udbud, før der kan være en efterspørgsel. Det forstår jeg er en præmis, som hr. Christian Juhl ikke er enig i. Derimod har jeg flere gange lyttet mig til, at Enhedslisten er optaget af, at der er mange udenlandske arbejdstagere i det danske samfund. Der er rigtig mange job, som jeg gerne så blev varetaget af danskere frem for udenlandske arbejdstagere. Så jeg vil sige til hr. Christian Juhl: Jo, der er job i det danske samfund; der er job at finde.

Kl. 10:30

Formanden :

Hr. Leif Lahn Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:30

Leif Lahn Jensen (S):

Det er jo en interessant debat, og vi har set alle vegne, at Venstre endda også vil påstå, at Venstre er et moderne arbejderparti. Hvis det nu skulle være sandt, at Venstre er et moderne arbejderparti, så kunne jeg godt tænke mig at spørge: Hvorfor vil Venstre så ikke være med til at forbedre vilkårene for hårdtarbejdende danske lønmodtagere, som jo på grund af en krise og på grund af en svær situation i Danmark har mistet arbejdspladsen eller mistet arbejdet? Hvorfor vil Venstre ikke være med til at give de her hårdtarbejdende danskere den tryghed, som de har brug for, nemlig give dem de her få dagpenge i ekstra 6 måneder, altså en tryghed, som det her moderne arbejderparti fjernede for de hårdtarbejdende danskere midt i en krisetid?

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:30

Ulla Tørnæs (V):

Den tryghed vil vi skam gerne være med til at give, og den mener jeg faktisk det danske dagpengesystem giver. Vi har sammenlignet med andre lande et meget, meget favorabelt og meget, meget gunstigt dagpengesystem. Vi har – selv om vi halverede dagpengeperioden i 2010 – sammenlignet med andre lande fortsat en af de længste dagpengeperioder, og vi har også en af de højeste ydelser, når man er på dagpenge, hvis vi sammenligner os med andre lande. Så jo, vil jeg sige til hr. Leif Lahn Jensen, den tryghed vil vi skam gerne være med til at give danskerne.

Men det vigtigste for os er sådan set, at vi baner vejen for, at de ledige kan komme tilbage på arbejdsmarkedet. Og det tror jeg ikke på man gør ved at fastholde dem på offentlig forsørgelse. Derfor skal vi sikre, at de ledige kommer tilbage på arbejdsmarkedet frem for at fastholde dem i dagpengesystemet. Hr. Leif Lahn Jensen ved jo lige så vel som jeg – for det diskuterede vi meget tilbage i maj 2010 – at det har en adfærdsregulerende effekt på de ledige, hvor lang dagpengeperioden er. Det skete, da tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen ændrede dagpengeperioden i 1990'erne. Ja, hvad så man? Så ændrede de ledige søgningsmønster, sådan at de søger mange job i starten af ledighedsperioden, så får det ligesom en nedtur, og så søger de mange job igen i afslutningen af ledighedsperioden. Nøjagtig det samme kommer selvfølgelig til at ske i dag.

Kl. 10:32

Formanden :

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 10:32

Leif Lahn Jensen (S):

Det, jeg efterlyser, er egentlig Venstres bud på, hvad de vil gøre for at få de her mennesker i gang. Det eneste, jeg hører Venstre sige, er, at de selv kommer i gang, for når vi gør sådan en ting her, kommer de i arbejde, for der er jo job at få.

Hr. Christian Juhl spurgte jo lige før om, hvor de job er. Det fik vi ikke svar på, men vi fik bare at vide, at man ikke er enig i den påstand, der kommes med. Vi spurgte, dengang man lavede forrindelsen, men har stadig væk ikke fået et svar på, hvor de job er. Det er, fordi Venstre ikke kan svare.

Det eneste, jeg kan se ud af det her, er, at når Venstre ikke kan komme med nogen ordentlige argumenter for, hvor de job er, og hvad der nu vil ske, og hvad Venstre vil gøre for at få de her mennesker i gang, så er det eneste, som det her moderne arbejderparti vil, at angribe de arbejdsløse og give dem vilkår, der gør dem endnu mere utrygge.

Kl. 10:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:33

Ulla Tørnæs (V):

Jamen konsekvensen af det, hr. Leif Lahn Jensen er inde på, må være, at man ønsker at udvide dagpengeperioden helt generelt, ellers giver det jo ikke nogen mening, det, ordføreren siger her.

Til spørgsmålet om, hvad Venstre vil gøre. Jamen forudsætning nummer et er selvfølgelig, at der skal føres en ansvarlig økonomisk politik. Med ansvarlig økonomisk politik mener jeg, at der ikke skal pålægges dansk erhvervsliv yderligere omkostninger, sådan som re-

geringen har valgt at gøre. Regeringen har jo pålagt bl.a. dansk erhvervsliv og det danske samfund i det hele taget mere end 5 mia. kr. i nye skatter og afgifter med den finanslov, man har vedtaget med sit parlamentariske grundlag. Det er tiden ikke til. Vi ved, at NO_x-afgiften på 600 mio. kr., som man har pålagt virksomheder, betyder, at der flytter arbejdspladser til udlandet. Vi ved, at fedt- og sukkerafgiften koster arbejdspladser.

Så hvad vil Venstre? Vi vil en politik, der ikke flytter arbejdspladser til udlandet. Vi vil ikke pålægge dansk erhvervsliv øgede omkostninger, sådan som Socialdemokraterne vil, for det ved vi koster arbejdspladser.

Kl. 10:34

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Leif Lahn Jensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Det betyder rigtig meget for Socialdemokraterne, at vi har et tillidsfuldt og et afbalanceret samfund, hvor alle, der kan, også deltager aktivt, men samtidig skal vi også sørge for at have et ordentligt sikkerhedsnet, som netop kan hjælpe dem, der står uden for arbejdsmarkedet i en kortere eller længere periode af en eller anden årsag.

Derfor støtter Socialdemokraterne forslaget om en midlertidig forlængelse af dagpengeperioden op til ½ år, således at rigtig mange danskere får forlænget deres dagpengeperiode og ikke ryger ud af dagpengesystemet til sommer, medmindre de selvfølgelig har været ledige i 4 år. Det giver en tryghed til de ledige, som ikke skal bekymre sig om at gå fra hus og hjem. Det er en midlertidig løsning, men det er vigtigt, at der skabes tryghed i en tid, hvor krisen stadig væk lægger en kølende dæmper på jobmarkedet.

Vi mener, at den borgerlige regering gjorde det helt forkert, når de netop forringede de lediges sikkerhed midt i den værste krise, vi længe har set, men en midlertidig forlængelse af dagpengeperioden er vi også godt klar over langt fra er nok. Det kan slet ikke stå alene. Vi skal hjælpe de ledige til at komme i arbejde eller uddannelse igen. Derfor er der også afsat 18 mia. kr. til at kickstarte dansk økonomi og derigennem skabe mange tusinde ekstra arbejdspladser i 2012-13. Hos Socialdemokraterne er det vigtigt, at vi ikke kun giver mennesker noget at leve af, men også giver mennesker noget at leve for. Derfor skal vi netop skabe de bedste vilkår for de arbejdsløse, så de kan komme ud på arbejdsmarkedet igen.

Man kan jo også godt se, at der er kommet en ny regering, for vi gør netop op med 10 års borgerlig politik, som var styret af bureaukrati, kontrol og mistillid. Vi skal fjerne unødvendige regler, vi skal gøre det lettere for kommunerne sammen med borgerne at finde de rette tilbud, og vi skal efteruddanne de ledige til det fremtidige arbejdsmarked.

Disse forandringer skal bl.a. ske gennem reformer. Vi har sagt, at det er reformernes år, og vi mener det. I tirsdags fremlagde regeringen forslag til førtidspensions- og fleksjobreform under navnet »En del af fællesskabet«. Det er en anden grundsten i det socialdemokratiske samfund. Vi ønsker og vi tror på, at det er godt for den enkelte at være en del af arbejdsfællesskabet. Det giver identitet, noget at stå op til og selvfølgelig nogle penge i kassen, som også er meget, meget vigtigt. Vi har nu givet en del mennesker en ekstra tryghed, men gennem de her reformer vil vi også bruge tiden på at gøre dem klar til arbejdsmarkedet.

En anden del af lovforslaget handler om en anden gruppe, som står uden for arbejdsfællesskabet. Det er jo netop kontanthjælpsmodtagerne. Man vil give kontanthjælpsmodtagerne ret til 5 ugers ferie inden for eller uden for landets grænser, når de har modtaget kontanthjælp i 12 sammenhængende kalendermåneder. Socialdemokra-

terne mener, at alle mennesker selvfølgelig har ret til et frirum, hvor de kan komme væk fra dagens trummerum. Det gælder også mennesker, som står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Forslaget vil jo bl.a. komme børnefamilierne til gode. Som reglerne er nu, kan en familie, hvor en eller begge forældre er på kontanthjælp, ikke tage deres børn med på ferie. Med forslaget vil de nu have mulighed for det. Det er jo til glæde for både børn og forældre.

Men når det så er sagt, og det er også vigtigt at sige, er det også vigtigt for Socialdemokraterne, at ferien ikke står i vejen for et muligt job eller uddannelse, og derfor står det også klart i lovforslaget, at afholdelsen af ferien selvfølgelig skal være aftalt med kommunen og selvfølgelig også på den måde kigges på i forhold til hele beskæftigelsen.

Med de bemærkninger kan Socialdemokraterne støtte forslaget, og igen skulle jeg hilse fra SF og sige, at de også støtter forslaget.

Kl. 10:38

Formanden :

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:38

Joachim B. Olsen (LA):

For kort tid siden sagde ordføreren: Hvad er det for nogen job, dagpengemodtagerne skal tage? Ordføreren siger så fra talerstolen, at regeringen nu vil skabe 12.000 job. Regeringen fremlægger en reformplan på førtidspensionsområdet, hvor et af målene er at øge arbejdsudbuddet, fordi man mener, det er vigtigt, og samtidig taler man for, at man vil forlænge en dagpengeperiode, hvilket vil mindske arbejdsudbuddet. Kan ordføreren forstå, hvis det er en lille smule forvirrende? Det er i hvert fald nogle meget forskelligartede signaler, der kommer fra regeringens side.

Kl. 10:39

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:39

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg kan i hvert fald forstå, hvorfor Joachim B. Olsen er forvirret. Jeg kan fortælle Joachim B. Olsen (*Formanden: Hr. Joachim B. Olsen*) ... hr. Joachim B. Olsen, undskyld hr. formand, at regeringen har gjort to ting. Den har bl.a. gjort det, at den har sat masser af penge af til en kickstart til at skabe jobbene. Samtidig har den sat nogle reformer i gang for at gøre alle disse mennesker arbejdsmarkedsparete. Det gælder dem, som er på førtidspension, og der kommer også senere en kontanthjælpsreform. Det vil sige, at den både har skabt arbejdspladser og lavet de her reformer – noget, som man må sige den borgerlige regering svigtede ret meget med.

Kl. 10:40

Formanden :

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:40

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen jeg *er* forvirret, for på ét område laver man nogle reformer, som skal øge arbejdsudbuddet, fordi man mener, det er vigtigt at øge arbejdsudbuddet. Det må jo betyde, at man anerkender gængs økonomisk tænkning: Det, at man øger arbejdsudbuddet, øger også antallet af folk, som kommer i job. På et andet område bruger man den fuldstændig modsatte argumentation. Her skal man forlænge en dagpengeperiode, på trods af at det mindsker arbejdsudbuddet. Det er modsatte argumenter. Man laver to forskellige ting, som har modsatte virkninger. Det er der da ikke nogen konsistens i.

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:40 sen: Hvad skal ledigheden være, før Socialdemokraterne kan acceptere en dagpengeperiode på 2 år?
Kl. 10:44

Kl. 10:40 **Formanden :**
Ordføreren.

Kl. 10:44

Leif Lahn Jensen (S):

Det er nok meget, meget svært for mig at hjælpe hr. Joachim B. Olsen med ikke at blive forvirret, men jeg vil dog gøre forsøget.

Det er meget, meget vigtigt for den her regering at skabe tryghed for mennesker, der står i denne situation. De står i en ret træls situation, en situation, som ikke alene betyder ret meget for dem, der bliver arbejdsløse, og som måske har arbejdet hele deres liv, men også for hele deres familie, for deres børn og deres ægtefæller. De er blevet jagtet, og man har sagt: Selv om I har forsikret jer i god tro, skærer vi det ned til 2 år. Nu giver vi dem tryghed, vi giver dem mulighed for at efteruddanne sig – der kommer jo et godt forslag om lidt – vi giver dem mulighed for at gøre sig klar til et kommende arbejde. Den tryghed, de muligheder og det med, at den her regering investerer i mennesker, synes jeg er vigtigt og rigtig godt.

Kl. 10:41

Formanden :

Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 10:41

Formanden :

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 10:44

Kl. 10:44

Ulla Tørnæs (V):

Nu forstår jeg, at ordføreren mener, at det kan være svært at hjælpe hr. Joachim B. Olsen ud af forvirringen. Men det kan jo så være, at ordføreren kan hjælpe mig, for jeg vil gerne spørge om lidt af det samme. Hvad er det for job, de 2.175 fuldtidspersoner, som får mulighed for at få forlænget deres dagpengeperiode, skal have efter et halvt år? Det må ordføreren jo kunne svare på.

Kl. 10:42

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:42

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg skal bestemt gøre, hvad jeg kan for at hjælpe fru Ulla Tørnæs til at forstå de her ting. Jeg vil sige, at det, det drejer sig om, er at se, om vi kan få skabt en del arbejdspladser, så der er flere job end det antal, vi overtog fra den borgerlige regering. Det er nummer et.

Nummer to er, at vi via alle de her reformer også skal skabe et beskæftigelsessystem, som netop kan give de her mennesker større mulighed for at få det rigtige arbejde. Om lidt kommer der et forslag om netop 6 ugers selvvalg, hvor den tidligere regering jo for det første hakkede til folk, og for det andet fjernede deres mulighed for at få arbejde. Det vil sige, at vi har muligheder nu, og vi gør alt, hvad vi kan for at opkvalificere folk, så de har mulighed for netop at søge ind på de jobåbninger, der er derude.

Kl. 10:43

Formanden :

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 10:43

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:45

Kl. 10:45

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil gerne sige det igen, og jeg ved, at beskæftigelsesministeren har sagt det ret mange gange: Vi går ind for, at de, der kan arbejde, skal arbejde, i hvert fald hvis de vil have en ydelse fra det offentlige. Sådan er det. Det står jeg gerne fast ved. Men vi har så også en regel nr. 2, som den tidligere regering ikke havde, nemlig at dem, der kommer ud i problemer, dem, der har det vanskeligt, dem, der bliver arbejdsløse eller syge i en periode, eller hvad ved jeg, vil vi gøre alt, hvad vi kan for at hjælpe og få i gang og i arbejde igen.

Kl. 10:46

Formanden :

Fru Mai Henriksen.

Kl. 10:46

Mai Henriksen (KF):

De, der kan arbejde, skal arbejde, siger hr. Leif Lahn Jensen. Så er det jo interessant, at man i L 76, som forleden blev førstebehandlet, både nedsatte kravene til de ledige og samtidig lige sparede 200 mio. kr. på den aktive beskæftigelsesindsats. I min verden hænger det ikke sammen.

Ulla Tørnæs (V):

Så bliver jeg nødt til at spørge ordføreren om, hvor lav ledigheden skal være, førend man vil holde fast i den 2-årige dagpengeperiode, som blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget.

Altså, man laver en midlertidig forlængelse her, og der er jo ikke nogen logik eller sammenhæng i regeringens politik, hvis den midlertidige forlængelse ikke bliver yderligere forlænget, såfremt ledigheden ikke har ændret sig. Så jeg vil blot spørge hr. Leif Lahn Jen-

Jeg vil gerne stille et meget konkret spørgsmål: Hvordan vil Socialdemokraterne sikre, at en ferie ikke kommer til at stå i vejen for et arbejde? Lad os nu forestille os en kontanthjælpsmodtager, som tager på ferie til Gardasøen, men hvad nu, hvis jobbet til vedkommende rent faktisk dukker op, mens vedkommende er af sted? Hvordan vil Socialdemokraterne så garantere, at den ledige så rent faktisk står til rådighed for arbejdsmarkedet? Det synes mig dog at være en anelse svært at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis man ligger i en solseng nede ved Gardasøen.

Kl. 10:46

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:47

Leif Lahn Jensen (S):

Forskellen på De Konservative og Socialdemokraterne er, at vi tror på de mennesker ude i jobcentrene og har tillid til dem. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at de, der er derude, selvfølgelig godt kan se, hvornår der er jobåbninger, og hvornår der ikke er jobåbninger.

Jeg er klar over, at det forslag om kontanthjælpsmodtagerne netop var inde under det, der hedder bedre vilkår for de ledige, for hvis der er noget, de ledige ikke har fået i 10 år med borgerlig regering, er det bedre vilkår. Derfor har vi fremsat en masse forslag: Bedre mulighed for uddannelse og opkvalificering, flere uddannelsesrettigheder til ufaglærte og faglærte, mulighed for opkvalificeringsjob, mulighed for ferie, en styrket indsats over for ledige ordblinde – det er så skrivesvage. Vi har gjort en masse for at skabe bedre vilkår for de ledige, for det mener vi, er nødvendigt efter 10 år. Det vil vi gerne kendes på, og det skal der nok komme endnu mere af.

Kl. 10:47

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det forslag, vi står med her, er jo en forlængelse af dagpengeperioden, en midlertidig forlængelse kan man sige, for det er jo ikke sådan, at det er en varig forlængelse på ½ år. Dansk Folkeparti var med til at ændre dagpengeperioden fra 4 år til 2 år, og det gjorde vi i en periode, hvor der var krise. Efter de tal, vi fik, og efter det, vi kunne se, var forventningerne, at krisen var ovre, inden den her 2-års dagpengeperiode for de nye ville udløbe den 1. juli 2012.

Det har så vist sig, at krisen har varet noget længere. Hvor lang tid den vil vare, ved vi selvfølgelig ikke noget om. Og i forbindelse med valgkampen sagde vi i Dansk Folkeparti, og jeg er nok også citeret for det flere steder, at vi var klar til at se på en forlængelse af dagpengeperioden, i betragtning af at forudsætningerne for det indgreb, vi lavede, hvor vi ændrede perioden fra 4 år til 2 år, ikke havde ændret sig i den retning så hurtigt, som vi havde forventet. Derfor siger Dansk Folkeparti ja til ½ års forlængelse af dagpengeperioden, og det er glædeligt, at det så gælder alle, der bliver ramt af det her. Der er ikke nogen, der kan få en forlængelse, hvis de opnår en dagpengeperiode på 4 år inden, så det er ikke på den måde. Det er dem, der bliver ramt af ordningen med de 2 år.

I den forbindelse sagde vi også i valgkampen, at vi egentlig også var klar til at forlænge yderligere ud over ½ år. Hvis der var behov for det, kunne vi give en forlængelse på 1 år, måske længere, alt efter hvor lang tid krisen varer, og det står vi stadig væk ved. Modsat andre partier står vi i Dansk Folkeparti ved det, vi har sagt i valgkampen, så derfor er vi også klar til at se på en yderligere forlængelse ud over ½ år, hvis det bliver nødvendigt. Det kunne jo godt være,

at beskæftigelsesministeren allerede i det her lovforslag skulle have taget med i betragtning, at der måske var mulighed for en yderligere forlængelse, men vi vil her i dag fra Dansk Folkepartis side give tilsagn om, at det er vi også klar til at se på, hvis det bliver nødvendigt med en yderligere midlertidig forlængelse af dagpengeperioden.

Hvad angår forslaget om kontanthjælp, kan vi også se, at det kan være rimeligt. Man kan altid diskutere, om en kontanthjælpsmodtager skal have ret til ferie eller ikke skal have ret til ferie. I dag er det mange gange sådan, at jobcentrene i feriemåned prioriterer ikke at lave den store indsats over for kontanthjælpsmodtagere. Der er nogle kontanthjælpsmodtagere, der undtager sig, fordi der måske er en familie, der tager på ferie, og så er det træls, hvis moren eller faren skal blive hjem fra ferie, på grund af at man er på kontanthjælp, og så snyder de med det.

Samtidig skal vi huske på, at i dag er det faktisk sådan, at man er fritaget for aktiveringsindsatsen i 4 uger, og det bliver passet ind, når der er ferie. Når jobcenteret synes, der skal være ferie, og når sagsbehandleren synes, der skal være ferie, kan man blive fritaget fra aktivering i 4 uger. Vi skal også huske på, det her lovforslag ikke giver ret til ferie, før man har haft 12 sammenhængende kalendermåneder på kontanthjælp. Så det er ikke sådan, at bare fordi man kommer på kontanthjælp efter 3-4 måneder, kan man sige, at man gerne vil have ferie. Det kan man ikke. Det første år kan man ikke få ferie, så der er også begrænsninger den vej rundt.

Så det, vi i Dansk Folkeparti kan se ud af det her, er, at man egentlig i teorien går ud og siger, at vi forlænger den 4-ugers-periode, der er, hvor kontanthjælpsmodtageren er fritaget for aktiveringsindsats, til 5 uger, hvor man så siger, at vedkommende kan tage på ferie.

Jeg ved ikke, hvor mange der tager til udlandet på ferie. Vi har haft nogle dårlige sager, hvor der var nogle, der var taget til Libanon i flere måneder og holdt ferie dernede og svindlede. Det skal der selvfølgelig stadig væk holdes øje med, og det tror jeg også at de ude i jobcentrene holder øje med, nemlig om der er nogen, der prøver på at svindle. Men det er da godt nok lidt træls, hvis man som par ikke kan tage børnene med på ferie i et telt i Vestjylland, hvis man bor i en lejlighed i København. Det vil være sund fornuft, at man lige kan tage på ferie. Men man skal stadig væk oplyse om, hvor man er, så det er ikke sådan, at jobcenteret ikke ved, hvor folk er henne.

Hvad angår det her med at stå til rådighed for et job, vil jeg sige, at selvfølgelig skal man stå til rådighed for et job, og hvis man får tilbudt et job inden ferien, kan man ikke derefter komme og sige, at man skal have ferie.

Så Dansk Folkeparti kan støtte forslagene, men som sagt vil vi herfra give tilsagn om, at vi også er klar til at se på en yderligere forlængelse af dagpengeperioden, hvis det bliver nødvendigt.

Kl. 10:53

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:53

Joachim B. Olsen (LA):

Ordføreren sagde, at Dansk Folkeparti var med til at forkorte dagpengeperioden fra 4 til 2 år i en krisetid. Så siger ordføreren, at man, da forudsætningerne for den forkortelse ikke ændrede sig hurtigt nok – der kom altså ikke gang i beskæftigelsen – nu er villig til at kigge på at forlænge dagpengeperioden. Jeg tror det er sådan cirka rigtigt forstået. Så er mit spørgsmål til Dansk Folkeparti: Da Dansk Folkeparti indgik den her aftale, hvad var det da, der gjorde, at Dansk Folkeparti troede på, at forudsætningerne ville ændre sig hurtigt? Hvad var det for nogle analyser, Dansk Folkeparti var i besiddelse af, der tilsagde, at krisen snart ville stoppe?

Kl. 10:54

Kl. 10:57

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:54

Bent Bøgsted (DF):

Hvad angår det med aftalen om at nedsætte fra 4 til 2 år, vil jeg sige, at jeg ikke ved, om hr. Joachim B. Olsen kan spå – jeg kan ikke. Jeg har haft ret i min forudsigelse af udviklingen på arbejdsmarkedet rigtig mange gange, men jeg havde faktisk ikke drømt om, at krisen skulle blive så vedvarende. Det skyldes jo, at vi er med i EU, for så bliver vi sinket lidt i udviklingen, hvad det angår. Havde vi nu været et selvstændigt land og ikke været omfattet af EU, havde vi nok også været ude af krisen på nuværende tidspunkt. Men der var ingen, der kunne spå om, hvor lang tid krisen ville vare. Med de tal, vi fik dengang, forventede man, at krisen ville vare et par år, og så ville vi nok være ved at være ude af det. Det var det, der lå til grund for, at vi sagde ja. Så kunne vi bagefter se, at det her ville tage længere tid. Krisen var værre, og der var ingen, der havde forventet, at Grækenland ville være ved at gå bankerot, og at Italien, Spanien og Portugal også rent ud sagt var nede, og det samme med Irland og Island. Der er mange ting, der gør sig gældende, og der var ikke nogen, der havde forudset det. Så derfor mener vi som sagt i Dansk Folkeparti, at tingene har ændret sig i en anden retning end den, vi havde forventet.

Kl. 10:55

Formanden :
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:55

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg går ikke ud fra, at Dansk Folkeparti, da man lavede den her reform, troede, at Danmark ikke ville være medlem af EU om et par år. Jeg tror nok også, at man, dengang man lavede den her reform, havde nogle ganske gode formodninger om, at krisen i Sydeuropa ville fortsætte. Jeg kan ikke huske, at der var nogen, der sagde, at den ville stoppe. Jeg mindes heller ikke at have set en eneste rapport eller analyse, der viste noget som helst om, at det her var en kortvarig krise, som snart ville stoppe. Det er bare derfor, jeg gerne vil bede om et svar på, hvad det helt konkret var for nogle analyser, undersøgelser, som gjorde, at Dansk Folkeparti byggede deres forventning op om, at krisen snart ville være overstået.

Kl. 10:56

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:56

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg vil sige til hr. Joachim B. Olsen, at vi fik forelagt mange papirer fra regeringen, fra finansministeren og fra beskæftigelsesministeren i den forbindelse, og det er selvfølgelig svært at sige, at vi ikke troede på noget som helst af det, der blev lagt frem. Så vidt jeg husker, var det heller ikke noget med, at de økonomiske vismænd forudsagde, at krisen ville vare så lang tid. Det er muligt, at man i Liberal Alliance kan forudse den slags ting, det er er også muligt, at hr. Joachim B. Olsen kan forudse den slags ting. Det kunne jeg ikke, det kunne vi ikke i Dansk Folkeparti, og der er også rigtig mange af mine kolleger herinde, der heller ikke kunne forudse det. Hvis man kunne forudse den slags, skulle man måske have søgt et job som økonomisk vismand i stedet for at sidde i Folketinget.

Formanden :

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 10:57

Mai Henriksen (KF):

Det her er jo et lovforslag i to dele. Og jeg har stor respekt for, at man har ønske om at ville indfri et valgløfte. Det er ikke så tit, det sker i de her tider, så når man endelig kan komme af sted med det, skal man også slå til. Det har jeg stor respekt for.

Jeg tror, jeg havde forventet en tale, hvor hr. Bent Bøgsted lige-som ville balancere og sige: Nå ja, det sure med det søde, og det med de her 5 ugers ferie er en del af det sure.

Mener Dansk Folkeparti virkelig, at den her del af det her lovforslag, altså det med de 5 ugers ferie, er god politik? Kan det ikke være svært at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis man ligger i telt i Vestjylland, som hr. Bent Bøgsted giver et eksempel på?

Kl. 10:58

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:58

Bent Bøgsted (DF):

Altså, hvis man ligger i telt i Vestjylland, kan man sagtens tage telefonen, hvis der bliver ringet. Det har jeg før hørt om nogen der har gjort. Så det har ikke noget med det at gøre. De fleste har en telefon med, også når de ligger i telt, og der er god forbindelse, så den slags kan sagtens lade sig gøre.

Vi havde da selvfølgelig vores tvivl om de her 5 ugers ferie, men når man så ser på, at man i forvejen er fritaget for aktivering i 4 uger, når man har været på kontanthjælp i over 1 år og har været inde i et aktiveringsforløb, er forskellen måske bare, at det bliver mere legalt, at man holder 3 ugers ferie om sommeren sammen med familien. Det er jo ikke sådan, at vi forventer, at der nu kommer en stor strøm af kontanthjælpsmodtagere, der rejser ud af landet. Det er der nogle, der gør, og der er også nogle, der snyder lidt med det i dag – og det har vi også tidligere prøvet at stramme op på. Der vil nok også være nogle, der snyder lidt med det fremover, men vi har accepteret det her som en del af det her lovforslag. Det har vi snakket om i gruppen, og det accepterer vi.

Havde det nu været sådan, at det var en helt ny ordning med, at man optjente feriepenge – men det gør man ikke; det er på kontanthjælp; man får ikke ekstra ud over sin kontanthjælp i den periode – havde det været noget andet.

Kl. 10:59

Formanden :

Fru Mai Henriksen.

Kl. 10:59

Mai Henriksen (KF):

Nuvel, man kan godt tage telefonen, hvis man ligger i telt i Vestjylland. Nu er jeg jo lige hjemkommet fra Afrika, hvor jeg har bestegt Kilimanjaro, og jeg kan hilse og sige, at der ikke er telefonforbindelse oppe i lige knap 6.000 meters højde. Så det er jo ikke alle steder, især hvis man tager til udlandet, man rent faktisk kan stå til rådighed ved at tage en telefon eller endda møde op til en jobsamtale.

Jeg kan godt høre, at hr. Bent Bøgsted måske i virkeligheden godt kan være lidt nervøs ved, om der bliver snydt, og at han måske i virkeligheden også godt kan være nervøs ved, om man reelt kommer til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Men jeg vil gerne spørge Dansk Folkeparti: Hvis nu, det havde været en anden del af et lovforslag, vi nu havde behandlet – hvis nu den her første del med dag-

pengene var kommet i en pakke sammen med tilladelsen til at opføre en moske et sted i Danmark – ville hr. Bent Bøgsted og Dansk Folkeparti så også have stemt for, når nu man gerne vil indfri det første valgløfte?

Kl. 11:00

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 11:00

Bent Bøgsted (DF):

Nu kan jeg slet ikke forestille mig, at man vil blande de to ting sammen i et lovforslag. Det kan jeg overhovedet ikke forestille mig vil komme til at ske. Jeg tror egentlig, at formanden her ville have protesteret mod, at der blev fremsat et sådant lovforslag, der blandede den slags sammen. Så jeg har slet ikke haft i tankerne, at der kunne være så grel en sammenblanding i et lovforslag. Vi har før set, at det er de mest mærkelige ting, man kan putte ind i et lovforslag – det erkender jeg da blankt. Men det var lidt en speciel sammensætning.

Jo, der vil altid være nogle steder, man måske ikke lige kan tage en telefon, men jeg har nu ikke mistænkt nogen kontanthjælpsmodtagere for at tage på ferie på Kilimanjaro.

Kl. 11:01

Formanden :

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Nadeem Farooq som radikal ordfører.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Med dette lovforslag foreslår vi, at dagpengeperioden forlænges midlertidigt med op til ½ år for dem af vores borgere, der opbruger dagpengeretten i andet halvår af 2012. Men det skal ske således, at den samlede dagpengeperiode ikke overstiger 4 år. Derudover ligger der også i lovforslaget, at vi foreslår, at kontanthjælpsmodtagere, der har modtaget kontanthjælp i 12 sammenhængende måneder, får ret til ferie, således at de 5 uger om året bliver undtaget fra det i øvrigt rimelige krav om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det synes jeg faktisk er en helt oplagt og helt rimelig håndsækning, vi giver til de ledige. Det er også udtryk for en større grad af tillid til de ledige.

Samlet set er det nogle fornuftige justeringer, som Radikale Venstre kan støtte.

Kl. 11:02

Formanden :

Tak. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så det er hr. Christian Juhl som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Enhedslisten er naturligvis glad for, at finanslovaftalen mellem regeringen og Enhedslisten om en midlertidig forlængelse af dagpengeretten nu bliver en lovmæssig realitet. Vi glæder os til at få behandlet det. Det samme gælder også kontanthjælpsmodtageres ret til ferie. Vi er også glade for, at det er lykkedes at udvide den personkreds, der får glæde af en midlertidig forlængelse. Jeg skal også sige, at jeg da er personligt glad for, at også borgerlige partier kan se lyset i den her aftale. Det kunne jo være, at det kunne smitte, sådan at vi kunne begynde at føre en socialpolitik på tværs af blokkene.

Desværre løser den midlertidige forlængelse ikke de problemer, som den tidligere regering støttet af Dansk Folkeparti og De Radikale har skabt med deres forringelser på dagpengeområdet. Med den forkortede dagpengeperiode, de skærpede genoptjeningskrav og den

forkortede periode for supplerende dagpenge kombineret med en langvarig høj arbejdsløshed vil en masse mennesker komme i alvorligt økonomisk udføre, når deres dagpengeperiode udløber i løbet af 2013. En masse vil miste dagpengene, og en stor del af disse mennesker vil heller ikke være berettiget til kontanthjælp, enten fordi de bor i ejerbolig eller er gift. Det er et ret stort problem. AK-Samvirke har beregnet, at vi i 2013 risikerer, at et sted mellem 1.500 og 2.000 mennesker mister dagpengeretten hver måned. Jeg tror, at Venstres ordfører hører godt efter, når jeg siger hver måned. Det er næsten 25.000 i løbet af et år. Dertil kommer så dem, der har fået forlænget dagpengeretten med op til ½ år, men som ikke kommer i arbejde i den periode. Andelen af ledige over 50 år, der er i farezonen, er klart overrepræsenteret.

Desværre er der ikke mange tegn på, at ledigheden falder. Det Økonomiske Råd regner med en stigning både i 2012 og 2013. Hvis man kigger på det antal stillinger, som jobnet udbyder, kan man se, at det er stagneret på omkring 20.000 i 2010, mens det i 2007 og 2008 til tider var oppe på 50.000. Fra november 2008 til november 2011 er antallet af langtidsarbejdsløse, dvs. folk på dagpenge 80 pct. af tiden inden for det seneste år, steget fra 9.000 til 39.000.

Den tidligere regering gjorde mere end blot at forkorte dagpengeperioden med støtte fra Dansk Folkeparti og De Radikale. Den fordoblede også den periode, man skal være i arbejde, for at genoptjene dagpengeretten. Det forringer muligheden for at opnå fornyet ret til dagpenge ganske betydeligt, og AK-Samvirke udtrykte det på den måde, at hvis nu man har et klippekort til bussen, sættes prisen op fra 140 kr. til 280 kr., samtidig med at halvdelen af klippene fjernes, så man kun har fem klip for den dobbelte pris. Det er virkeligheden, og det er det, nogle kalder ansvarlig politik. Så det ser sort ud for de arbejdsløse selv med den midlertidige forlængelse, der ligger i det her lovforslag.

Man kan vel gå ud fra, at de to tidligere regeringspartier og Liberal Alliance er uden for rækkevidde rent pædagogisk, når det gælder forståelsen for de arbejdsløses situation. Men regeringspartierne, S, SF og De Radikale, og også Dansk Folkeparti, der altid fremhæver deres store omsorg for de svage, skylder os et bud på, hvad der skal gøres. Jeg vil gerne spørge: Vil I være med til at mindske genoptjeningskravet? Vil I forlænge dagpengeretten? Vil I være med til at gøre noget, så den midlertidige forlængelse ikke blot betyder en udsettelse af den sociale katastrofe for mange forsikrede?

Så skal jeg huske at sige, at vi naturligvis kan stemme for lovforslaget.

Kl. 11:06

Formanden :

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen bemærkninger, og så er det hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:07

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Det kommer vel ikke som den store overraskelse, at vi ikke kan støtte det her forslag. Danmark har et underskud, der er på 100 mia. kr., og vi har her at gøre med et forslag, som i 2012 vil koste 520 mio. kr. og i 2013 vil koste 262 mio. kr. Det er ikke spændende at være arbejdsløs, og derfor er det også nødvendigt, at man har nogle politikere, som har modet til at træffe nogle beslutninger – beslutninger, der er hårde, men rigtige – herunder at lave de nødvendige reformer af vores samfund, så Danmark også på lang sigt kan være et rigt og velstående land.

Al erfaring viser, at de ledige ved dagpengeperiodens udløb vil gøre en ekstra indsats for at finde et arbejde og komme i beskæftigelse, men denne indsats bliver nu udskudt med ½ år. Vi mener ikke, at der her er tale om en beskæftigelsespolitik, der er ansvarlig, eller

at der i det hele taget er tale om en politik, der er ansvarlig for Danmark.

Vi sidder tilbage med en fornemmelse af, at det her mere er udtryk for et knæfald for Enhedslisten, end et udtryk for, hvad i hvert fald De Radikale egentlig synes er en ansvarlig politik.

Med hensyn til det med en ferieret til kontanthjælpsmodtagere vil jeg sige, at der jo er et godt gammelt princip, der hedder, at man skal yde, før man kan nyde. Nu indfører regeringen så et nyt princip, hvorefter man skal nyde uden at yde. Hvis vi slår op i en dansk ordbog og kigger under ordet ferie, kan vi se, at der står, at det er betegnelsen for en periode, hvor man holder fri fra skole eller arbejde. Det vil sige, at regeringen med indførelsen af det her lovforslag altså er i gang med at lave en helt ny definition af begrebet ferie. Der står i beskrivelsen af dette ord i hvert fald ikke noget om, at det er et afbræk fra dagligdagens trummerum, hvilket jeg tror Socialdemokratiets ordfører sagde at det skulle være.

Vi kan på ingen måde støtte det her forslag, og vi synes, det er udtryk for en uansvarlig politik.

Kl. 11:09

Formanden :

Tak til ordføreren. Fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Det her er noget, vi har diskuteret før, og nu gør vi det igen, nemlig hvorvidt det skal kunne betale sig at arbejde og hvordan. I de seneste debatter, vi har haft om det her i Folketingssalen, har jeg sagt, at det egentlig var mærkværdigt, at man overhovedet diskuterede dette emne. For det burde jo være logisk og naturligt, at vores velfærdssamfund er indrettet sådan, at det kan betale sig at gå på arbejde frem for at være på offentlig forsørgelse. Lad mig starte med at slå fast, at jeg tror, at langt størstedelen af de ledige, der er på kontanthjælp, rent faktisk gerne vil i job. De vil gerne inkluderes i et fællesskab, og de vil gerne bidrage til samfundet. Men det er jo et problem, hvis det alene er lyst, der skal drive værket. Gevinsten ved at tage et arbejde og undlade at være på passiv forsørgelse er blevet forværret siden den dag, regeringen trådte til, og der er ikke noget, som tyder på, at det vil ændre sig foreløbig, tværtimod.

Mange af de vælgere, der har stemt på regeringen, og som er hårdtarbejdende danskere, må spørge sig selv, hvordan det kan være retfærdigt, at de hver dag står op, tager på arbejde og netop bidrager til samfundet, mens regeringen med sin afskaffelse af kontanthjælpsloftet og starthjælpen nu har gjort det mere fordelagtigt at undlade at bidrage. Det er et spørgsmål, som man godt kan stille sig selv, og med det her lovforslag bliver det et spørgsmål, som det er endnu mere relevant at stille sig selv. For ud over at gevinsten ved at tage et arbejde bliver mindsket, får kontanthjælpsmodtagerne nu også 5 ugers ferie oveni. Jeg kan ikke lade være med at tænke på alle de hårdtarbejdende danskere, som må føle sig noget snydt over at få at vide, at når de har optjent ret til ferie, får en kontanthjælpsmodtager nu det samme.

Som konservativ mener jeg, at der skal være en økonomisk gevinst ved at gå på arbejde, og jeg mener, at man som ledig skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og det er altså noget, der kan synes svært, hvis man samtidig ferierer ved Gardasøen i Italien. Det er ganske enkelt ikke rimeligt. I sidste ende vil det her lovforslag betyde, at vores virksomheder nu kan komme til at gå forgæves, når de har brug for hænder og hoveder til deres produktion og til at skabe vækst i vores samfund, for arbejdskraften ligger i en solstol ved Gardasøen. Derfor vil Konservative i udvalgsbehandlingen spørge ind til, hvad konsekvenserne vil være for udbuddet af arbejdskraften, for det er ikke blevet nærmere belyst.

Men det er noget, der er paradoksalt, og enhver borgerlig sjæl må vægre sig ved den tanke, og det gør langt de fleste borgerlige partier her i salen da også i dag, undtagen Dansk Folkeparti. Jeg må erkende, at jeg ikke begriber, hvorfor Dansk Folkeparti lægger stemmer til det her lovforslag. Nuvel, Dansk Folkeparti sagde i debatten lige før, at de stemmer for, fordi de især er enige i den første del af forslaget om at forlænge dagpengeperioden midlertidigt, og jeg kunne vist også spore en vis nervøsitet i Dansk Folkepartis ordførertale. Men det er ikke borgerlig politik, at kontanthjælpsmodtagere belønnes med 5 ugers ferie, når regeringen med en fjernelse af kontanthjælpsloftet og starthjælpen i forvejen har mindsket gevinsten ved at arbejde.

Det sidste, vi har brug for i den økonomiske krise, som vi står i, er, at incitamentet til at arbejde mindskes yderligere, og derfor er det her lovforslag den helt forkerte vej at gå.

Kl. 11:13

Formanden :

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 11:13

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne rette den konservative ordfører. Det er sådan, at ikke kun hårdtarbejdende danskere holder ferie. Det gør alle arbejdende danskere. Det gør såmænd også modtagere af bidrag fra a-kassen. De har ret til feriedagpenge, de har også ret til at rejse til Gardasøen eller for den sags skyld til Kilimanjaro, hvis de har råd.

Jeg vil gerne høre, hvordan i alverden den konservative ordfører kan synes, at virksomhederne vil gå forgæves, fordi nogle få tusind, ja måske nogle få hundrede på kontanthjælp er på ferie, når virksomhederne har 160.000 arbejdsløse på jobcentre, som de kan spørge og vælge imellem.

Kl. 11:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:13

Mai Henriksen (KF):

Det kommer jo an på, hvad det er for et job, der pludselig dukker op. Det, jeg stillede som spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører, var, hvordan Socialdemokratiet – og man kan jo stille spørgsmålet til hele regeringen – kan garantere, at den kontanthjælpsmodtager, som er på ferie, rent faktisk kan blive matchet til et job, for det er jo ikke sådan, at man bare kan gå ud og vælge mellem alle de arbejdsløse, og så kan man ansætte den første den bedste, man lige synes. Der er altså noget, der hedder kompetencer, og der er også noget, der hedder specialiseret arbejdskraft, og lad os forestille os en højt specialiseret ingeniør, som er arbejdsløs, som er på kontanthjælp – det antager vi også – og som er på ferie lige på det tidspunkt, hvor det rigtige jobtilbud lige opstår. Hvordan får man så sikret, at den arbejdsløse ingeniør – hvis vi antager, at han ikke er medlem af en a-kasse – rent faktisk bliver matchet til det job? Det er det, der har været udgangspunktet for mit spørgsmål. Jeg kan ikke se noget svar på det nogen steder.

Kl. 11:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:14

Christian Juhl (EL):

Det er min klare fornemmelse, at en ansvarlig virksomhedsleder, der har brug for en højt specialiseret ingeniør, også har tid til at vente, til vedkommende kommer hjem fra Gardasøen. Jeg tror ikke, det er noget stort problem, og jeg vil gerne bede ordføreren give bare en an-

tydning af en sandsynlighed for, hvor tit det kiks ville ske, at en virksomhed ikke har tid til at vente, til den pågældende vender hjem. Især når der er 160.000 direkte arbejdsløse i systemet og en hel masse ude i det indirekte system.

Kl. 11:15

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:15

Mai Henriksen (KF):

Det lyder jo helt barokt at skulle sige, at man skal vente på en hjemkomst. Så lad mig give et andet eksempel. Lad mig give et eksempel fra de danske gartnerier, som jo for manges vedkommende har højsæson i sommermånederne. Kan de vente 2 måneder eller bare 1 måned på, at der kommer medarbejdere hjem, for at de så kan deltage i produktionen? For så skal jeg hilse og sige, at så tror jeg ikke, vi får ret mange tomater eller agurker i år?

Kl. 11:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 11:16

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for debatten her i Folketingssalen i dag. Først og fremmest tak til Enhedslisten for at være finanslovpartner, også hvad det her forslag angår, og selvfølgelig en særlig tak til Dansk Folkeparti, som jeg synes i dag melder meget positivt, og som jo også med støtten til lovforslaget her er med til at understrege, at den tidligere regering valgte en hård indfasning af den dagpengereform, som også ligger til grund for diskussionen her i dag.

Vi er jo i den situation, at hele Europa står i en svær økonomisk situation. Vi har i en periode oplevet stigende arbejdsløshed i Danmark. Nu er der ting, der begynder at pege i den rigtige retning. Der er lidt forsigtig forbrugeroptimisme, vi fik nye tal i går, der viser et lille fald i arbejdsløsheden, og vi kan se positiv vækst i dansk økonomi under et. Det er rigtig positivt. Jeg tror, det er for tidligt at begynde at juble, men der er altså tegn på, at dansk økonomi bevæger sig i den rigtige retning. Lægger vi det sammen med den kickstart, som vi også har aftalt med Enhedslisten, vil vi forhåbentlig i de kommende måneder begynde at se, at der er mennesker, der kan flytte sig fra arbejdsløshedskøen, hvor det aldrig er sjovt at stå, til et liv med job og beskæftigelse igen. Så langt så godt.

Det ændrer ikke på, at vi har en gruppe borgere, der er ramt af arbejdsløshed, og det er ikke sjovt. Det er især ikke sjovt, når man begynder at fornemme, at man nærmer sig afslutningen af sin dagpengeperiode. Jeg er ikke i tvivl om, at det skaber utryghed, frustration og bange anelser for fremtiden i danske familier, selvfølgelig især hos dem, der er ramt af arbejdsløshed. Man kan diskutere, om det var rigtigt eller ej, at den tidligere regering valgte at forkorte dagpengeperioden. Det, der i hvert fald er afgørende for både regeringen og Enhedslisten, er, at vi prøver at tage hånd om de mennesker, der på grund af en hård indfasning bliver ramt uforholdsmæssigt hårdt i vores øjne. Derfor lægger vi med forslaget her op til en midlertidig forlængelse af dagpengeperioden for de borgere, der ellers vil falde ud af dagpengesystemet i andet halvår af 2012. Det er den ene del af lovforslaget.

Den anden del af lovforslaget handler om, at kontanthjælpsmodtagere i fremtiden bliver berettiget til ferie, og inden alle nu svinger sig for højt op i retorikken – hvad enten det er fra toppen af Kilimanjaro eller andre steder – tror jeg bare, det kan være nødvendigt at understrege, at man allerede i dag som kontanthjælpsmodtager har mulighed for at blive fritaget fra den aktive indsats i 4 uger. Det vil alt-

så i manges almindelige hverdag opleves sådan, at man nu får mulighed for 1 uge mere. Det er reelt det, vi diskuterer. Jeg synes, det er rigtigt af Dansk Folkepartis ordfører at understrege, at man jo ikke får feriepenge i perioden, men at man får sin almindelige kontanthjælp.

Når forslaget er med her, er det, fordi vi ved, at der er en gruppe kontanthjælpsmodtagere, der er i kontanthjælpssystemet i lang tid. Det er et problem. Det synes jeg Folketinget sammen med regeringen skal gøre meget for at adressere og ændre på. Er man i kontanthjælpssystemet i en meget lang periode, har man da i lighed med alle andre mennesker behov for at kunne tage på ferie. Vi kan også diskutere her i dag, hvor vi tror kontanthjælpsmodtagere tager på ferie henne, men jeg vil gerne sige, at jeg ikke tror, at der er ret mange, der bestiger Kilimanjaro. Jeg tror, vi vil komme til at se, at mange af de kontanthjælpsmodtagere, der vælger at holde ferie, holder ferie i nærheden af deres hjem, for midlerne er givet ikke til fjerne, eksotiske rejsemål. Men man har da behov for at kunne holde ferie, og det har man især – vil jeg tillade mig at understrege – hvis man samtidig har børn. Jeg tror, det betyder meget for forældre at kunne sige: Vi holder efterårsferie sammen ligesom alle andre – og derfor synes vi sammen med Enhedslisten og nu også Dansk Folkeparti, at kontanthjælpsmodtagere skal have mulighed for det.

Jeg er som sagt glad for den brede opbakning til lovforslaget, og til de tre partier, der stemmer imod, nemlig Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Venstre, vil jeg sige, at jeg har fuld forståelse for, at man står ved den reform, man tidligere har lavet. Sådan må det være. Men jeg vil også gerne understrege, at når det handler om at bekæmpe arbejdsløshed, tror jeg nu engang, at det at sikre mere beskæftigelse og flere arbejdspladser er den allerallerbedste vej at gå. Derfor synes jeg, at det er vigtigt i forhold til en eventuel kritik af arbejdsudbud og andre ting at understrege, at med vores kickstart og forhåbentlig også snart en bred aftale på energiområdet vil vi fra politisk side understøtte, at der bliver skabt flere job i Danmark.

Kl. 11:21

Nu får vi reformåret skudt i gang med vores forslag til en reform af førtidspensions- og fleksjobområdet. Reformen skal under et både bidrage til holdbarhed i dansk økonomi og i høj grad en udvidelse af arbejdsudbuddet. Den ideologiske antagelse om, at arbejdsudbuddets udvidelse er det, der gør, at flere mennesker kommer i beskæftigelse, er jeg helt, helt bekendt med. Jeg vil advare mod, at man læner sig for meget op ad den, for det er nu en gang sådan, at hvis der ikke er job, er det svært at komme i arbejde, og derfor bør vi efter regeringens mening afbalancere vores indsats, så vi på den ene side understøtter beskæftigelse og nye arbejdspladser og på den anden side understøtter en udvidelse af arbejdsudbuddet.

Kl. 11:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:22

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg har det egentlig lidt ambivalent med at skulle gå til ministeren her, for jeg synes, at ministeren gennem de sidste 2-3 måneder har sagt så mange positive ting. Derfor er jeg også ked af, at ministeren på nogle områder gør præcis det modsatte af, hvad ministeren siger.

Ministeren prøver at nedtone, at der ikke gør den store forskel, at man nu får en ret til ferie på 5 uger, men forskellen ligger jo i, at man ikke skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Ministeren har jo sagt, at hvis kontanthjælpsmodtagere kan tage et arbejde, skal de stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Så det her går stik imod det, som ministeren ellers taler så flot om.

Ministeren har været ude at tale om et opgør med krævementaliteten. Det synes jeg er godt at ministeren gør, for det er vigtigt for

Danmark, at vi får et opgør med den. Men hvordan er det her et opgør med krævementaliteten, når man giver folk, som ikke er i arbejde, ret til at holde ferie?

Kl. 11:23

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:23

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, det handler om at sikre en balance. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet, når man er arbejdsløs. Det er, hvad enten man er dagpengemodtager eller man er kontanthjælpsmodtager. Man skal være aktivt jobsøgende. Man skal også være indstillet på at afdække, hvor der kan være jobmuligheder. På den anden side skal vi som samfund stå og være klar til at understøtte, at man rent faktisk kan finde et arbejde, med en ordentlig beskæftigelsesindsats, med uddannelsesstilbud, med kompetenceløft, sådan at man kan finde sin vej ind på arbejdsmarkedet.

Så er det vigtigt med en balance, for ja, der skal være skrappe rådighedsregler. Det er det fundament, hvorpå vores arbejdsmarkedspolitik skal stå. Men en efterårsferie sammen med børnene betyder jo ikke, at vi skal bryde med det grundlæggende princip. I dag har man ret til at blive undtaget for en aktiv indsats i 4 uger. Nu indfører vi så ret til ferie i 5 uger og sløjfer retten til 4 ugers fritagelse for aktiv indsats. Det er en lille forbedring for en gruppe af kontanthjælpsmodtagere, der vel at mærke først opnår retten, hvis man har været kontanthjælpsmodtager i 12 måneder.

Kl. 11:24

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 11:24

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg må sige, at jeg ikke synes, at det her er en forbedring. Tværtimod. Det her betyder, at man nu i en periode ikke længere skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er ikke en forbedring. Det er jo den sædvanlige retorik fra venstrefløjen, som vi også har hørt andre i salen snakke om. Det drejer sig om følelser, retten til at tage på ferie med børnene osv.

Men det handler også om de her børn. Det handler også om nogle grundlæggende, sunde principper om, at det også er godt, at børn ser, at det at tage på ferie bl.a. er frugten af ens arbejde. Man har arbejdet, så sparer man op, og så får man råd til at tage på ferie. Det er da et brud med det. Hvad er det, man lærer de børn? At ferie, det er bare en ret, det er noget, man bare skal uden at skulle yde. Jeg er virkelig bekymret for, at det her er et brud også med principper, som Socialdemokratiet engang hyldede.

Kl. 11:25

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:25

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, man skal prøve at se lidt mere balanceret på det her. Der skal være ordentlige rådighedsbestemmelser i vores kontanthjælpsystem. Vi har anmeldt en reform af selv samme for selvfølgelig at kunne diskutere, om vi i dag stiller de rigtige rådighedsbetingelser for modtagelsen af kontanthjælp, og hvordan vi i det hele taget sikrer, at flere borgere går fra at være modtagere af kontanthjælp til at være en aktiv del af arbejdsmarkedet.

Men en ferie med børnene synes jeg ikke er det, der afgør, om den indsats fungerer eller ej. Når man er lønmodtager, har man ret til

ferie. Når man i øvrigt er barn eller ung – nu nævner ordføreren specifikt børn og unge – er det jo også sådan, at når man er skolesøgende eller i gang med en uddannelse, så er der perioder, hvor man så at sige ikke er i gang med sin uddannelse.

Jeg ser egentlig det her som et ret pragmatisk forslag. Ja, man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, men man har også i en periode ret til at hvile og eksempelvis være sammen med sin familie. Det mener jeg ikke udfordrer den grundlæggende præmis, som selvfølgelig skal være ret og pligt.

Kl. 11:26

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 11:26

Ulla Tørnæs (V):

Jeg må indrømme, at jeg nøjagtig som hr. Joachim B. Olsen synes, at ministerens argumentation for forslaget her er meget, meget tynd. Jeg forstår heller ikke – når regeringen og ministeren på glimrende vis taler om krisetider og vi skal have øget arbejdsudbud og det skal kunne betale sig at arbejde – at man så søger at få vedtaget et lovfor-slag som det her, hvor man giver kontanthjælpsmodtagere ret til 5 ugers ferie på skatteydernes regning, al den stund, som ministeren startede med at understrege, og som jeg i øvrigt også lagde vægt på i mit ordførerindlæg, at der jo er muligheder for at blive fritaget for rådighedsforpligtelser i dag. Hvad er det lige præcis, der gør, at det ikke er tilstrækkeligt for ministeren? Jeg synes netop, at den fritagelsesmulighed er svaret på den balance, som ministeren bruger rigtig mange ord på at beskrive. Hvorfor er det, at ministeren ikke finder, at det er tilstrækkeligt?

Kl. 11:27

Anden næstformand (Søren Espersen):
Beskæftigelsesministeren.

Kl. 11:27

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nu er der jo to elementer i det her lovfor-slag. Det største af forslagene, det absolut største af forslagene, handler om en midlertidig forlængelse af dagpengeperioden, fordi vi både i regeringen, hos Enhedslisten og nu tilsyneladende også hos Dansk Folkeparti, hvilket jeg er glad for, mener, at der er blevet valgt en meget hård indfasning af forkortelsen af dagpengeperioden.

Så er der en del af lovfor-slaget, der handler om, at kontanthjælpsmodtagere i fremtiden skal have mulighed for at tage på ferie. Jeg tror, at hvis man er en børnefamilie og en af forældrene er på kontanthjælp, så handler det om, at man skal have mulighed for at kunne planlægge en ferie, hvor man rekreerer, hvor man er sammen som familie, og hvor man måske også har noget at se frem til. Den mulighed synes jeg ikke at man skal tage væk fra folk, fordi de i en periode må stå uden for arbejdsmarkedet. Jeg synes, at det er vigtigt at understrege, at man skal have modtaget kontanthjælp i 12 måneder, inden den her ret viser sig. Så jeg synes, at det er vigtigt at understrege, at modtager man kontanthjælp, skal man selvfølgelig stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Kl. 11:28

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 11:29

Ulla Tørnæs (V):

Ministerens svar her er jo endnu et eksempel på, at det bare er tom retorik. Det er jo bare tom retorik, når ministeren siger, at det skal kunne betale sig at arbejde og man skal tage et arbejde, når man er

på kontanthjælp, og man skal stå til rådighed og meget andet, som ministeren bruger meget tid på at forklare danskerne. Så kan vi jo konstatere, at den lovgivning, som ministeren søger at få Folketingets opbakning til, altså ikke er andet end tom retorik, fordi med det her forslag bliver det mindre attraktivt at være i beskæftigelse. Er ministeren ikke enig i det? Og jeg tænker ikke alene på dagpengeforlængelsen, jeg tænker også på de 5 ugers skatteyderbetalt ferie, som ministeren nu giver ret til at kontanthjælpsmodtagere kan få, al den stund at jeg er enig med ministeren i, at man selvfølgelig skal have mulighed for at blive fritaget for sin rådighedsforpligtelse, og den mulighed er der i dag. Der er mulighed for, at man kan holde fri sammen med sin familie. Der er også mulighed for, at det kan planlægges i tæt samarbejde med jobcenteret.

Kl. 11:30

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:30

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Der er vel næppe tale om tom retorik, når der ligger et konkret lovforslag, som kommer til at få betydning for mange mennesker. Jeg synes, at det er vigtigt at se lovforslaget som et samlet forslag, nemlig, at vi har nogle borgere, der, fordi vi stadig væk står i en økonomisk krise, har fået forkortet deres dagpengeperiode på en meget lidt skånsom måde i den reform, som den tidligere regering stod bag. Der laver vi nu en midlertidig forlængelse af hensyn til de mennesker, deres private økonomi og deres forhåbentlige tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Samtidig sikrer vi her, at kontanthjælpsmodtagere i fremtiden får mulighed for at holde ferie. Som jeg har sagt det tidligere, ser jeg ikke nogen som helst modsætning mellem, at man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og at man i en periode kan holde ferie.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 11:31

Mai Henriksen (KF):

Ministeren har jo gennem de sidste måneder talt meget om ret og pligt og om, at man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. De ord har jo betaget hele Danmarks befolkning, og de har endda også betaget mig. Jeg blev rigtig, rigtig glad, da jeg hørte det, og jeg tænkte: Hold da op, det her er godt nok noget ramsjang.

Problemet er bare, at de her ord ikke rigtig bliver fulgt op af handling, for med det her lovforslag – og nu går jeg kun ned i den del, der handler om de 5 ugers ferie – står man jo netop ikke til rådighed for arbejdsmarkedet. Jeg vil egentlig bare gerne spørge ministeren, om hun kan tegne et billede af, hvordan man konkret kan stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis man er 3 uger på ferie f.eks. i udlandet.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:31

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen hvis man har ret til at holde ferie og i den periode er rejst ud af landet for at holde ferie sammen med sin familie, så står man jo af gode grunde ikke til rådighed for arbejdsmarkedet i den periode. Der ligger selvfølgelig implicit i det her, at man – som det i øvrigt også er i dag – har mulighed for i en periode at være fritaget for rådighedsbestemmelsen. Jeg mener ikke, det er et problem, hvis vi sikrer,

at der er ordentlige rådighedsbestemmelser i det øvrige kontanthjælpssystem, for det siger sig selv, at forudsætningen for, at vi kan have et kontanthjælpssystem, der fungerer, er, at de borgere, der modtager kontanthjælp, står til rådighed for arbejdsmarkedet og er aktivt jobsøgende.

Kl. 11:32

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Mai Henriksen.

Kl. 11:32

Mai Henriksen (KF):

O.k. Så er det ikke sådan som med Dansk Folkeparti, der mente, at man lige kunne have sin mobiltelefon med, og så kunne man få et opkald der. Man står altså mindre til rådighed. Men så vil jeg egentlig bare anbefale, at ministeren – når ministeren fremover udtaler sig om sine beskæftigelsespolitiske initiativer – rent faktisk præciserer, at man som kontanthjælpsmodtager fremover kommer til at stå mindre til rådighed for arbejdsmarkedet, for alt andet lige er det jo en god idé, at handling og ord på et tidspunkt kommer til at hænge sammen.

Kl. 11:33

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:33

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen man kan jo angribe det her fra mange fronter. De mennesker, der er på arbejdsmarkedet, benytter sig for de flestes vedkommende af muligheden for at gå på ferie. Det er en retting, der igennem mange år er blevet kæmpet for i det her land, at når man er på arbejdsmarkedet, skal man også have mulighed for at hvile ud og der- ved så at sige blive klar til de udfordringer, der er på arbejdsmarkedet.

Kan man overføre den logik til kontanthjælpssystemet? Nej, det kan man selvfølgelig ikke helt. Men vi kan se, at vi har en gruppe af borgere, der er meget lang tid i kontanthjælpssystemet, og for dem tror jeg, at behovet for at holde ferie – især hvis man har børn – kan være lige så stort. I dag kan man være undtaget den aktive indsats i 4 uger. For eftertiden vil det nu være 5 uger, altså 5 hverdage mere. Det er ikke nogen meget stor ændring, men jeg tror, at det vil få en konkret betydning i nogle menneskers liv.

Kl. 11:34

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 11:34

Christian Juhl (EL):

Nu støder småborgerlig selvretfærdighed mig ret meget, altså når nogen begynder at ville opdrage på andre end deres egne børn ved f.eks. at sige, at de selv skal spare op til deres ferie, eller når en anden Venstreordfører siger, at det jo er skatteyderbetalt ferie. Det provokerer mig voldsomt, men det er jo ikke det, der er sagen.

Jeg vil gerne spørge, om jeg har overset noget. Skal familier – altså kontanthjælpsfamilier – ikke selv spare op til den her ferie og den tur til Gardasøen? Er det sådan, at vi også har vedtaget, at kommunen skal betale ferien? Så har jeg da i hvert fald misforstået det, vi har snakket om. Ikke fordi jeg ikke vil være med til at betale ferien for dem, men det var da vist ikke det, vi nåede frem til. Jeg vil gerne høre ministeren, om det ikke er rigtigt forstået, at de selv skal betale ferien.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:34

hvor en virksomhed ikke har kunnet ansætte en ledig, fordi vedkommende ikke kunne få et kursus tildelt af jobcenteret. Vi har faktisk også haft ministeren i samråd om sagen, og ministeren sagde højt og flot, at hun havde en liste over virksomheder, der havde sagt til hende, at de ikke kunne ansætte ledige, fordi de ikke kunne få de pågældende kurser, da kurserne lå ud over prisloftet. Jeg spurgte efterfølgende til, om jeg kunne få den liste oversendt til Folketinget. Det har jeg ikke fået, og det kan jeg kun tolke, som om listen ikke eksisterer. Altså med andre ord: Er man ledig, har man selvfølgelig mulighed for gennem jobcenteret, såfremt der er et job i den anden ende, at få et kursus, der rækker ud over det prisloft, som vi fastsatte.

Kl. 11:34

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jo, det er selvfølgelig rigtigt, og jeg bliver også nødt til at sige, at hvis der er et ønske fra Enhedslisten om, at vi med skatteyderpenge skal betale menneskers ferie, så er det ikke noget, vi kan opnå enighed om mellem Enhedslisten og regeringen, for det er selvfølgelig udgifter, som den enkelte borger selv må afholde. Sådan er det i dag, og sådan vil det forhåbentlig også være i fremtiden

Kl. 11:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget, og såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Ændring af prisloftet på 6 ugers selvvalgt uddannelse).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 22.02.2012).

Kl. 11:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Lahn Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 11:40

Kl. 11:40

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, fru Ulla Tørnæs.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

I Venstre kan vi, nøjagtig som ved det foregående lovforslag, ikke støtte dette lovforslag. Vi indførte det prisloft, som regeringen lægger op til at fjerne, tilbage i 2010, og det gjorde vi, fordi vi kunne se, at udgifterne på det her område eksploderede voldsomt. Ser vi på, hvad udgifterne til 6 ugers selvvalgt uddannelse var i 2007, udgjorde de knap 100 mio. kr. I 2010 kunne vi se, at hvis vi ikke foretog os noget, kunne vi forvente, at udgifterne ville eksplodere til 752 mio. kr.

I lyset af den økonomiske situation og i lyset af, at vi ønskede at føre en nødvendig stram finanspolitik, indførte vi prisloftet, som medførte, at 1 uges kursus maks. måtte koste 3.500 kr. Det gjorde vi for at undgå en stigning i udgifterne på 652 mio. kr., hvis vi ser det over en fireårig periode. Vi gjorde det også i lyset af, at mange evalueringer og rapporter viser, at vi ikke kan måle effekten af 6 ugers selvvalgt uddannelse på beskæftigelsesindsatsen. Derfor indførte vi prisloftet.

Vi indførte også prisloftet i lyset af, at lovgivningen er sådan, at et jobcenter til enhver tid kan tildele en ledig et kursus, som ligger over det fastsatte prisloft. Jeg har ikke, på trods af at det rigtig mange gange har svirret i debatten, hørt om et eneste konkret eksempel,

Leif Lahn Jensen (S):

Det kan godt være, at fru Ulla Tørnæs mener, det er en myte, men jeg vil sige, at der jo er nogle af os, der er ude at snakke med en del ufaglærte og faglærte mennesker, som ikke har den store uddannelse. Mennesker, som måske kan få et arbejde ved at få et stort kørekort, et truckkort eller hvad ved jeg, almindelige kurser, som vi jo egentlig mener skulle være oplagt til at give de her mennesker en chance. Det kan de ikke få, og det får de ikke.

Så spørger jeg bare igen Venstres ordfører: Er det fornuftigt at ramme de ufaglærte og de faglærte? Er det fornuftigt at ramme dem? Er det fornuftigt at gøre det sådan, at netop dem, som har det sværest, ikke har mulighed for at tage fat i de jobåbninger, der er? Og så midt i en krise, hvor vi faktisk netop skal åbne op for de her muligheder for ufaglærte og faglærte. Er det fornuftigt?

Kl. 11:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:41

Ulla Tørnæs (V):

Så gentager jeg bare over for hr. Leif Lahn Jensen, hvad jeg har sagt adskillige gange tidligere, nemlig at det er sådan, at man som ledig kan gå hen og sige til jobcenteret: Hvis jeg får det her truckførercertifikatkursus, eller jeg får et stort kørekort – eller hvad det nu måtte være – så har jeg et job i den anden ende. Så kan jobcenteret til enh-

ver tid tildele den ledige det kursus, selv om det er dyrere end det prisloft, som blev indført tilbage i 2010.

Jeg har endnu til gode at høre eksempler. Hr. Leif Lahn Jensen taler om det, som om der findes tusinder af dem, men heller ikke hr. Leif Lahn Jensen har kunnet komme med konkrete eksempler på ledige, der er blevet afvist af jobcenteret, og som ikke har kunnet få det pågældende kursus på grund af prisloftet. Så der er sammenhæng i tingene.

Det, det drejer sig om, er at bruge de offentlige ressourcer så målrettet som overhovedet muligt, og med de ændringer, vi lavede, da vi indførte prisloftet, sikrede vi, at uddannelse bliver brugt jobrettet.

Det handler om at bringe de ledige tilbage på arbejdsmarkedet.

Kl. 11:42

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 11:42

Leif Lahn Jensen (S):

Forskellen på den borgerlige regering og den regering, vi har nu, er, at den borgerlige regering gik ud og pralede af det fleksible arbejdsmarked, mens vi andre *tror* på det fleksible arbejdsmarked. Og mange af de her AMU-kurser er jo netop rigtig gode til at opkvalificere og til at jobrette, og det er vigtigt, at de her mange ufaglærte eller faglærte mennesker får de rette uddannelser. Det, der er sket, ved at man har ændret de her lofter, er jo, at der er over 800 kurser eller uddannelser, som de her mennesker ikke længere kan tage. Det vil sige, at man med det her også har sørget for, at vi har et AMU-system, som ikke kan være med til at lave det her fleksible arbejdsmarked.

Med andre ord: Tør Venstre nu indrømme, at Venstre rent faktisk ikke går ind for det her fleksible arbejdsmarked og af al magt vil gøre alt, hvad de kan, for simpelt hen at gøre det sværere at holde fast i den her flexicuritymodel?

Kl. 11:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:43

Ulla Tørnæs (V):

Selvfolgelig går vi ind for det fleksible arbejdsmarked, og jeg synes egentlig, det var en lang gang sludder, hr. Leif Lahn Jensen vikled sig ind i her. Og derfor vil jeg bare nævne for hr. Leif Lahn Jensen, at det godt kan være, regeringen mener, de har et pengetræ, men det har vi i Venstre aldrig nogen sinde påstået at vi havde, heller ikke da vi havde ansvaret for statens finanser. Tværtimod førte vi den nødvendige stramme finanspolitik for at sikre, at der blev bragt orden i dansk økonomi og for at sikre den langsigtede holdbarhed. Vi pålagde ikke 5 mia. kr. i nye skatter og afgifter, sådan som den nye regering har gjort det med sin første finanslov – 5 mia. kr., som vil koste arbejdspladser.

Grunden til, at hr. Leif Lahn Jensen og kompagni har været nødsaget til at pålægge dansk erhvervsliv 5 mia. kr. i øgede skatter og omkostninger, er jo netop for at give mulighed for at fremsætte det lovforslag, som vi har til behandling her, på trods af at hr. Leif Lahn Jensen ikke kan komme med et eneste – et eneste – eksempel på en ledig, der er blevet nægtet at få et kursus af jobcenteret, hvis vedkommende har et job i den anden ende.

Kl. 11:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Christian Juhl (EL):

Før jeg kom ind i Folketinget, har jeg arbejdet i en del af virkeligheden, som ordføreren måske ikke så ofte frekventerer, nemlig blandt ufaglærte mennesker. Derfor vil jeg nøjes med at spørge om nogle, som ordføreren måske kender, nemlig virksomhedsejerne. Gør det slet ikke indtryk, at rigtig mange virksomhedsejere har glædet sig over, at ledige nu – altså når vi får vedtaget det her lovforslag – kan få de nødvendige kurser, mens de går ledige, f.eks. lovpligtige chaufførkurser, metalområdets certifikatkurser osv.?

Jeg har mødt mange af de arbejdsgivere, jeg har forhandlet overenskomster med, som sagde: Det var da godt, I tog fat i det, for det er en af de ting, som vi har skældt Venstre og Konservative ud over, selv om vi er rigtig gode venner med dem. Og lige før snakkede vi om, at de ledige skulle stå til rådighed, næsten 5 minutter efter at man havde ringet til dem, og de måtte ikke tage til Gardasøen eller nogen andre ting, og nu skal de så først uddanne sig, når arbejdsgiverne beder om at få nogle med den og den kvalifikation. Gør det slet ikke indtryk, at arbejdsgiverne synes, at det er en rigtig god idé, at regeringen nu fjerner loftet over de her uddannelser?

Kl. 11:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:46

Ulla Tørnæs (V):

Jeg kan roligt sige til hr. Christian Juhl, at det jo ikke var en lovgivning, vi var vilde med at indføre, men den var nødvendig – den var nødvendig for at bringe orden i dansk økonomi og for at sikre den langsigtede holdbarhed. Vi lavede en benhård prioritering, hvor vi fandt områder, hvor vi mente – og det mener vi stadig – at det var fornuftigt og relevant at gennemføre besparelser, herunder indførelse af prisloftet på 6 ugers selvvalgt uddannelse, fordi vi ikke kan måle nogen som helst effekt af 6 ugers selvvalgt uddannelse. Det, vi fik lavet her, var en målretning af 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Så vil jeg bare som opfølgning på min dialog med hr. Leif Lahn Jensen sige til hr. Christian Juhl: Jeg har heller ikke fået et eneste konkret eksempel på en arbejdsgiver, der ikke har kunnet ansætte en ledig, fordi den ledige ikke kunne få et eller andet kursus, der lå ud over prisloftet. Jeg har ikke kunnet få et eneste eksempel, på trods af at den her lovgivning blev vedtaget tilbage i 2010, og så har vi skullet lægge øre til alt det vrøvl fra både Enhedslisten og regeringspartierne og andre. Men ingen – ingen – har kunnet komme med et eneste eksempel.

Kl. 11:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:47

Christian Juhl (EL):

Jamen nu kan man jo høre det, man vil høre. Og jeg vil gerne endnu en gang give et tilbud om, at ordføreren kan komme med i praktik i min gamle fagforening. Den er nemlig så dynamisk, at hvis en arbejdsgiver siger, at han egentlig gerne vil have en bestemt mand, men at denne ikke har det bestemte kursus, så siger vi i fagforeningen eller a-kassen, at vi har en kvinde her, der har kurset, eller en mand, der har kurset – der er jo nemlig rigtig mange ledige at tage af. Og det vil sige, at arbejdsgiverne altså får tilfredsstillet deres behov – ikke lige præcis det behov, de gerne ville have opfyldt, for lige den mand kendte de jo, men han manglede bare lige det kursus. Og det er jo derfor, at arbejdsgiverne i stort tal jubler over, at vi nu har fjernet loftet, for de kan se, at så er det endnu sjovere næste gang, for

så kan det være, at den person, man har tillid til, også har fået det kursus i mellemtiden, fordi vedkommende har skullet gå arbejdsløs i en periode.

Jeg kan slet ikke forstå det der med, at den her ændring skulle være for lille, som ordføreren sagde. Hun ville meget hellere have en stor ændring – den koster jo så sandsynligvis flere penge. Hvordan hænger det sammen? Den her ændring er altså for lille, til at Venstre kan stemme for den, men noget andet stort, som ikke er foreslået endnu, vil Venstre hellere have.

Kl. 11:48

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:48

Ulla Tørnæs (V):

Nu kan jeg forstå, at hr. Christian Juhl har en fortid i en dynamisk fagforening, og det er jo godt. Men hvis den fagforening er så dynamisk, som hr. Christian Juhl hævder, må det jo nødvendigvis også være sådan, at den dynamiske fagforening hjælper sine medlemmer til at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Og hvis der er en arbejdsgiver, der siger til et af den dynamiske fagforenings medlemmer, at såfremt vedkommende har et kursus, ansætter de vedkommende, så håber jeg da bestemt, at den dynamiske fagforening hjælper den pågældende til at få kurset. For reglerne er sådan, at så kan man gå hen og banke på døren i jobcenteret, og så kan jobcenteret til enhver tid tildele en det kursus, på trods af at det ligger over prisloftet, som blev indført for 6 ugers selvvalgt uddannelse. Og så kan den dynamiske fagforening klappe i hænderne på vegne af sine medlemmer, for så har man hjulpet et ledigt medlem tilbage på arbejdsmarkedet. Det er jo den ideelle situation, vil jeg sige til hr. Christian Juhl.

Kl. 11:49

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 11:49

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil godt lige vende tilbage til det mere principielle i noget af det, som fru Ulla Tørnæs var inde på. Hvad er der egentlig i vejen med, at en ledig, der er blevet fyret, vil gøre sig – om jeg så må sige – arbejdsmarkedssparat til et job, når jobbene opstår igen? Hvorfor skal man absolut efter ordførerens mening stå med et job på hånden, før man er berettiget til et kursus? Det er da i virkeligheden vældig smart, at man med det her system kan opkvalificere sig og omskole sig – hvad man nu skal – for at gøre sig klar til, at hjulene begynder at dreje igen i det her samfund og jobbene opstår. Men jeg kan forstå på ordføreren, at det ikke er den dagsorden, som ordføreren eller ordførerens parti har, for ifølge den skal man stå med jobbet på hånden. Problemet i vores samfund i dag er, at jobbene jo ikke er til stede, men hvad er der i vejen med, at den arbejdskraft, som vi kommer til at gøre brug af, faktisk bruger ledighedsperioden til at omskole sig og opkvalificere sig og gøre sig klar til jobbene, når de opstår?

Kl. 11:50

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:50

Ulla Tørnæs (V):

Ser man på de mange forskellige evalueringer – også de forskningsresultater – der ligger omkring uddannelse brugt som instrument i den aktive beskæftigelsespolitik, vil man kunne se, at det er meget, meget vanskeligt at måle en konkret beskæftigelseseffekt. Og jeg vil

gerne understrege, at pointen med den aktive beskæftigelsespolitik i hvert fald for Venstre er at sikre, at de ledige kommer tilbage på arbejdsmarkedet. Pointen er ikke, som jeg hører hr. Henning Hyllested antyde, at man blot vil fastholde de ledige på passiv forsøgelse. Pointen er, at de skal tilbage på arbejdsmarkedet, og når vi skal bruge uddannelse som redskab i den aktive beskæftigelsespolitik, skal det derfor have et jobfokus. Det skal være med henblik på, at der er et job i den anden ende, ellers har uddannelse meget, meget ringe effekt. Det var faktisk noget af det, jeg forsøgte at understrege i mit ordførerindlæg, nemlig at vi er varme tilhængere af at bruge uddannelse som redskab i den aktive beskæftigelsespolitik, forudsat at det er målrettet og fører folk tilbage på arbejdsmarkedet.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 11:51

Henning Hyllested (EL):

Jamen effekten viser sig jo, når jobbene opstår, vil jeg sige til fru Ulla Tørnæs. Så kommer beskæftigelseseffekten også, og så er arbejdskraften til rådighed, den er uddannet, den er omskolet, og den er opkvalificeret. Det er jo der, effekten skal vise sig. Vil ordføreren ikke give mig ret i, at vi vel har fået de samme henvendelser fra de skoler og de uddannelsescentre, som står for den her indsats, og som siger, at den uddannelsesmæssige indsats faktisk totalt er gået i stå, og at nogle af skolerne faktisk er på sammenbruddets rand? Så noget må der jo være sket. Hvad er det, der er sket? Der er formentlig sket det, at man har sendt folk i mere eller mindre meningsløs aktivering i stedet for at uddanne dem. Hvad er den store og fornuftige filosofi i ikke at uddanne arbejdskraften, så den er klar, frem for at aktivere den i meningsløs aktivering?

Kl. 11:52

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:52

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil gerne sige, at det helt grundlæggende aldrig har været sådan, at det er den aktive beskæftigelsespolitik, der skal finansiere vores uddannelsesinstitutioner. Når det så er sagt, er det klart, at der – når der har været en nedgang i brugen af 6 ugers selvvalgt, hvilket var hensigten med den lovændring, som blev gennemført i 2010 – vil være nogle skoler, som bliver ramt. Men til hr. Henning Hyllesteds spørgsmål – som jo egentlig var en gentagelse af det første spørgsmål, hvorfor mit svar også vil tendere en gentagelse – vil jeg sige, at ser man på effekten af uddannelse som instrument i den aktive beskæftigelsespolitik, kan vi ikke måle nogen særlig effekt, når det drejer sig om 6 ugers selvvalgt. Derfor – det er så også til hr. Christian Juhl – nævnte jeg, at jeg synes, at regeringen i stedet for at lave sådan en lille ændring som den her for at tilgodese Enhedslisten burde have taget fat på en egentlig reform af hele det her område. Og det behøver ikke nødvendigvis at koste flere penge. Der er masser af penge på det her område, men jeg tror, de vil kunne bruges bedre og mere målrettet med henblik på at sikre, at ledige kan komme tilbage til arbejdsmarkedet.

Kl. 11:54

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Jan Johansen for en kort bemærkning.

Kl. 11:54

mod. Men det skal have et jobrettet fokus, ellers mener vi ikke, det har den rette effekt.

Kl. 11:57

Jan Johansen (S):

Når en arbejdsløs ikke kan få arbejde inden for den branche eller den gren, man har været beskæftiget i, er det naturligt, at man, når man ikke har så meget uddannelse i forvejen, prøver at klæde sig på for at søge bredere. Vi er alle sammen enige om, det er fru Ulla Tørnæs sikkert også, at dem, der er arbejdssøgende, skal søge bredt. Her er der nogle værktøjer, som dem med mindst uddannelse kan få til at komme videre på arbejdsmarkedet, og dem kan de søge, mens de går arbejdsløse, så de klæder sig på til at stå klar til at tage imod de job, som eventuelt kommer.

Samtidig må vi også sige, at når en arbejdsløs skal søge job hos en arbejdsgiver, får arbejdsgiveren jo mange ansøgninger, og hvis man ikke har de kurser, bliver ansøgningen lagt til side, og så kommer man ikke i betragtning til at få jobbet. Derfor er det rigtig godt, at de kan få de kurser, så de står klar og kan ansøge om de ledige stillinger, der er, så de også har en reel chance for at komme ind på arbejdsmarkedet igen. Derfor er det en rigtig god idé, at de får de kurser.

Kl. 11:55

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:55

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er af den opfattelse, at der findes gode muligheder til netop at kunne imødekomme det, som hr. Jan Johansen efterspørger. Er man lavtuddannet, er der faktisk muligheder for, at man som led i en jobplan kan få meget, meget store elementer af uddannelse i sin jobplan, og det kan man uanset det prisloft, som vi indførte tilbage i 2010.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Jan Johansen.

Kl. 11:56

Jan Johansen (S):

Jeg må sige, at virkeligheden ude i jobcenteret er en anden. Jeg ser ikke, at jobcentrene giver de muligheder, som fru Ulla Tørnæs taler om her. Selvfølgelig er der nogle redskaber at tage fat i, men her er der også nogle redskaber, de selv kan klare sig med, og som de selv kan komme videre med, til en billigere pris. Så jeg synes, det er en god idé, at de kan søge bredere, og det er jo også det, vi efterspørger. Det håber jeg søreme også at fru Ulla Tørnæs synes.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:56

Ulla Tørnæs (V):

Jamen problemet er jo, vil jeg sige til hr. Jan Johansen, at det ikke har været en billigere pris, for vi har jo været vidner til, at udgifterne på det her område er eksploderet massivt fra en udgift i størrelsesordenen knap 100 mio. kr. tilbage i 2007. Der var udsigt til, at det ville stige til 752 mio. kr. i 2011, hvis ikke vi foretog os noget.

Jeg mener, at det, vi gjorde, var fornuftigt. Jeg mener, vi har fastholdt, at uddannelse skal have et jobfokus, før det bliver brugt i den aktive beskæftigelsespolitik, for samfundsmæssigt er det simpelt hen for dyrt at bruge 750 mio. kr. på noget, vi reelt ikke kan måle en effekt af. Derfor ændrede vi det. Det er ikke, fordi Venstre er imod at bruge uddannelse som et redskab i beskæftigelsespolitikken, tværti-

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Venstres ordfører. Så er det den socialdemokratiske ordfører, hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 11:57

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Det var en rigtig sørgelig dag, da Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance for lidt over et år siden vedtog et prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse for faglærte og ufaglærte forsikrede ledige. Det var ikke kun sørgeligt, men jeg vil også tillade mig at kalde det dumt. Det medførte, at mange af de her ledige ikke kunne få den opkvalificering, som netop kunne bringe dem tættere på arbejdsmarkedet. Regeringen, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance havde kun fokus på at tilbyde de arbejdsløse de billigste kurser, de billigste uddannelser, og ikke nødvendigvis de bedste eller mest beskæftigelsesrettede.

Men i dag er det en god dag. Det er en glædens dag. Det er sejr-dagen, for med det her lovforslag lægges der op til at fokusere på uddannelse og opkvalificering i hele beskæftigelsesindsatsen. Så kan man jo som socialdemokrat kun være i godt humør. Dermed vil vi selvfølgelig give de ufaglærte og de faglærte mulighed for at uddanne sig og opkvalificere sig til arbejdsmarkedet. De vil kunne tage et hvilket som helst AMU-kursus til og med erhvervsuddannelsesniveau, som vil få dem tættere på arbejdsmarkedet. Det vil hjælpe dem til at få et job igen og selvfølgelig også muligheden for eventuelt at gå i en anden retning, hvis de ikke kan få job inden for det erhverv, de nu befinder sig i.

Ved at fjerne prisloftet fjerner vi også de begrænsninger, som jobcentrene og a-kasserne har haft for at give den ledige den mest relevante uddannelse, både i forhold til borgeren og den aktuelle situation på det lokale og regionale arbejdsmarked, herunder selvfølgelig også de kompetencer, der efterspørges fra erhvervslivets side. Det er altså igen fremadrettet og fornuftig uddannelse.

Det er en sejr for de ufaglærte og de faglærte, at vi nu igen kan tilbyde dem netop den uddannelse, de har brug for, for at komme tættere på arbejdsmarkedet og blive en del af hele det her arbejdsfællesskab. Og det er jo også temaet for de reformer, som Socialdemokraterne er med til at lave. Vi skal gennem uddannelse og opkvalificering hjælpe de arbejdsløse med at komme ud på arbejdsmarkedet. Det er det, vi skal, og det er det, vi tager alvorligt. Det er godt for den enkelte, og det er godt for hele samfundet.

Vi har – og nu vil jeg gerne bede fru Ulla Tørnæs om at lytte ret opmærksomt – set masser af eksempler på, hvor dumt dette forslag fra den borgerlige regering var. Vi har et eksempel på, at virksomheden VSB Industri- og Stålmontage fra Randers har været nødsaget til at hyre udenlandsk arbejdskraft, da der ikke var opkvalificeret arbejdskraft i nærområdet. Det var bare ét eksempel fra Randers Amtsbureau den 4. oktober 2011, vil jeg sige til fru Ulla Tørnæs. Der står bl.a. også om en række andre virksomheder, som ikke kan få de mennesker, de vil, fordi de her folk mangler uddannelse. Det er f.eks. Randers Tandhjulsfabrik, Prodan, Hein & Sønner, VSB og JKL Montage. Og det her var bare eksempler fra Randers. Jeg kan jo kun forestille mig, at det sker, fordi fru Ulla Tørnæs ikke vil lytte til de her eksempler, for eksemplerne er der. Så det holder ikke at gøre sådan nogle ting, når arbejdsløsheden i Danmark er så høj.

6 ugers selvvalgt uddannelse kan være en stor hjælp til at efteruddanne og opkvalificere de ledige. Det tror vi på, og derfor er det her et supergodt forslag. Derfor er jeg i godt humør, og derfor smiler jeg hele vejen ned til min plads. Vi støtter forslaget, og jeg skulle også hilse fra SF og sige, at de gør det samme.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 12:01

kan føre til job? Dengang, jeg tog en uddannelse, var det arbejdsgiverne selv, der stod for at opkvalificere de folk, de skulle bruge. Nu er det åbenbart blevet en statslig opgave, og det er åbenbart det, hr. Lahn Jensen vil have, nemlig at det skal være en statslig opgave at sørge for, at den danske arbejdsstyrke har den uddannelse, som virksomhederne har brug for. Førhen var det virksomhederne selv, der havde ansvaret for det. Er vi ikke gået lidt for meget over til den statslige styring?

Kl. 12:04

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Jamen det er da dejligt, at hr. Leif Lahn Jensen er en glad mand. Det er altid dejligt. Han har altid et smil på læben, og det er jo pragtfuldt også i dag, hvor solen skinner udenfor.

Men finder hr. Leif Lahn Jensen det ikke sådan lidt mærkværdigt, når man så ser på, hvad der foregår i forbindelse med de 6 ugers selvvalgt uddannelse? Vi ved, at der pr. tradition er mange fagforeninger, der sender breve ud til deres medlemmer, hvor der står:

I kan lige så godt tage det her kursus. Det synes vi I skulle tage, for så er I fredet for aktivering og jobsøgning i den periode, hvor I tager det kursus.

Var det ikke mere rimeligt, at man lavede systemet helt om, så det blev sådan, at man fjernede de 6 ugers selvvalgt uddannelse og så sagde, at de kurser, der kan give folk et job, er dem, de skal have? Så kunne man helt fjerne de 6 ugers selvvalgt uddannelse og også loftet over tilskuddet til kurserne.

Kl. 12:01

Kl. 12:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:02

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg synes, det er mærkværdigt, at hr. Bent Bøgsted – en repræsentant for Dansk Folkeparti – ikke synes, det her er et godt system, at de her 6-ugers selvvalgte AMU-kurser er et godt system, for det er netop for at hjælpe de her mennesker, som jeg ved at Dansk Folkeparti jo meget gerne vil repræsentere. Men jeg glæder mig også til og kunne selvfølgelig godt tænke mig at høre, når hr. Bent Bøgsted kommer herop, hvad Dansk Folkepartis bud på at komme videre så er.

Nej, jeg tror bare, at Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti er uenige. Her mener vi, at 6 ugers selvvalgt uddannelse at godt redskab. Alle de her AMU-kurser er et godt redskab, og det skal vi holde fast i.

Kl. 12:03

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 12:03

Bent Bøgsted (DF):

Jamen altså, et kursus er altid godt. Nu er jeg i den situation, at jeg også selv har været på kurser, og jeg har også været på kursus med nogle, der har taget både 20 og 30 forskellige kurser, uden at de har fået job, fordi jobcenteret eller fagforeningen – det var dengang, der hed af AF – syntes, at det egentlig var godt at få det her kursus. Jeg ved også godt, at det var Socialdemokratiet, der indførte de her 6 ugers selvvalgte kurser. Vi mener bare ikke i Dansk Folkeparti, at de nogen sinde skulle have været der. Jeg vil gerne gå en anden vej. Vi vil gerne have, at det skal være sådan, at man kan få det kursus, man har behov for, og som giver job.

Men jeg kan forstå, at hr. Leif Lahn Jensen synes, at det er udmærket med 6 ugers selvvalgt uddannelse. I den forbindelse har vi også haft den situation for nylig, at der er kommet afsløringer af snyd i forbindelse med AMU-kurser. Det skulle vi også gerne lidt til livs.

Men kan hr. Leif Lahn Jensen ikke se, at det er lidt spild, hvis det offentlige skal betale for, at folk tager et kursus, der egentlig ikke

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg tror, vi skal prøve at overholde taletiderne – alle parter. Ordføreren.

Kl. 12:04

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil stadig væk holde fast i, at jeg synes, at de her kurser er gode, og bliver der lavet noget snyd med dem, skal der slås hårdt ned på det. Det har vores minister har også sagt. Jeg kommer jo selv fra havnen, og jeg har selv taget nogle af de kurser, og havde jeg ikke gjort det, ville jeg ikke have kunnet være på havnen 17 år. Jeg havde besøgt af nogle af mine gode havnearbejdervenner i går, der var rigtig, rigtig glade, for det betyder, at nogle af dem, som nu kommer ind på havnen, kan få de her kurser og få sig et job.

Jeg vil også godt lige have, at man lægger mærke til det, som hr. Bent Bøgsted siger om snyd blandt de her private udbydere. Det var jo rent faktisk noget, den tidligere regering vedtog i 2004. Så vi er jo sådan set bare ved at rydde op i alt det skidt, de lavede dengang.

Kl. 12:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning.

Kl. 12:05

Ulla Tørnæs (V):

Ja, nu kunne vi så forstå, at hr. Leif Lahn Jensen er en rigtig glad mand i dag. Nøjagtig som ved det foregående lovforslag synes jeg at der er en manglende sammenhæng i det, regeringen siger, det, den gør, og det, den i det hele taget søger at gennemføre. Jeg vil spørge hr. Leif Lahn Jensen: Hvis nu man er pædagog og man gerne vil have et certifikatkursus, som ligger over prisloftet, hvad sker der så lige?

Kl. 12:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:06

Leif Lahn Jensen (S):

Vi har selvfølgelig overtaget en del problemer fra den tidligere regering. Et af de store problemer er, at de jo efterlod sig et mega hul på 100 mia. kr. Det gør desværre, at vi er nødt til at prioritere benhårdt, og når vi går ud og prioriterer, kigger vi selvfølgelig i forhold til 6 ugers selvvalgt kursus på, hvem det er, der kan få allermest gavn af det nu og her, og det mener vi er de ufaglærte og de faglærte. Derfor er der en sammenhæng i det, vi siger og gør.

Vi siger jo, at i den her tid, hvor der er krise, og hvor der er høj ledighed, skal vi sørge for at give en rigtig god uddannelse til de mennesker, som netop har brug for det. Det har alle, det har pædagogen også, men de her er nogle af dem, som har sværest ved det. Og jeg må beklage, men jeg havde selvfølgelig også håbet på, at fru Ulla Tørnæs' parti havde afleveret en meget bedre og større kasse til den her regering, end de gjorde.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 12:06

pel på, at det her dårlige forslag, som den borgerlige regering fik gennemført, gjorde, at nogle mistede arbejdet, og det blev så givet til folk udefra.

Kl. 12:06

Så ja, jeg er rigtig tilfreds med det her. Selvfølgelig er det træls, at nogle mister deres arbejde, men det er jo nok ikke de 6 ugers selvvalgte skyld. Nu er de her kurser bare klar til at tage imod dem og sige: Hvordan får vi så jer i arbejde igen?

Kl. 12:10

Ulla Tørnæs (V):

Jeg fik jo ikke lige svar på mit konkrete spørgsmål, men jeg kan forstå, at den glæde, som hr. Leif Lahn Jensen udviser i dag, ikke omfatter en ledig pædagog, som gerne vil omskole sig under 6 ugers selvvalgt og tage et certifikatkursus. Er det korrekt forstået, at en pædagog ikke kan tage et kursus, der er dyrere end det prisloft, som den tidligere regering fastsatte med henblik på netop at lave en hård, men helt nødvendig prioritering af de offentlige ressourcer?

Kl. 12:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Mai Henriksen.

Kl. 12:10

Leif Lahn Jensen (S):

Man kan også vende det om og sige, at hvis ikke det var lykkedes os at få væltet den blå regering, havde alle de her ufaglærte og faglærte heller ikke haft nogen muligheder. Så vi har sådan set bare glædet en masse mennesker. Vi har gjort en masse for nogle, der i dag sidder og jubler og siger: Nu skal vi til at have noget uddannelse igen, nu er der nogle jobåbninger til os. Det er derfor, jeg er glad, og det kan godt være, man prøver på at ødelægge mit humør, men det lykkes ikke, jeg smiler stadig væk.

Kl. 12:07

Mai Henriksen (KF):

Jeg tror, vi må være enige om, det håber jeg i hvert fald, at de arbejdspladser, der blev tabt under den borgerlige regering, havde med finanskrisen at gøre. Og der er stor forskel frem til i dag, hvor der bliver fremlagt planer, hvor man decideret vælger at jagte arbejdspladser, og hvor vi ved at arbejdspladser vil rykke ud af Danmark i den grønne energis tegn, om man så må sige. Jeg håber, vi kan blive enige om, at der er forskel.

Jeg vil bare gerne spørge hr. Leif Lahn Jensen igen: Tror hr. Leif Lahn Jensen ikke, at de medarbejdere, som står til at miste deres job på grund af de afgifter, som regeringen vil vedtage, ville sætte større pris på at beholde deres job end på at få et 6-ugers selvvalgt kursus, når de står og er arbejdsløse efterfølgende?

Kl. 12:11

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 12:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:11

Mai Henriksen (KF):

En sejrens dag, det er rigtig, rigtig store ord, og det er det, når man kigger på, hvad der rent faktisk finansierer det her lovforslag. Det er bl.a. 5 mia. kr. mere i skatter og afgifter, som gør det dyrere at være dansker. Det er en NO_x-afgift, og hvis regeringen så oven i købet fik held til at vedtage sin energiplan med de øgede afgifter, ville det jo koste tusindvis af danske arbejdspladser. I et erhverv som dansk gartneri er der potentielt op mod 5.000 medarbejdere på Fyn, der kan risikere at miste deres job. Det er dobbelt så mange som på Lindø. Finder hr. Leif Lahn Jensen virkelig, at det er en god dag, en stor sejr? Jeg er ikke sikker på, at glæden er helt så stor hos de medarbejdere på Fyn, der risikerer at miste deres job, og jeg tror faktisk, at de ville sætte større pris på at beholde deres job frem for at få et 6-ugers kursus, så er det her virkelig en sejrens dag?

Kl. 12:09

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:09

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil lige gøre fru Mai Henriksen helt klar over, at de her 6 ugers selvvalgt uddannelse jo rent faktisk gjorde, at der var nogle danske arbejdere, mennesker, som var arbejdsløse, og som kunne fortsætte i et job ude hos VSB Industri i Randers, der ikke fik det. Det var på grund af det her med de 6 ugers selvvalgt uddannelse, og der er sikkert mange flere eksempler. Så der er altså også eksempler på, at det, som den tidligere regering gjorde, var rigtig, rigtig dumt.

Hvad var det, den tidligere regering gjorde? Den tidligere regering mistede en del arbejdspladser, brugte slet ikke så mange penge på kickstart, som den her regering har gjort, tog slet ikke det her særlig alvorligt. Og hvad var det, de gjorde samtidig med? De skar ned på uddannelse. De skar ned på de svagestes, på de ufaglærtes, på de faglærtes muligheder for at få en uddannelse. Det er det dummeste, man kan gøre i en krise, og det lykkedes ret godt for den regering, vi heldigvis lige er sluppet af med.

Kl. 12:12

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 12:12

Leif Lahn Jensen (S):

Det er altid trist, når nogen mister deres arbejdsplads, og jeg vil også sige, at der jo altså var rigtig, rigtig mange arbejdspladser, der forsvandt under den tidligere regering. Jeg tror, der under hr. Lars Løkke Rasmussens regering vel forsvandt hundrede arbejdspladser om dagen. Det var noget i den stil. Så kan jeg selvfølgelig godt forstå, at man klandrer os for det, der er sket i de sidste 4-5 måneder, det må man gerne, men husk også på, at de her arbejdspladser jo også har sagt – VSB Industri har jo sådan set sagt det i Amtsavisen – at fordi de ikke kunne få uddannet de her mennesker, var de nødt til at ansætte nogle fra udlandet. Det vil sige, at det er et rigtig godt eksem-

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg er ikke i tvivl om, at ordføreren er glad i dag. Det er socialdemokrater som regel, når de sprøjter penge ud i samfundet til ingen verdens nytte. Ordføreren sagde, at det her handler om de svageste, at de skal have en chance for at komme i beskæftigelse, og derfor skal de have noget uddannelse. Det tror jeg er rigtigt forstået. Hvad er det for nogle undersøgelser eller analyser, der viser, at det er korrekt, at det, at man uddanner de svageste, og at de får en efteruddannelse, har en beskæftigelseseffekt? Bare nævn en undersøgelse.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Leif Lahn Jensen (S):

Nu ved jeg godt, at hr. Joachim B. Olsen hellere vil lytte til store erhvervsfolk og velhavende mennesker end til lønmodtagere. Jeg lytter til begge parter. Og der er nogle erhvervsfolk, der siger, at det her med ændringen af 6 ugers selvvalgt uddannelse har kostet nogle menneskers arbejdspladser. Det er dem, jeg har lyttet til. Og det vil det. Uanset om man er rød eller blå og hvad man tror på, kan vi så ikke blive enige om, at det alt andet lige er fornuftigt, at folk uddanner sig?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Joachim B. Olsen.

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg lytter ikke til erhvervsfolk, fordi de er erhvervsfolk. Jeg prøver at lytte til sagkundskaben, fordi jeg har sådan en vis ydmyghed over for, at der er nogle mennesker, der ved mere om tingene end mig. Der er jo lavet masser af analyser, bl.a. af Det Økonomiske Råd og vismændene. Den tidligere regering iværksatte en stor undersøgelse indrer Trepartsudvalget, hvori det blev konkluderet:

»De fleste eksisterende undersøgelser finder, at voksenerud-dannelse ikke er virkningsfuldt for de svageste på arbejdsmarkedet. I øjeblikket ved vi heller ikke meget (empirisk) om, hvad der skal til for at få indsatsen til at virke...«

Hvordan forholder ordføreren sig til det?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg synes, at det er vigtigt at lytte til sagkundskaben, og jeg synes, at det er vigtigt at læse i alle de tabeller og forholde sig til alle de her mennesker. Men det, jeg bruger allermest tid på – jeg gør også det andet; det er jo nødvendigt – er at lytte til dem, det omhandler. Det er de mennesker, vi er her for i dag: De mennesker, som meget gerne vil have et job via en uddannelse, men som ikke kan få det. Jeg lytter, når der kommer et menneske til mig og siger: Jeg har ikke noget arbejde, men hvis jeg får et stort kørekort, kan jeg rent faktisk få et arbejde. Han kan ikke i dag få et stort kørekort. Det lytter jeg til, og det gør ondt langt ind i mit socialdemokratiske hjerte at høre det. Jeg ved godt, at hr. Joachim B. Olsen ikke helt deler det med mig, men det gør ondt langt ind i mit socialdemokratiske hjerte. Det er derfor, at jeg i dag er glad, for jeg hjælper de her mennesker. Det betyder meget for mig. Det betyder meget for dem, og det synes jeg er rigtig dejligt.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren. Herefter er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted.

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Goddag hr. formand. Det her forslag om 6 ugers selvvalgt uddannelse fjerner det loft, der blev lagt ind over uddannelserne og AMU-

Kl. 12:12 kurserne. Det var Dansk Folkeparti med til, det erkender vi blankt. Vi har også på nogle områder kunnet se, at det måske nok har været sat lidt for lavt, det loft. Vi har kunnet se i de meldinger, der er kommet udefra, at der har været nogle steder, hvor folk ikke rigtig har kunnet få de kurser, der var nødvendige, for at de kunne få et job.

Kl. 12:12 Derfor er det sådan lidt ærgerligt, når vi har et ganske udmærket system, efter hvilket man kan få et kursus i forbindelse med ansættelsen efter aftale med arbejdsgiveren. Det er lidt ærgerligt, at man ikke bruger det. Det er lidt ærgerligt, at der er nogle kommuner, der har så meget kassetænkning, at de siger, at det kan de ikke give. Det er altid en god forretning for kommunerne, hvis de får en i beskæftigelse. Det er lidt ærgerligt, at man ikke har brugt det system noget mere.

Kl. 12:13 I Dansk Folkeparti bryder vi os ikke om systemet med 6 ugers selvvalgt uddannelse. Vi har hørt så mange historier om folk, der egentlig bare tager kurser, fordi de siger, at de taget kurset, og så har de fred i så lang tid. Jeg har set breve, der er sendt ud til ledige af fagforeninger. Der står, at fagforeningerne synes, at de ledige skal tage det kursus, fordi de slipper for aktivering og jobsøgning i den tid, de tager kurset.

Kl. 12:13 Meningen med kurserne er, at man skal tage et kursus, der kan føre til et job. Man skal ikke tage det for at få tiden til at gå. Derfor sagde vi ja til et loft over selvvalgt uddannelse på 6 uger, men vi erkender blankt, at på nogle områder, bl.a. svejsekurset, er der lagt for lavt et loft.

Kl. 12:14 Derfor synes vi også, at vi skulle se på området her. Vores ønske i Dansk Folkeparti er, at vi helt fjerner 6 ugers selvvalgt uddannelse og laver et system, der gør, at de kurser, der kan føre til et job, skal folk have mulighed for at tage uanset pris, hvis kurserne kan føre til et job. Dermed er det ikke nødvendigvis sagt, at det skal være i forbindelse med, at man har en aftale med en arbejdsgiver, men man kan jo hurtigt få en fornemmelse af, hvad arbejdsgiverne efterspørger af kurser blandt folk.

Kl. 12:14 Vi kan også begynde at diskutere, om det er rimeligt, at det skal være en statslig opgave at uddanne den danske arbejdsstyrke. Jeg kan huske, at da jeg tog min uddannelse tilbage i halvfjerdsene – der er også nogle herinde, der har taget deres uddannelse i halvfjerdsene eller måske i firserne – var det i højere grad arbejdsgiveren, der tog ansvaret for at uddanne de folk, de skulle bruge. I dag er det blevet kutyme, at hvis arbejdsgiveren ikke lige kan få den mand eller kvinde med den uddannelse, man vil have, råber man op om, at man skal have arbejdskraft fra udlandet. Det er en helt forkert vej. Arbejdsgiveren skulle mere gå ind og selv sørge for at opkvalificere de folk, de skal bruge. Der er heldigvis rigtig mange arbejdsgivere, der gør det, skal jeg sige. Det er langtfra alle, der ikke gør det. Med det er lidt mærkeligt at se en virksomhed, der står og siger, at de ikke kan få velkvalificeret arbejdskraft her i Danmark, når virksomhederne ikke selv vil tage et ansvar for at uddanne de folk, de har brug for. Hvis virksomhederne gjorde det, havde vi måske ikke så stor ungdomsledighed. Der ville være flere folk, der fik en praktikplads, hvis arbejdsgiverne selv tog et ansvar i stedet for at sige, at det er en statslig opgave at uddanne de ledige til det arbejde, der nu er. Det er en forkert vej.

Kl. 12:15 Derfor synes vi i Dansk Folkeparti, at vi gerne vil være med til at se på hele systemet. Vi tror på, at der skal ske en omlægning af arbejdsmarkedsuddannelsessystemet. Vi skal have mere nytænkning ind i det. Vi mener faktisk, at 6 ugers selvvalgt uddannelse er passé med den måde, det fungerer på. Derfor vil vi her opfordre ministeren til at tage hul på, hvordan vi skal modernisere arbejdsmarkedsuddannelsessystemet i den kommende tid. Vi tror på, at det står stille, og at der ikke sker noget nyt.

Kl. 12:15 Vi skal tilpasse systemet til den fremtid, som kommer, og vi vil i hvert fald i Dansk Folkeparti gerne være med til at se på, hvordan vi kan modernisere systemet. Men som sagt bryder vi os ikke om, at

man fjerner loftet, men samtidig kan vi godt erkende, at der er nogle kurser, der er blevet ramt uhensigtsmæssigt af loftet, og det er vi selvfølgelig også villige til at se på. Vi har en nok en del spørgsmål, vi skal have afklaret i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Kl. 12:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Lahn Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 12:20

Leif Lahn Jensen (S):

Jamen det er jo fair nok. Jeg hører faktisk hr. Bent Bøgsted stå her og sige, at det loft, man lavede dengang sammen med den borgerlige regering, rent faktisk har gjort det sværere for nogle mennesker at få en uddannelse og komme i gang. Jeg vil gerne have bekræftet, om det er rigtigt, at man mener det, og selvfølgelig også, at Dansk Folkeparti har været med til at gøre det sværere for de her mennesker. Det synes jeg er interessant, og det vil jeg egentlig gerne lige have bekræftet en enkelt gang.

Kl. 12:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:21

Bent Bøgsted (DF):

I Dansk Folkeparti erkender vi blankt, at vi var med til at indføre loftet, og det skete i en god hensigt, nemlig fordi der efter vores mening også skete et stort misbrug af den måde, man brugte systemet på. Dengang ville vi gerne have lavet det om, således at vi fjernede 6 ugers selvvalgt uddannelse og kom i gang med noget nytænkning. Det kunne vi jo så ikke, fordi netop de 6 ugers selvvalgt uddannelse var bundet af et forlig – det var prisen.

Så blev der så fastsat en pris på 3.500 kr. pr. kursus, og det er den, vi erkender på nogle områder nok er sat for lavt, bl.a. på svejsekurser. Det erkender vi blankt. Vi skal også erkende det, når vi får oplysninger om, at der er noget er galt, for jeg har set avisartikler – modsat andre, der måske ikke læser de samme aviser, som jeg gør – om, hvordan det har foregået, og hvilke problemer der har været. Vi skal selvfølgelig også som politisk parti være klar til at tage det til os, når der kommer noget, der viser, at det er lidt uhensigtsmæssigt.

Men vi mener bare stadig væk, at det er forkert at gå tilbage til det gamle system med 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Kl. 12:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 12:22

Leif Lahn Jensen (S):

Nu har der været tre ordførere på talerstolen, og to af ordførerne har læst nogle avisartikler med nogle eksempler på, hvor det her er blevet svært; nogle artikler, som Venstres ordfører, fru Ulla Tørnæs, ikke har læst. Det er jo interessant

Jeg vil bare gerne høre, hvordan Dansk Folkeparti så vil fremme de her uddannelser, for jeg forstår det ikke sådan, at Dansk Folkeparti er imod AMU-kurserne. Det håber jeg ikke, sådan har jeg ikke forstået det. Hvordan vil Dansk Folkeparti så fremme det her og sørge for, at vi sikrer, at det er de rette mennesker, der får de rette uddannelser?

Kl. 12:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:22

Bent Bøgsted (DF):

Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvilke aviser fru Ulla Tørnæs læser – det skal jeg overhovedet ikke gøre mig klog på. Jeg ved heller ikke, hvilke aviser hr. Leif Lahn Jensen læser – det skal jeg ikke gøre mig klog på. Jeg ved, hvad jeg selv læser.

Om det her med AMU-kurserne kan jeg sige, at, nej, det er ikke kurserne som sådan, vi har noget imod, det er det ikke. Det er systemet med, at man som ledig kan få 6 ugers selvvalgt uddannelse, og at man egentlig så er fredet i de 6 uger. Fører det til et job? I 90 pct. af tilfældene fører det nok ikke til et job.

Jeg vil meget gerne have, at man tog hele systemet op og så moderniserede det og sagde: Hvad kan vi gøre, for at vi får et system, der fungerer, så folk får de kurser, som giver dem et job? Men hvordan løsningen skal være har jeg ikke det endelige svar på her nu. Vi skal nok også have Undervisningsministeriet med ind over, for det er det, der er det mærkelige ved det, nemlig at der er en hel del af det, som ligger i Undervisningsministeriet, men som vi behandler her i Beskæftigelsesministeriet. Det er sådan lidt mærkeligt.

Kl. 12:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 12:24

Henning Hyllested (EL):

Jeg bemærkede i ordførerindlægget, at der blev stillet stort spørgsmål ved, om det overhovedet er en statslig opgave at uddanne den ledige arbejdskraft, og det forstår jeg ikke helt meningen med. Det er dog sjovt at rette fokus lige nøjagtig mod de kortest uddannede eller dem med slet ingen uddannelse – altså at de ikke skulle kunne få, om jeg så må sige, deres uddannelse af staten. Det spørgsmål har jeg da ikke hørt rejst fra Dansk Folkepartis side i forbindelse med dem, som får videregående uddannelser eller universitetsuddannelser.

Jeg tænker også på, at vi jo nu har hørt, hvor meget Dansk Folkeparti har skældt ud på regeringen for de afgifter, man pålægger virksomhederne, men der er ingen problemer med at pålægge arbejdsgiverne omkostningen for at uddanne den del af arbejdskraften, som går ledig – eller hvad?

Kl. 12:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:25

Bent Bøgsted (DF):

Jamen hvis man kigger på systemet, så sagde jeg netop også, at vi egentlig har et udmærket system, hvor man kan få uddannelse i forbindelse med en ansættelse. Det er jo det offentlige, der betaler det. Der, hvor jeg gerne vil hen, er, hvor arbejdsgiverne går meget mere ind i at sikre, at de får uddannet de folk, de skal bruge til de job, de nu har. Det er sådan lidt misvisende, men i mit univers så jeg egentlig gerne, at vi sikrede, at vi var sammen om at uddanne den arbejdsstyrke, vi skal bruge. Det gælder for det offentlige, og det gælder for arbejdsgiverne, at man skal være sammen om det. Og det gælder for den sags skyld også for fagforeningerne.

Men resultatet er, at når man ikke går ind og har det rigtige samspil og ikke har det rigtige system, så får vi netop det, at virksomheden henter arbejdskraften i udlandet i stedet for selv at tage ansvar for at få opkvalificeret arbejdsstyrken.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 12:26

ledige får de rigtige kompetencer, fordi en fleksibel og effektiv opkvalificering af de ledige er med til at sikre en kvalificeret arbejdsstyrke. En kvalificeret arbejdsstyrke på baggrund af en aktiv arbejdsmarkedspolitik er jo netop et af de elementer, som skal holde den unikke danske arbejdsmarkedsmodel, som vi ynder at kalde flexicurity, flydende. Dynamikken på arbejdsmarkedet forudsætter rent faktisk, at danskerne har de nødvendige kompetencer, og at de derfor også tør skifte job. Det er jo netop det, som får arbejdsmarkedet til at fungere effektivt i praksis. Så vi skal investere i de ledige, men vi skal også vise tillid til de ledige, når de gerne vil investere i egne kompetencer. Det er også en del af den danske model.

Så samlet set synes jeg faktisk, at det er et rigtig godt lovforslag, og derfor anbefaler Radikale Venstre lovforslaget og ser frem til en rigtig god udvalgsbehandling.

Kl. 12:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til den radikale ordfører. Herefter er det Enhedslistens ordfører, hr. Henning Hyllested.

Kl. 12:31

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

På den her talerstol er der nogle gange nogle, der i anledning af et eller andet – nogle gange et inferior lovforslag – udråber det til både en historisk dag, en glædens dag, en sorgens dag, og jeg ved ikke hvad. Jeg har altid synes, nu er jeg jo også sådan forholdsvis nyvalgt folketingsmedlem, at det var patetisk. Men jeg må sige, at i dag tillader jeg mig så at tilslutte mig og sige, at det er en dejlig dag i dag, og det er det virkelig.

I Enhedslisten er vi rigtig glade for det her lovforslag, som jo er en udmøntning af den finanslovaftale, vi har lavet med regeringen, og vi deler jo begejstringen med fagbevægelsen, LO og de store forbund. Ophævelsen af prisloftet på AMU-kurser og andre kurser er vi ikke i tvivl om vil gavne rigtig mange arbejdsløse og bidrage til, at mange flere kan komme hurtigt tilbage i arbejde, når de nu igen kan få de fornødne kvalifikationer.

Vi synes jo, at indførelsen af prisloftet i sin tid på de 3.500 kr. på AMU-kurserne ganske enkelt var – ja, jeg tøver ikke med at sige – gement. Det var de kortest uddannede, ja, det var faktisk nogle af dem uden uddannelse, som man ramte. Det var samtidig dem med størst risiko for at blive arbejdsløse, det var de industriarbejdere og chauffører, og hvad de ellers er, der bliver fyret i bundter og er blevet fyret i bundter, siden krisen satte ind. Det var dem, man fratog muligheden for at opkvalificere sig, omskole sig, gøre sig klar, arbejdsmarkedsparate, om jeg så må sige, til de nye job, de så skulle have, nu hvor de gamle job forsvandt. Det var dem, man ramte, og dermed forringede deres mulighed for at opnå et nyt job. Det var gement efter vores mening.

Det retter vi op på med det her lovforslag. Vi synes selvfølgelig, at det er ærgerligt, at der stadig er loft over kurserne for de arbejdsløse med videregående uddannelser, for de har også brug for indimellem at kunne forbedre deres kvalifikationer, hvis de bliver ledige, og dermed øge deres chancer for at få arbejde. Den priseksploration, eller hvad man skal sige, den spekulation, der gik i det, var jo i høj grad for uddannelser og kurser for netop disse, og det mener vi at man måske nok kunne afværge på anden måde.

Vi håber selvfølgelig, at det her lovforslag er første skridt på vejen til flere og bedre uddannelses- og kursusmuligheder for de arbejdsløse, og vi ser gerne, at vi kommer videre, og at man i virkeligheden kan uddanne sig uden begrænsninger på dagpengene. Det er faktisk ikke så forfærdelig mange år siden, at arbejdsløse frit kunne deltage i AMU-kurser i hele deres arbejdsløshedsperiode med fuld kursusgodtgørelse, og det gjaldt både for a-kasse-medlemmer og kontanthjælpsmodtagere. Jeg kan huske, at da jeg startede min karri-

Henning Hyllested (EL):

Jeg har stor sympati for synspunktet fra hr. Bent Bøgsted om, at man ikke nødvendigvis skal stå med et job i hånden for at kunne få sig et AMU-kursus, eller hvad det nu kan være. Betyder det, for så er jeg da ved at blive rigtig glad, at hr. Bent Bøgsted i virkeligheden godt kunne forlige sig med et system, hvor man siger, at der ikke er noget i vejen for, at dem med de korteste uddannelser, de ufaglærte, kunne uddanne sig, gøre sig klar, opkvalificere sig til de nye job med kursusgodtgørelse svarende til dagpenge uden nødvendigvis at stå med et job i hånden? Det er jo for så vidt det samme system, vi praktiserer, når vi uddanner folk på universiteterne. Der er jo heller ikke garanti for job i den anden ende, skulle jeg da lige hilse at sige, men det er da også en statslig uddannelse, og det er også det offentlige, der finansierer den uddannelse. Det kunne man jo godt forestille sig overført. Er det til noget i den retning at tankerne går, vil jeg spørge hr. Bent Bøgsted.

Kl. 12:26

Kl. 12:27

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:27

Bent Bøgsted (DF):

Jeg synes ikke, man lige kan sammenligne med en universitetsuddannelse. Hvad tager sådan en? 6-7 år eller sådan noget? Det er jo ikke lige det, man tænker på i forbindelse med de kortest uddannede. Men det, jeg sagde, var, at vi gerne vil have et system, hvor vi fjerner de 6 ugers selvvalg, så får vi et system, hvor man går ind og vurderer, hvilke kurser der kan føre til, at den enkelte kan få et job. Man skal have meget mere fokus på de kurser, der nu bliver efterspurgt af arbejdsgiverne, få et samarbejde med arbejdsgiverne om at sikre, at de ledige får de kvalifikationer, som arbejdsgiverne så efterspørger. Og så skal der ikke være et prisloft over. Det skal også væk. De 6 ugers selvvalg og prisloftet skal væk, og så laver vi et helt nyt system.

Det er derfor, at jeg efterlyser, at man går i gang med at se på, hvordan man kan modernisere det her system, så det tilgodeser mulighederne, for at man kan få et kursus, der også giver et job, i stedet for det her med at man også kan tage det eller det kursus, og så har man fred i så lang tid. Det er ikke sikkert, at man nogen sinde får brug for det. Og som vi sagde tidligere: Hvis man er på kursus sammen med nogen, der har fået både 20 og 30 kurser, uden de har ført til et job, så er det nok ikke lige hensigtsmæssigt.

Kl. 12:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det den radikale ordfører, hr. Nadeem Farooq.

Kl. 12:28

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Lovforslaget er en effektivering af finanslovaftalen for 2012 mellem regeringen og Enhedslisten om flere rettigheder til ledige ufaglærte og faglærte personer. Og det er så, hvad angår uddannelse, herunder en fjernelse af prisloftet for kurser.

Helt grundlæggende er det rigtig vigtigt, at vi investerer i de ledige. Det er endnu vigtigere, at vi gør det, mens arbejdsløsheden er høj, sådan at vi, når vi øger arbejdsudbuddet, også kan sikre, at vores

ere i det her uddannelsessystem, fik man endda ekstra 25 pct. oveni som en motivation for netop at tage uddannelse. Det var dengang, man syntes, at uddannelse var godt, og at man lige så godt kunne bruge ledighedsperioden til noget fornuftigt, også selv om der ikke nødvendigvis vinkede et job i den anden ende. Dengang fungerede det jo altså også i en tid med mange flere arbejdsløse, end vi har i dag.

Så vi håber selvfølgelig, at ministerens ord om mere uddannelse til de arbejdsløse også bliver til virkelighed, og at vi kan fortsætte ad den her sti, og dermed har jeg vist også sagt, at Enhedslisten støtter forslaget.

Kl. 12:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Enhedslistens ordfører. Herefter er det hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 12:35

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tusinde tak. Jeg kan oplyse, at så vidt det er mig bekendt, var grunden til, at også Socialdemokraterne i 1990'erne bakkede tilbage med hensyn til nogle af de tilbud, der var til arbejdsløse og dagpenge-modtagere, i forhold til at de frit kunne uddanne sig og de endda fik penge oven i osv., ikke kun, at det var enormt dyrt, men faktisk også, at undersøgelser viste, at det holdt folk fra at komme i beskæftigelse. Det må vel trods alt være det endelige mål.

Som ved det forrige forslag kan vi heller ikke støtte det her. Det er, som om der på venstrefløjens er en tro på, at efteruddannelse er svaret på alt; jo mere vi putter i efteruddannelse, jo bedre bliver det hele. Der er bare ikke rigtig noget empirisk belæg for at sige det. Der er ikke ret mange undersøgelser, der viser, at det er rigtigt. Det er jo ikke, fordi der er noget dårligt ved uddannelse. Uddannelse er rigtig godt, hvis det rent faktisk fører til, at man kommer i beskæftigelse. Det viser sig bare, at det gør det ikke.

I 2004 til 2006 gennemførte den tidligere regering et analysearbejde under formandsskab af Finansministeriet med henblik på styrkelse af målsætningen om livslang opkvalificering for alle. I den afsluttende rapport stod der bl.a., at de fleste eksisterende undersøgelser fandt, at voksenerfteruddannelse ikke var virkningsfuld for de svageste på arbejdsmarkedet, og at man på daværende tidspunkt heller ikke vidste meget empirisk om, hvad der skulle til for at få indsatsten til at virke.

I øvrigt – og det har ikke så meget med det her specifikke lovfor-slag at gøre, men jeg synes alligevel, det er interessant, når vi har en diskussion om uddannelse – viste en analyse fra Det Økonomiske Råd i 2007, at aktivering igennem efteruddannelse alt i alt har en negativ effekt på de lediges senere beskæftigelsesomfang og på lønindkomsten for ledige, der faktisk kommer i beskæftigelse.

Så uddannelse er ikke altid bare godt. Det er selvfølgelig godt, hvis det medfører, at man får et arbejde, men det gør efteruddannelse ikke nødvendigvis. Hvad er problemet så i det? Problemet er selvfølgelig, at det er enormt dyrt, og de penge, man spilder – ud over det selvfølgelig er skatteborgernes hårdt tjente penge, man smider ned i et sort hul – kan ikke bruges på andre ting. De kan ikke bruges til at lave nogle aktiviteter, som rent faktisk vil få folk i arbejde. Man kan ikke bruge dem på at sænke skatten, som man ved har en god effekt for at få skabt vækst, som er forudsætningen for, at der bliver skabt job og folk kommer i arbejde.

I den her debat er der masser af flotte ord, der bliver talt meget om følelser, og der bliver taget eksempler fra lokalavisen om folk, som synes, det er meget vigtigt, at de får et kursus. Jeg prøver bare at holde mig til de analyser, der er lavet af sagkundskaben i dette land, og de viser altså, at effekten af det her er meget dårlig og på nogle områder endda skadelig.

Kl. 12:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den konservative ordfører, hr. Mai Henriksen.

Ja, det er for sent, der bliver trykket, så jeg må sige nej tak til det.

Undskyld, jeg kom til at sige hr. Mai Henriksen, og det kan jeg da se er forkert. Undskyld.

Kl. 12:38

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Ja, det er et hårdt slag. Efter gældende regler kan forsikrede og fleksjobvisiterede ledige deltage i op til 6 ugers selvvalgt uddannelse eller kurser, der bringer den ledige tættere på arbejdsmarkedet. Med finanslovaftalen for 2011 indførtes der et prisloft ved køb af 6 ugers selvvalgt uddannelse, og baggrunden for prisloftet var, at udgifterne var eksploderet. Ved at indføre loftet sparede man 389 mio. kr. om året.

Det er ingen hemmelighed, at Konservative ikke var begejstrede for prisloftets indførelse, og det er heller ingen hemmelighed, at det aldrig var en blomst, der groede i vores have. Overordnet set var der nok i virkeligheden slet ikke tale om en blomst, men derimod om en tidsel, der blev trukket op af jorden for at sikre genopretningen af dansk økonomi. Og det var egentlig reelt nok at kigge på området, for det, vi så, var, at udgifterne eksploderede, fordi man kunne melde sig til et hvilket som helst kursus. Der var bl.a. kurser, som umiddelbart måske virkede lidt langt fra at være rettet mod arbejdsmarkedet. Her tænker jeg f.eks. på kurset vinlære. Det er sikkert meget sjovt at vide en masse om vin, men giver det job? Det er spørgsmålet. Men vi må også erkende, at der var uddannelsesstilbud, som blev ramt af prisloftet, og som netop var særdeles arbejdsmarkedsrettede, og hvor kurserne direkte gav job på hånden, og det fik konsekvenser for både de ledige og for virksomheder, som ikke kunne rekruttere velkvalificeret arbejdskraft. Det var bl.a. svejseduddannelserne og certifikater til bus og truck, for bare at nævne et par eksempler.

Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at lovforslaget udmønter en del af finanslovaftalen mellem regeringen og Enhedslisten, og det er faktisk det største problem for os Konservative. For selv om Konservative græder tørre tårer over, at prisloftet nu fjernes, bakker vi ikke op om forslaget, fordi vi finder finansieringen uacceptabel. En finansiering, der er med til at fjerne loftet, er jo stigende skatter og afgifter, som vil gøre det dyrere at være dansker, og det er vi indædt modstandere af. Finansieringen er også den forhadte femdobling af NO_x-afgiften, som vil koste danske arbejdspladser, bl.a. i gartnerihvervet på Fyn, og det er vi også indædt modstandere af.

Således på grund af vores modstand mod stigende skatter og afgifter, som vil koste danske arbejdspladser, gøre det dyrere at være dansker, stemmer vi imod dette lovforslag.

Kl. 12:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Nadeem Farooq for en kort bemærkning.

Kl. 12:41

Nadeem Farooq (RV):

Tak til fru Mai Henriksen for talen. Det, jeg godt kunne tænke mig at vide, var, om De Konservative støtter en målretning af den selvvalgte uddannelse uden prisloft, eller er man imod en målretning til bestemte uddannelsesgrupper? Er man for eller imod en målretning? Vi vil gerne målrette det til de faglærte og de ufaglærte. Mener De Konservative, at det er forkert, eller bør alle andre grupper også være omfattet?

Kl. 12:41

Kl. 12:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:42

Mai Henriksen (KF):

Jeg skal se, om jeg har forstået spørgsmålet. Jeg vil sige, at vi er tilhængere af, at man målretter det sådan, at det er de kurser, der er de mest arbejdsmarkedsrelaterede, som der gøres størst brug af. Nu nævnte jeg eksemplet med vinlæren. Det kan godt være, at der kan være nogle borgere, for hvem det kan være rigtigt gavnligt at få et 6 ugers selvvalgt kursus om vinlære. Men der tror jeg personligt mere på det med de certifikater, som eksempelvis svejsere skal have. Vi må jo bare konstatere, at vi har set eksempler på danske svejsere, som ikke har kunnet få job, fordi de ikke havde de rette certifikater, fordi det var noget, der overskred det i forhold til det her loft. Der er vi med på at målrette det. Men jeg er ikke sikker på, at jeg måske helt forstod, hvad det var, ordføreren sagde.

Kl. 12:42

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Nadeem Farooq.

Kl. 12:42

Nadeem Farooq (RV):

Nu sidder jeg med en evaluering, der er foretaget af Rambøll Management, som viser, at prisloftet især har ramt de ufaglærte ledige, og at det ikke har nogen effekt, der er synderlig signifikant, hvad angår de andre grupper, f.eks. FTF-gruppen, AC-gruppen, pædagogerne. Der tænker jeg på, om De Konservative, når de ser en sådan undersøgelse, altså så også mener, at det er den rigtige måde at prioritere på.

Kl. 12:43

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:43

Mai Henriksen (KF):

Det er noget, jeg selvfølgelig vil kunne svare på, når jeg har læst undersøgelsen. Det er jo ganske vanskeligt at give et svar på noget, når det er sådan, at man får præsenteret en del af en konklusion fra en rapport, som man ikke på nogen måde lige har sat sig ned og har læst. Det, som jeg overordnet set kan sige, er, at der skal være en mening med vores beskæftigelsespolitik, og at de kurser, som vi tilrettelægger, jo gerne skal være så tæt på arbejdsmarkedet og af så høj en kvalitet, at det gør, at den ledige kommer tættere på at få et job. Vi må jo erkende – det erkender jeg åbent – at der har været problemer med prisloftet. For prisloftet har betydet, at danske medarbejdere, som stod med et job på hånden, men som måske lige manglede et certifikat i f.eks. deres svejsebog, blev afvist i forhold til at søge bestemte job. Når man ser det for sig, må man som konservativ også tage en konsekvens af det og sige: Det har ikke været godt nok, vi må se, hvad vi så kan gøre.

Men vi kan ikke stemme for dette lovforslag på grund af den finansiering, der ligger i det, for vi kan over for os selv ikke forsvare det med de skatter og afgifter, der hermed bliver vedtaget.

Kl. 12:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Christian Juhl (EL):

Nu er det jo sådan, at AMU-kursernes indhold planlægges og udvikles af arbejdsmarkedets parter efter det behov, der er i de lokale områder, og vinlærekurset var jo netop rettet mod de ekspedienter i supermarkeder og vinhandler, som havde brug for den særlige viden, som nogle af os gerne vil have, når vi skal rådgives om, hvad vi skal købe ind til weekendens middag. Det er da vel ikke så tosset at lave sådan nogle kurser. Der er jo også kurser for dem, der arbejder i slagterafdelinger, og dem, der arbejder i de andre afdelinger i et supermarked.

Er det ikke en smule arrogant at afvise at gøre noget ved det her loft over for de ikke ikkeuddannede og de kortuddannede, når man ved, hvor mange milliarder kroner, der bruges på mellem- og højtuddannedes uddannelser? Det er, som om man næsten skal kunne bevise, at man skal have arbejde i morgen, hvorimod jeg, hvis jeg søger ind på universitetet, bare kan sige, at det har min store interesse – hvis jeg i øvrigt har karaktererne til det. Jeg synes, det virker sådan lidt hovent og arrogant, når man ser ned på folk og siger: Du må ikke få noget uddannelse, selv om du nu har tid til det som ledig.

Kl. 12:45

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:45

Mai Henriksen (KF):

Det er bestemt ikke min mening at virke arrogant, men jeg må sige, at hvis Enhedslisten ønsker at fremsætte et forslag, så kan man jo bare tage fat i sin egen regering; Enhedslisten er jo samarbejdspartner. Det er jeg ikke, så derfor bliver det noget sværere.

Jeg kan forstå, at man i Enhedslisten drikker dyrere vine, end jeg selv gør, når det er sådan, at man har brug for en sagkyndig i sit supermarked til at vise sig en vin.

Det, som er interessant, er jo, at netop det her kursus i vinlære rent faktisk var undtaget fra prisloftet, hvorimod eksempelvis et svejsercertifikatkursus netop blev ramt af prisloftet, fordi det ganske enkelt var for dyrt. Og det er jo i erkendelse heraf, at vi siger: Jamen det var ikke en blomst, der er groet i vores have; det var i virkeligheden nok snarere en tidsel, og vi græder tørre tårer, når det loft bliver fjernet.

Kl. 12:46

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 12:46

Christian Juhl (EL):

Jeg ser sådan på det, at når man er ledig, har man pligt til at stå til rådighed, men ikke nok med det, jeg synes også, man har pligt til at vedligeholde sin evne til at arbejde. Og det betyder, at man skal gøre alt, hvad man kan, for at få sig en uddannelse og blive dygtigere og bedre og opkvalificere sig, når man har tid til det.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren vil bruge modstand mod stigende skatter til at stemme imod alle gode fremtidige forslag. Jeg kan høre, at ordføreren egentlig har sympati for det her forslag, men synes, at man skal finde en bagdør og sige nej på grund af finansieringen. Det kan blive en rigtig trist tilværelse de næste 3-4 år for Det Konservative folkeparti, hvis ordføreren mener, at man skal stemme imod alle gode forslag, bare fordi finansieringen ikke er helt i orden – trods anbefalingen fra vennerne i Arbejdsgiverforeningen.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:47

Mai Henriksen (KF):

Jeg synes ikke, jeg lever en trist tilværelse, og det tror jeg heller ikke jeg kommer til at gøre i de kommende år. Det, som gør det vanskeligt for mig, og det, som jeg også stillede spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører om, er, at det er paradoksalt for mig, at finansieringen af netop det her lovforslag faktisk er med til at skabe flere arbejdsløse i Danmark – det er NOx-afgiften. Og hvis regeringen også får held til at få vedtaget sin energiplan, kan det betyde op til 5.000 arbejdsløse på Fyn.

Hr. Leif Lahn Jensen fra Socialdemokratiet kaldte det for en stor dag. Jeg tror ikke, gartneriarbejderen på Fyn vil kalde det for en stor dag, hvis han mister jobbet, og jeg tror, han vil synes, det er bedre at beholde sit job, end det vil være, at han kan få 6 ugers selvvalgt kursus efterfølgende.

Kl. 12:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til fru Mai Henriksen. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 12:48

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for diskussionen og behandlingen her i dag. Den er vel gået en lille smule som forventet. Jeg vil gerne takke Enhedslisten for et godt samarbejde ikke alene i forbindelse med finanslovforhandlingerne, men også med diskussionen her i dag.

Det er fra flere sider blevet fremført, at det her skulle være svært for regeringen at lægge frem, og at det sådan skulle være af hensyn til Enhedslisten. Der vil jeg gerne sige, at det forslag, vi førstebehandler i dag, er af hensyn til de mennesker, der er ramt af arbejdsløshed. Jeg er helt med på, at Enhedslisten i mange henseender er en meget, meget fin repræsentant for mennesker, der er ramt af arbejdsløshed, og det er vel en af grundene til, at Enhedslisten og regeringen har et godt samarbejde, altså fordi vi ønsker at fremme arbejdsløses vilkår og et ordentligt arbejdsmarked og en god arbejdsmarkedspolitik i det hele taget. På det område er vi altså meget enige – regeringspartierne og Enhedslisten imellem. Det er afgørende og vigtigt, at vi prioriterer vores arbejdsløse; det er afgørende og vigtigt, at vi også fokuserer midlerne i vores beskæftigelsesindsats sådan, at vi stille og roligt får allokateret ressourcerne derover, hvor de giver mest mening, og det er selvfølgelig til uddannelse.

Jeg har meget stor forståelse for, at også den tidligere regering satte sig for at føre en ansvarlig økonomisk politik, og at det selvfølgelig betyder, at man har truffet beslutninger, som kunne være svære, og som også en gang imellem kunne have negative konsekvenser. Det ændrer dog ikke på, at især i en periode med stigende arbejdsløshed bør man ikke nedprioritere uddannelse til mennesker, der er ramt af arbejdsløshed. Og jeg mener, at det sådan set er det, der er det gode ved lovforslaget her, nemlig at vi retter op på en kedelig konsekvens af et prisloft, som jo for nogle mennesker har betydet, at de ikke har kunnet tage den uddannelse, der skulle til, for at de efterfølgende kunne finde sig et arbejde. Vi har mange ufaglærte i Danmark; vi har mange ufaglærte, der er i arbejde, og vi har også mange ufaglærte, der er ramt af arbejdsløshed. Den gruppe i Danmark, der har den højeste ledighed, er de 25-29-årige uden uddannelse, og derfor synes jeg, der er et kæmpestort behov for, at vi satser på kompetenceløft, på voksen- og efteruddannelse, på voksenlærlingeordninger og andre ting, der gør, at mennesker kan flytte sig kompetence-

mæssigt af hensyn til dem selv og af hensyn til deres fremtidige placering på arbejdsmarkedet.

Det, at man indførte et generelt prisloft, har jo betydet, at der har været en gruppe af arbejdsløse, der ikke har kunnet tage de kurser, de selv har vurderet har været nødvendige og gode. Jeg synes, loftet har været mekanisk og i virkeligheden ufokuseret. Nu fjerner vi prisloftet, men vi gør det målrettet. Vi gør det for gruppen af ufaglærte og faglærte, for det er lige præcis de to grupper, vi i særlig grad ønsker at prioritere med vores voksen- og efteruddannelsesmuligheder.

Men tak for diskussionen i dag. Jeg vil gerne over for hr. Bent Bøgsted tilkendegive, at regeringen ser positivt på yderligere diskussioner af, hvordan vi bruger midlerne på voksen- og efteruddannelsesområdet. Det er også efterlyst af Venstres ordfører i dag, og jeg er sådan set enig i, at hele det område godt kunne trænge til et tjek og en opfølgende diskussion, for vi bruger som samfund mange penge på voksen- og efteruddannelse, og vi skal altid være parate til at diskutere, om de penge kan bruges bedre.

Afslutningsvis skal jeg sige, at der også i dag har været debat om effekten af 6 ugers selvvalgt uddannelse. Jeg har også gransket de rapporter, der har været lavet om ordningen, og det, man i hvert fald kan sige, er, at hvis man skal se på, hvilke grupper der profiterer mest af 6 ugers selvvalgt uddannelse, er det præcis de grupper, som vi tilgodeser med lovforslaget her, nemlig ufaglærte og faglærte. Og egentlig er det jo ikke så mærkeligt, for hvis man i en ledighedsperiode benytter sig af muligheden for 6 ugers selvvalgt uddannelse, er det næsten logik for perlehøns, at det i særlig grad er til fordel for folk, der enten ikke har en uddannelse, eller som har en kortere uddannelse, hvorimod det er sådan, at hvis man har været på skolebænken i mange år og har en længere uddannelse, måske endda en længere videregående uddannelse, så profiterer man ikke af 6 ugers selvvalgt uddannelse på samme vis. Så jeg synes, også på baggrund af evalueringerne, at vi laver den nødvendige målretning af de penge, som vi vælger at bruge på forslaget her.

Men tak for behandlingen, og jeg ser selvfølgelig frem til den videre diskussion.

Kl. 12:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til beskæftigelsesministeren. Hun er løsladt!

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 29:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk henvendelse til Ruslands præsident.

Af Søren Espersen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 18.01.2012).

Kl. 12:53

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, udenrigsministeren.

Kl. 12:53

Kl. 12:57

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Beslutningsforslag nr. B 29 pålægger regeringen at anmode Ruslands præsident om at få kopi af kvalificerede dokumenter om DKP under den nuværende erhvervs- og vækstministers, Ole Sohn, ledelse af partiet i perioden 1987-1991. Subsidiært skal regeringen anmode Ruslands præsident om tilladelse til, at en af regeringen udpeget uvildig historiker kan få adgang til dokumenter med henblik på offentliggørelse. Beslutningsforslaget indebærer således, at dette emne vil indgå som et element i den danske regerings bilaterale dialog med Rusland.

Regeringen finder ikke anledning til at rette henvendelse til Ruslands præsident med henblik på en undersøgelse af en nuværende ministers forhold, der ligger mere end 20 år tilbage, og som ikke vedrører embedsførelsen, men den pågældendes bestridelse af hvervet som formand for det andet parti.

Regeringen arbejder for at varetage Danmarks økonomiske og politiske interesser i forhold til Rusland. Under den forhenværende regering blev de dansk-russiske relationer klart styrket, og regeringen ønsker yderligere at styrke den politiske dialog og samarbejde med Rusland. Regeringen finder ikke, at den nuværende erhvervs- og vækstministers, Ole Sohn, virke som formand for et andet parti i perioden 1987-1991 er et emne, der bør indgå som en del af regeringens dialog med Rusland om aktuelle, væsentlige bilaterale og internationale spørgsmål.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag nr. B 29

Kl. 12:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 12:55

Søren Espersen (DF):

Nu har det her jo ikke det fjerneste med dialog med russerne at gøre, overhovedet. Altså, det er simpelt hen et spørgsmål om en telefonopringning eller en mail fra statsministeren til den russiske præsident, og så er det problem formentlig løst, fordi forholdet netop er så fortrinligt som nogen sinde. Jeg mener ikke selv, vi har haft så godt et forhold til Rusland siden Peter den Store, og det er altså rigtig, rigtig lang tid.

Det, jeg lige vil spørge om, er: Nu har jeg fulgt udenrigsministerens karriere igennem mange år, og jeg tror da aldrig nogen sinde, der her i Folketinget har været en mand, der i den grad har tigget og bedt om åbne arkiver i alle mulige sammenhænge, ustandselig og så igen. Og så lige pludselig, når der er noget, der drejer sig om hans egen partifælle, er han ikke længere interesseret i åbne arkiver, og det kunne jeg da egentlig godt tænke mig at få en forklaring på hvordan kan være.

Kl. 12:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Udenrigsministeren.

Kl. 12:56

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Som sagt er vi optaget af at behandle sådan aktuelle, væsentlige, bilaterale forhold i vores forhold til Rusland. Vi diskuterer en begivenhed, der ligger over 20 år tilbage, og derfor kan regeringen ikke støtte forslaget.

Kl. 12:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Søren Espersen.

Søren Espersen (DF):

Der bliver ikke svaret på mit spørgsmål. Historie ligger af gode grunde altid langt tilbage, det er faktisk historiens særkende, at det er sådan. Og russerne er jo selv helt vilde med at undersøge alt omkring deres egen forbandede fortid, mens de var et sovjetimperium. Det undersøger de i stor stil, og de vil selvfølgelig også åbne op for en uvildig dansk eller for den sags skyld anden uvildig historiker. Så der er ikke noget med, at det skulle kunne skade noget i forhold til Rusland.

Det er simpelt hen et spørgsmål om konstante avisrygter, avisartikler, myter og beskyldninger imod en af Danmarks ministre, der gør, at vi føler, det er et problem, ikke alene for regeringen – det kunne være det samme, det har vi sådan set ikke nogen problemer med, altså at regeringen har problemer, det er kun fint – men også for Danmarks anseelse, at der hele tiden er store avisartikler, velbegrundede avisartikler, der fortæller, at en af dronningens ministre måske har modtaget ulovlige penge. Er det ikke interessant at få det undersøgt for ligesom at få det afkræftet eller bekræftet?

Kl. 12:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Udenrigsministeren.

Kl. 12:58

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

I vores bilaterale forhold til Rusland er vi optaget af både aktuelle og væsentlige spørgsmål og ikke spørgsmål, der ligger over 20 år tilbage, det er vores prioritering. Det er jo rigtigt, at historie både er historie, der er meget tæt på, og historie, der er meget langt tilbage. Jeg tror, man skal lade være med at korte det af til kun ting, der ligger meget langt tilbage. Men det er klart, at i vores forhold til Rusland og andre lande er man nødt til at prioritere, om man vil bruge sin tid på forhold, der ligger 20 år tilbage, eller om man synes, det er de nuværende forhold, der er væsentlige at bruge sin tid på. Vi er optaget af det sidste, og det tror jeg er en af grundene til at dansk udenrigspolitik står stærkt.

Kl. 12:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Søren Pind for en kort bemærkning.

Kl. 12:59

Søren Pind (V):

Jeg er fuld af forståelse for, at den nuværende regering konstant må interessere sig mere for morgendagen end gårdsagen. Det forstår jeg godt, og det forstår jeg i særdeleshed, når jeg betragter regeringens virke. Men skal jeg forstå udenrigsministeren sådan, at fordi ting ligger 20 år tilbage i tiden, er de dermed ikke relevante?

Kl. 12:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Udenrigsministeren.

Kl. 12:59

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Nej, man skal lytte til, hvad udenrigsministeren siger. Udenrigsministeren siger, at vi er optaget af aktuelle og væsentlige forhold i vores udenrigspolitiske samkvem også med Rusland. Det vil vi fortsat være. Vi tror, at det er vigtigere at være optaget af det i stedet for begivenheder, der ligger over 20 år tilbage, og som ikke har noget som helst med den nuværende ministers embedsførelse at gøre.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Søren Pind.

Søren Pind (V):

Så det, at der muligvis ligger papirer i et arkiv i Moskva, som kan bruges til at afpresse en nuværende minister i Hendes Majestæts regering, er ikke relevant; det er ikke vigtigt, og det er ikke noget, som vækst- og energiministerens, Ole Sohn, egen partiformand finder det relevant at undersøge nærmere?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Udenrigsministeren.

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Vi er i vores samkvem med Rusland optaget af at diskutere aktuelle spørgsmål, at diskutere væsentlige spørgsmål, og i modsætning til den nuværende opposition, der måske ikke har så meget at rive i – jeg ved ikke, hvad det er – er vi optaget af at udvikle det forhold i stedet for spørgsmål, der ligger 20 år tilbage.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Der er en kort bemærkning fra hr. Per Stig Møller.

Per Stig Møller (KF):

Jeg er enig med udenrigsministeren i, at man altid skal høre efter, hvad udenrigsministeren siger. Derfor har jeg også lyttet meget nøje efter, og jeg hører, at udenrigsministeren siger, at vi er optaget af aktuelle og væsentlige sager, og det synes jeg er rigtigt, og det synes jeg er klogt. Sådan skal det være. Men det, vi så også siger, er, at denne sag er uaktuel og uvæsentlig. Hvorfor tror udenrigsministeren, at russerne vil hidse sig op over, at man tager en uaktuel og uvæsentlig sag op?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Udenrigsministeren.

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Det her er en sag, der ligger 20 år tilbage i tiden. Det er en sag, som overhovedet ingenting har at gøre med vækst- og erhvervsministerens varetagelse af sit ministerium, og derfor synes vi, at det vigtige for vores forhold til Rusland, som er et meget vigtigt forhold, er at diskutere aktuelle og væsentlige problemstillinger.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til udenrigsministeren. Så går vi til ordførerrækken, og den første ordfører er hr. Søren Pind.

(Ordfører)

Søren Pind (V):

Hvad er det med den her regering? Hvorfor er det, at den konstant skal trækkes til truget? Hvorfor er det, at den her regering før valget talte om åbenhed, en ny epoke i folkestyret, en ny tid, hvor fløjene skulle samles hen over midten, og hvor alt ville blive lagt frem, og at det første, der så sker, når det drejer sig om en af regeringens ministre, som kan være under afpresningstrussel fra en fremmed magt,

er, at man klapper i, ikke bare som en østers, men som noget fuldstændig usammenligneligt, som et fort, der lukker sig mod omverdenen, og hævder, at alt er irrelevant, og at det i øvrigt ligger 20 år tilbage? Det må man i sandhed undre sig over.

Men man kan måske kigge lidt ud over den her borgs mure og så se på befolkningens reaktion på den kolossale kløft, man er ved at skabe imellem den virkelighedsopfattelse, man havde før valget, og den, man har efter valget. Hvorfor er det så farligt at henvende sig til de russiske myndigheder med henblik på at få afklaret den utrolige sag, vi har set udfolde sig i medierne omkring hr. Ole Sohns fortid, hvor der er modtaget penge fra en fremmed magt, og hvor der er foregået alle mulige mærkværdige transaktioner, som det har været ubegribelig vanskeligt at få erhvervsministeren til at forholde sig til?

Det er ikke en fortidig sag. Jeg er med på, at der er store historiske perspektiver i forbindelse med den kolde krig, som man sagtens kunne diskutere, men det har sådan set ikke noget med den her sag at gøre. Det, der er relevant i den her sag, er spørgsmålet om, hvorvidt der ligger papirer, der godtgør, at en fremmed magt eller for den sags skyld hvem som helst, der måtte være i besiddelse af dokumentation for, hvad den nuværende erhvervs- og vækstminister har foretaget sig, kan afpresse ham i den forbindelse. Det er en nutidig sag, og det er det, jeg forstår at regeringen blankt afviser at undersøge. Man hævder oven i købet, at det ikke er relevant, at det ikke er noget, som er en nutidig sag, men at det er en fortidig sag.

Jeg må indrømme, at jeg ikke forstår logikken i synspunktet, jeg synes ikke, det tjener regeringen til ære, og jeg synes, det er i fuldstændig modstrid med, hvordan regeringen før valget sagde den ville agere. Men efterhånden er man jo ikke overrasket.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne spørge ordføreren for Venstre, der jo har været med i det meste af den regeringsperiode på 10 år, hvor hans parti har haft magten, hvad årsagen er til, at de har ventet og nu vil bede den opposition, der er blevet regering, altså den røde side, om at løse den her opgave, når man selv med et bekvemt flertal og Dansk Folkeparti i ryggen kunne have klaret opgaven, kunne være gået til russerne. Det er jo ikke ny viden; det er viden, der har ligget her i mange år. Hvorfor har Venstre og hr. Søren Pinds flertal ikke brugt lejligheden? Har man sovet eller hvad?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Søren Pind (V):

Det er jo, fordi omfanget og de nærmere detaljer omkring den her sag efter min opfattelse først er fremkommet i en længere artikelserie i Jyllands-Posten, hvor også tidligere sovjetiske kilder er trådt frem og har sagt, at der fandt sådanne transaktioner sted.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Christian Juhl.

Christian Juhl (EL):

Mig bekendt er der skrevet både historiske og aktuelle samfundsfaglige bøger om det her emne i hele den 10-årige periode, hvor hr. Pind har været ved magten. Ville det ikke have været interessant så

bare at have slået op i de bøger og have læst lidt i dem og sagt: Hov, her er da vist en interessant historie? Er det virkelig nødvendigt for så højtuddannede en mand som hr. Pind at vente, til en avis tygger tingene igennem, for at man kan forstå det?

Kl. 13:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:05

Søren Pind (V):

Jeg konstaterer bare, at selv historikeren Morten Thing, som har været meget optaget af den her sag, har fremført, at der er kommet nye, overraskende informationer frem i den her sammenhæng, ikke mindst informationer fra russiske kilder. Og derfor synes jeg, det vil le tjene regeringen at søge tingene afklaret.

Hvis ordføreren i den her sammenhæng leder efter forsyndelser fra den tidligere regerings tid, kan jeg jo kun sige, at det er meget symptomatisk for det nuværende flertal i Folketinget.

Kl. 13:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er også en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 13:06

Søren Espersen (DF):

Det er faktisk i forlængelse af det, som hr. Christian Juhl fremfører. Jeg kan sige, at det er min holdning til tingene, at russerne i den her sag vil være langt, langt mere hjælpsomme og interesserede i at hjælpe, hvis anmodningen kommer fra en statsminister i en regering, hvori den pågældende person sidder. Jeg tror nemlig, det ville have været umuligt for en blå regering at få lov af russerne til det her, for der er én ting, russerne er dygtige til, og det er ikke at blande sig i andre folks interne anliggender. Og det ville de aldrig have gjort, hvis det havde været en blå regering, der havde anmodet om det.

Ja, det var godt nok en lang indledning til et spørgsmål, men kan ordføreren bekræfte, at det nok forholder sig sådan?

Kl. 13:07

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:07

Søren Pind (V):

Jeg har fuld respekt for hr. Søren Espersens analytiske evner. Det har jeg ikke noget behov for at kommentere nærmere.

Kl. 13:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

En kort bemærkning fra hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 13:07

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil godt høre, om Venstre kan stemme for det her beslutningsfor-slag?

Kl. 13:07

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:07

Søren Pind (V):

Vi glæder os til udvalgsbehandlingen og de ting, som måtte blive afklaret under udvalgsbehandlingen. Vores klare holdning til sagen er den, at statsministeren bør foretage sig noget i den sammenhæng. Så vi vil se, hvad der foregår under udvalgsbehandlingen.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Holger K. Nielsen.

Kl. 13:07

Kl. 13:07

Holger K. Nielsen (SF):

Det var da et rigtigt politikersvar, det der, hvad? På den ene side og på den anden side, og man vil se, hvad der kan ske i udvalgsbehandlingen. Jamen det er da for ringe, det her, vil jeg sige til hr. Søren Pind. Kan Venstre stemme for, at Danmark i sin udenrigspolitik skal bede om adgang til arkiver?

Kl. 13:08

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:08

Søren Pind (V):

Jeg tror egentlig, jeg vil sige til hr. Holger K. Nielsen, at det ville være fantastisk, hvis den regering, som han ikke er en del af, men hvis parlamentariske grundlag han indgår i, ville være lidt mere for-sigtig med sine ord generelt. Vi ser jo ord hældt ud overalt – og det kan man sagtens gøre nar ad – men vi tager stilling, efter at udvalgs-behandlingen er foregået.

Kl. 13:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det den socialdemokratiske ordfører, hr. Magnus Heunicke.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

Det er nu anden gang i den her folketingssamling, at Dansk Folkeparti foranlediger en debat om erhvervs- og vækstministerens fortid. I november sidste år var sagen åbenbart så presserende for DF, at der skulle en hasteforespørgsel til, og dengang debatterede vi – og hold nu fast – statsministerens kendskab til erhvervs- og vækstministerens kendskab til Danmarks Kommunistiske Partis økonomiske forbindelser til Sovjetunionen for mere end 20 år siden. Det var det hastende spørgsmål dengang. Den forespørgsel dengang kom der ikke noget nyt ud af, al den stund at sagen jo er ret klar, og den er også blevet belyst både af ministeren selv i et omfattende forfatterskab og af PET-kommissionen.

Lad mig derfor kort ridse op, hvad vi socialdemokrater mener om denne sag: Erhvervs- og vækstministerens fortid som DKP-formand er kendt. Den sovjetiske støtte til DKP er kendt, og den er også beskrevet af PET-kommissionen – den, som vi i Folketinget selv har nedsat. Og ministeren har offentligt lagt afstand til DKP og det, som DKP stod for. På den baggrund har den danske befolkning fem gange valgt ham her til Folketinget som det, han er i dag, nemlig SF'er.

Vi socialdemokrater har altid været indædte modstandere af kommunismen og det, som det tidligere Soviet stod for, men vi har også altid været indædte tilhængere af retten til at blive klogere. Det gælder alle, også erhvervs- og vækstministeren.

Indtil nu har den her sag jo mest begrænset sig til indenrigspolitiske drillerier – fint nok med det – men i dag vil Dansk Folkeparti så tage skridtet videre og gøre det til en del af Danmarks udenrigspolitik. Indtil videre er DF alene om det synspunkt – vi har lige hørt, at Venstre endnu ikke kan sige, om de stemmer for – og det er også et synspunkt, som jo er noget, vi i hvert fald fra socialdemokratisk side ikke kan støtte, for det dansk-russiske forhold er altså ekstremt vigtigt. Der er rigtig mange aktuelle sager, som skal på dagsordenen: dagsordenen om Arktis; om de russiske skibe, der sejler gennem

Øresund; om det store og voksende eksportmarked for Danmark; om gasimport til Danmark; om de store problemer med sikkerhed i Centralasien, herunder Afghanistan, hvor Rusland spiller en nøglerolle på grund af sit medlemskab af Sikkerhedsrådet. Så det er ikke, fordi der mangler emner på dagsordenen – aktuelle, vigtige emner for Danmark og Rusland – når danske og russiske ministre mødes.

Nu vil Dansk Folkeparti så, og det må være af rent indenrigspolitiske grunde, have spørgsmålet om Danmarks Kommunistiske Parti og de russiske arkiver med på den i forvejen lange dagsorden. Og lad mig sige helt klart: Det kan vi ikke støtte. Ethvert parti, der tager Danmarks nationale interesser seriøst, ethvert parti, der tager det dansk-russiske forhold seriøst, må altså afvise det her forslag. Jeg skal for en ordens skyld også sige, at Det Radikale Venstre støtter denne konklusion. Tak.

Kl. 13:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 13:12

Søren Espersen (DF):

Jeg synes, at den socialdemokratiske ordfører i virkeligheden blæser det her op; altså selve engagementet i det, som den danske regering skal foretage sig, eller som den russiske regering skal foretage sig. Det tager 4 sekunder at skrive en mail, og det tager cirka en dags tid i Rusland at finde ud af, om man så vil gøre det og åbne arkiverne for en uvildig historiker. Så det er jo ikke noget stort projekt. Det vil være af meget væsentlig betydning for vores holdning til regeringen og for Danmarks anseelse. Det er faktisk derfor, at vi er interesseret i det her.

Når nu Jyllands-Posten kan fortælle, at man med sikkerhed ved det, for KGB's sidste chef i Danmark, Nikolaj Sjatskikh, fortæller, at han altid fik en kvittering for de sorte penge og bidragene til DKP, som man sendte fra Moskva, og når vi med sikkerhed ved, at de dokumenter ligger i præsidentarkivet, var det så ikke interessant bare lige at få det afklaret og slippe for alle mulige avisartikler, der fortsætter og fortsætter om ministeren, som vi taler om i dag?

Kl. 13:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Magnus Heunicke (S):

Det synes jeg måske var noget af en selverkendelse i Dansk Folkeparti, at man siger, at den her sag ikke er noget stort projekt. Så er det alligevel ufatteligt, at vi gentagne gange her i Folketingssalen skal bruge så meget tid på en sag, som altså er velbeskrevet. Vi har hørt PET-kommissionen, der er skrevet bøger, og vi har haft debatter, hvor de implicerede har lagt tingene frem. Derfor er der ikke noget nyt at komme efter. Og det er sådan, at et forhold mellem Danmark og en anden stat – i det her tilfælde Rusland – altså er en vigtig ting, som ikke skal afspores af indenrigspolitiske drillerier, som jeg fastholder at det her forslag er et udtryk for.

Kl. 13:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Søren Espersen.

Kl. 13:13

Søren Espersen (DF):

Men her i Danmark, i vores debat, i aviserne og i den offentlige diskussion er det her jo en kæmpestor sag. Det er jo ikke Dansk Folkeparti eller andre herinde, der har startet det her. Det er jo i solide og ordentlige avisartikler med ordentlig research osv. Det var i øvrigt

en af landets måske mest anerkendte aviser, nemlig Jyllands-Posten, der har kørt det her frem. Så det er en meget stor sag, men rent arbejdsmæssigt for den danske regering og den russiske regering drejer det sig om 4 minutter. Det er ikke noget stort projekt. Det er derfor, jeg siger, at vi skal skelne imellem, hvad der er stort, og hvad der er småt.

Kl. 13:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Magnus Heunicke (S):

Det må også gøre indtryk på Dansk Folkeparti, at vennerne ovre i Venstre ikke engang her fra talerstolen kan sige, om de faktisk bakker op om forslaget. Der må jo være en grund til det. Og hvad mon grunden er? Mon grunden ikke er, som først udenrigsministeren og nu jeg selv har prøvet at forklare, nemlig at den danske udenrigspolitik ikke skal dikteres af indenrigspolitiske drillerier, og at den her sag faktisk er velbelyst?

Der må for min skyld godt forskes endnu mere i både fortid og nutid i alle sager og også i den kolde krig, men det skal ikke være noget, den danske regering sætter i værk, og det skal ikke være noget, den danske udenrigspolitik er dikteret af. Det er derfor, at vi må afvise det her forslag, og det lyder, som om der er flere partier, også blandt dem, som Dansk Folkeparti normalt arbejder meget tæt sammen med, der er enige i den konklusion.

Kl. 13:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til hr. Holger K. Nielsen som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Udenrigsministeren holdt en glimrende tale, i hvilken han begrundede, hvorfor regeringen ikke kan støtte det her, så jeg kan sådan set nøjes med at henvise til den.

Men jeg vil godt sige noget lidt mere principielt om det med, at historien skal ind i debatterne her i Folketinget. Der er kommet en tendens til, at politikerne begynder at beskæftige sig mere med historieskrivningen. I Frankrig er der en stor debat om armenierne og Tyrkiet i øjeblikket, og også her i Danmark er det kommet op. Det er klart, at historiske tildragelser da spiller en rolle, men jeg tror virkelig, at vi skal lade historieskrivningen blive forestået af historikerne. Det er forskernes opgave. I det omfang der er behov for adgang til arkiver, er det et anliggende mellem forskere.

Derfor synes jeg, at man skal være meget forsigtig med at gøre det her til et udenrigspolitisk spørgsmål. Når man er et lille land, en småstat, har vi en udenrigspolitisk handlefrihed, men den er begrænset. Vi har også en begrænset udenrigspolitisk kapital. Den skal vi forvalte med stor varsomhed.

I forhold til Rusland, hvad er så vigtigt der? Det er selvfølgelig de økonomiske forhold. Det støtter vi fuldt ud. Det er også at få Rusland placeret på en ordentlig måde i det europæiske hus. Det er også at lægge pres på Rusland i forhold til demokratiske rettigheder. Hvis jeg skulle tage kritiske spørgsmål op over for Rusland, ville jeg da langt hellere tage hele det tjetjenske spørgsmål op. Især Putin har en meget, meget sort samvittighed, i forhold til hvad der skete i Tjetjenien.

I stedet vil Dansk Folkeparti her i Folketinget tage en 20 år gammel sag op. Hr. Søren Espersen påstår, at han ved, at der ligger et dokument i præsidentarkivet. Hvor ved hr. Søren Espersen det fra? Det ved hr. Søren Espersen da intet om. Det er sandsynligt og mu-

ligt, at der gør det. Jeg tror sådan set, at det er meget muligt, at der gør det. Men vi ved det faktisk ikke. Og det er da noget useriøst, at når man har en snak med Vladimir Putin, hvor alle mulige spørgsmål, vigtige spørgsmål, kunne diskuteres, siger man til Putin: Vi tror nok, der ligger et eller andet dokument i jeres arkiver, kunne vi ikke godt få lov til at se det? Det er da fuldstændig useriøst.

At hr. Søren Espersen fremsætter det forslag, kommer ikke bag på mig, men at han tilsyneladende får en smule medvind fra Venstre, overrasker mig da dybt. Det gør han så tilsyneladende heller ikke, for Venstre vil jo næppe stemme for det. Selvfølgelig vil Venstre ikke det, og hvis de gør det, har de i hvert fald store problemer, hvis de selv får magten igen. Naturligvis vil ingen ansvarlig regering bruge sin udenrigspolitik til et spørgsmål som det her. Det er også derfor, at hr. Per Stig Møller heller ikke gjorde det, da han var udenrigsminister; det gjorde fru Lene Espersen heller ikke, da hun var udenrigsminister; det gjorde hr. Lars Løkke Rasmussen heller ikke, da han var statsminister. Selvfølgelig er der ingen ansvarlig dansk regering, der i sin udenrigspolitik vil tage et spørgsmål som dette op. Og det ved alle i det her Folketing godt. Det ved hr. Søren Espersen også udmærket godt.

Det her har bare som formål at køre en eller anden tilsværtningskampagne imod erhvervs- og vækstministeren videre. Fred være med det, men det er i hvert fald noget, som skal påpeges, og derfor går jeg ud fra, at det her forslag får et meget, meget kort liv her i Folketinget.

Kl. 13:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Nu kan vi jo høre, for hr. Søren Espersen har faktisk bedt om en kort bemærkning.

Kl. 13:19

Søren Espersen (DF):

Jeg vil starte med at sige, at jeg er fuldstændig enig med hr. Holger K. Nielsen i, at historieskrivning er noget, vi overlader til historikere. Jeg synes også ligesom hr. Holger K. Nielsen, at det, der f.eks. for nylig er foregået i det franske parlament, er forargeligt, og som i øvrigt også tidligere er foregået i det tyrkiske parlament, bare med modsat fortegn.

Det er jo præcis derfor, at vi i det her beslutningsforslag skriver, at det er uvildige historikere, der skal have adgang til de her dokumenter. Det jo ikke meningen, at den danske regering skal sidde og fedte med det her ovre i arkiverne. Det er jo ikke det, der er tanken. Vi beder bare om en henvendelse til den russiske regering, som i fuld udstrækning er i gang med at åbne de arkiver.

De har selv bunker af videnskabsfolk, der sidder og er i gang med at forske i det her forfærdelige kapitel i deres lands historie. Derfor vil de da givetvis sige, at det er en god idé, og at hvis den danske regering synes, at det er væsentligt i forhold til debatten i Danmark, i forhold til den danske regerings anseelse både i Danmark og i udlandet, så gør de det.

Kl. 13:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Holger K. Nielsen (SF):

Der er jo ingen, der aner, om det er væsentligt eller ej. Vi mener ikke, at det her spørgsmål har så stor betydning, at vi vil bruge ressourcer på det. Efter vores mening er det bare useriøst.

Kl. 13:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Søren Espersen.

Kl. 13:21

Søren Espersen (DF):

Det er en meget arrogant holdning at sige, at det her ikke er en væsentlig sag, fordi den ikke er væsentlig inde i hr. Holger K. Nielsens hoved eller i regeringens hoved. Det er en væsentlig sag, al den stund avis efter avis beskæftiger sig med den i store featureartikler; der bliver talt om det i radio og på tv; det har været en del af debatten i lang, lang tid, før hr. Ole Sohn blev en del af regeringen. Så er det da arrogant af hr. Holger K. Nielsen at sige, at det ikke er en væsentlig sag, og at det ikke interesserer nogen. Jo, det interesserer den danske offentlighed, og det har betydning for Danmarks anseelse i udlandet, om vi får den her sag afklaret.

Kl. 13:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er helt enig i, at det interesserer offentligheden, og det interesserer også historikerne. Jeg har selv i anledning af den her sag dykket ned i en række ting omkring DKP's sidste år, og jeg synes faktisk, at det er meget interessant. Jeg håber også på, at historikerne vil grave mere ned i det. Så med hensyn til en offentlig samtale, en offentlig diskussion vil jeg sige: Lad os bestemt tage den, men vi skal da ikke bruge udenrigspolitiske ressourcer på det. Det er jo der, kæden hopper af for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så går vi til hr. Christian Juhl, der taler som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Jeg synes, at det altid er fint, når sandheden kommer frem, men sandheden har jo mange ansigter, og derfor er det også spændende at følge forskellige sagers forløb igennem forskellige historikeres bøger. Sandheden skifter jo somme tider farve.

Vi har sikkert også alle sammen lavet fejl i tilværelsen, og jeg vil personligt gerne erkende, at jeg ikke er fejlfri, hverken politisk eller på anden måde, og måske ikke mindst i min ungdom har jeg lavet mange fejl. Jeg vil være så fri at tro, at selv hr. Søren Espersen måske har lavet fejl, også politiske fejltrin, i sin ungdom, men jeg kan tage fejl.

Jeg har undret mig over, at hr. Søren Espersen ikke har benyttet sig af 10 års central rolle som støtte for VK-regeringen, og vi hører jo her, at den viden, som han bygger sit forslag på, har ligget fremme og har været tilgængelig for alle og enhver, også ham selv, sådan at den gamle regering, hvor hr. Søren Espersen havde indflydelse, kunne have fået realiseret det her. Jeg tænker lidt på: Gad vide, om hr. Søren Espersen slet ikke forestiller sig, at den nuværende regering vil opfylde hans ønsker, og at det kun er for at få endnu en historie i gang om den her minister. Jeg ved det ikke.

Hvis vi skal have sandheden frem, vil jeg gerne foreslå, at det gælder hele spektret, også hr. Søren Espersens fløj, forholdet til USA, forholdet til Israel, forholdet til Sydkorea osv. osv. Der er jo masser af sorte huller i alle partiers historie, som vi kunne grave i. Jeg ved ikke, om nogen vil melde sig og føle sig fri for mistanke om, at der også er huller der.

Jeg forstår ikke den nærmest maniske interesse for hr. Ole Sohns historie. Jeg kan godt lide selv at læse om det, men jeg havde da egentlig ikke forestillet mig, at jeg her i Folketinget skulle debattere

det. Det ligner lidt en privat vendetta over for en folketingskollega, og det har jeg ikke lyst til at deltage i. Det er en gammel sag, og den har historisk interesse, og den er spændende for nogle af os.

Jeg synes, at hr. Søren Espersen skulle kontakte sin dedikerede ven Bent Jensen og spørge, om ikke han kunne tage derover. Jeg kan forstå på erhvervs- og vækstministeren, at der er rimelig god adgang officielt og uofficielt til stort set alle kilderne derovre, og det vil sige, at man jo selv kunne tage derovre og skrive en bog. Ja, det kunne være, at hr. Søren Espersens evner kunne bruges til at gøre den lidt populær og tilgængelig, sådan at alle kunne forstå den, når den kom frem.

Jeg har i hvert fald med stor interesse læst erhvervs- og vækstministerens bøger og afsløringer af mennesker, der er kommet i klemme i det sovjetiske system og har haft kontakt til det sovjetiske system, og jeg vil da også med interesse melde mig som en af de første, hvis hr. Søren Espersen selv vil lave arbejdet og ikke overlade det til statsministeren og udenrigsministeren.

Historien er til at blive klogere af, men jeg har ikke fantasi til at forestille mig, at den her sag kan være nogen som helst risiko, hverken for den danske regering eller for det danske Folketing, så jeg kan ikke støtte forslaget.

Kl. 13:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 13:25

Søren Espersen (DF):

Den her sag har jo ikke spor at gøre med eventuelle sorte huller i andre partier, og den har ikke spor at gøre med Israel. Det, som Enhedslistens ordfører fremkommer med, giver jo ingen mening. Ordføreren spørger, hvorfor jeg ikke rejste det her i VK-regeringens tid. Det har jeg givet en forklaring på i dag, og det er simpelt hen, fordi der ville russerne have haft sagt nej, for det er forstandige mennesker. De gider ikke blande sig i dansk indenrigspolitik. Det vil de netop ikke gøre, hvis det er en rød regering, hvori erhvervs- og vækstministeren selv sidder, der beder om åbning af de her dokumenter. Det er jo det, der gør hele forskellen. Jeg nægter at tro på, at en borgerlig statsminister nogen sinde ville kunne få åbnet det her, fordi i samme øjeblik blander Rusland sig i vores interne anliggender her i Danmark, og det er de for kloge til.

Så vil jeg lige sige til sidst, at det her altså ikke er en gammel sag. Det er en lyslevende sag. Vi kan læse om den, ja, ikke i dagens aviser, men så i aviser for en måneds tid siden, og den kommer givetvis igen, så det er en sag, der kører og kører. Hvordan kan det være en gammel sag? Det er jo det samme som at sige, at Thulesagen bare er en gammel sag. Lad det ligge. De der atombomber oppe på indlandsisen er jo en gammel sag. Det giver ingen mening.

Kl. 13:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:27

Christian Juhl (EL):

Hvis nu ideen om, at det skulle true en regering at få noget viden frem, eller at det var et problem for erhvervs- og vækstministeren at have den fortid, som han har, så er det fint, og så lad os få det undersøgt, men jeg kan ikke se en eneste vinkel, der gør, at det her skulle være en usikkerhed for regeringen eller Folketinget.

Jeg tror ikke på, at en blå regering ville få noget ud af det, siger hr. Søren Espersen. Ville det da ikke have været 4 minutter værd? Jeg tror, at hr. Søren Espersen sagde, at det vil tage 4 minutter at sende en mail. Ville det ikke har været en fin anledning til at prøve at se, om en blå regering kunne have gjort det? Det virker, som om

interessen først er der, når man kommer i opposition, for så skal man have et eller andet at byde på, og når man ikke har noget politisk at byde på, kan man jo prøve at sværte personer til med personlige oplysninger. Det er for billigt, vil jeg sige til hr. Søren Espersen. Jeg synes ikke, der er nogen ting, der tyder på, at hr. Søren Espersen selv ønskede at finde ud af noget, da han havde muligheden.

Kl. 13:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 13:28

Søren Espersen (DF):

Altså, der bliver spurgt om, hvad vinklen er. Hr. Christian Juhl kan ikke se vinklen på den her historie. Vinklen er jo Danmarks anseelse, og vinklen er befolkningens og Folketingets tillid til en siddende ministeren. Der er skriveri efter skriveri i aviserne, der kommer med klare indikationer på, at der kan have været situationer, hvor erhvervs- og vækstministeren kan have været engageret i noget om illegale penge. Hans navn står på de sider, som Jyllands-Posten har bragt i faksimile. Det er da en vinkel, der er til at tage og føle på. Det er lige nu og her. Det er ikke for 20 år siden, men det er nu.

Kl. 13:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Christian Juhl (EL):

Det var nu ikke det, jeg sagde. Jeg sagde, at det da ville have været interessant, hvis hr. Søren Espersen i det mindste havde prøvet, mens han havde magten til det, at finde ud af det. Han sagde: Jeg tror ikke, at vi ville have fået et svar. Ergo har hr. Søren Espersen ikke engang prøvet på at få et svar. Det ville da have været interessant at prøve, når det kun tager 4 minutter for en statsminister; så kunne hr. Lars Løkke Rasmussen måske være blevet ulejliget af den opgave, eller for den sags skyld Anders Fogh Rasmussen. Men det har hr. Søren Espersen ikke prøvet. Jeg tror ikke, at befolkningens tillid til erhvervs- og vækstministeren har lidt overlast af den her sag. Jeg tror heller ikke, hvis hr. Søren Espersen i sin ungdom skulle have haft noget med sorte penge at gøre, at det ville belaste hr. Søren Espersens politiske virke her i Folketinget. Så derfor synes jeg ikke, at der er nogen grund til at arbejde videre med den her sag, og derfor kan jeg ikke støtte forslaget.

Kl. 13:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Søren Pind for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Søren Pind (V):

Sagt til hr. Christian Juhl: Hør nu her. Jeg tror, man må sige, at ingen af os egentlig havde fantasi til at forestille sig, at en regering ville udnævne en tidligere formand for DKP til minister i Danmark. Jeg bliver også nødt til at spørge ordføreren, hvor relevant det egentlig ville have været at høre, om hr. Ole Sohn kunne afpresses, mens han ikke var minister. Hvor relevant ville det egentlig have været? Det ville overhovedet ikke have været relevant.

Kl. 13:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:30

Kl. 13:33

Christian Juhl (EL):

Nu troede jeg jo – jeg har ikke siddet her så længe, og man kan jo blive kloge – at det var sådan, at når Folketinget stemmer om, om vi er gode nok til at sidde her, så bliver der undersøgt ting og sager. Jeg kan forstå, at der var en socialdemokrat, der ikke kunne blive minister. Nogle ydre myndigheder besluttede, at han ikke kunne blive det. Der er sikkert også taget stilling til, om jeg overhovedet kan sidde i Folketinget, og jeg kan forstå, at hr. Ole Sohn er blevet godkendt som medlem af det danske parlament adskillige gange. Det er faktisk sket, hver gang han er blevet valgt og uden spørgsmål fra nogen. Det har jeg vist ikke misforstået. Derfor tænker jeg, at hvis man kan være medlem af Folketinget, så er man vel også værdig til at være minister. Er der nogen forskel på det?

Kl. 13:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Søren Pind.

Kl. 13:31

Søren Pind (V):

Der er jo den store forskel, at hvor medlemmer af Folketinget vælges af det danske folk, så udpeges ministre af statsministeren, og det er også statsministeren suverænt, der foretager den sikkerhedsvurdering eller i hvert fald træffer beslutning om den sikkerhedsgodkendelse, der skal foretages af de enkelte ministre. Det er den afgørende forskel, og selvfølgelig er det mere relevant at undersøge, om en minister kan afpresses, end om et folketingsmedlem kan. Der står ikke noget i grundloven om, at et medlem af Folketinget ikke må kunne afpresses. For det meste er det sådan set også fuldstændig ligegyldigt. Det er ikke ligegyldigt for en erhvervs- og vækstminister, der sidder centralt placeret i den danske regerings top med adgang til al verdens informationer og al verdens magtbeføjelser.

Kl. 13:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:31

Christian Juhl (EL):

Jeg bed mærke i, at hr. Søren Pind sagde, at han ikke mente, at et medlemskab af DKP alene skulle gøre, at man ikke kan blive minister i det her land. Det har været et lovligt parti i Danmark i alle årene på nær de år, hvor tyskerne og visse danske partier erklærede, at det var illegalt. Ud over det har Danmarks Kommunistiske Parti været et lovligt parti, og er der gradforskelle på, hvilke partier der kan levere ministre, eller hvordan er det med det? Er der særlige kodekser, som de borgerlige bruger til det?

Så er spørgsmålet: Hvilken afpresning kan der ske af hr. Ole Sohn, når det drejer sig om en magt? Lad os nu sige, at han har handlet med en magt. Det har han jo, han har handlet sort med en magt, som ikke længere eksisterer, nemlig Sovjetunionen. Det er en meget, meget teoretisk situation, at man skulle kunne vurdere en afpresningssituation. Og som jeg sagde før, opfatter jeg det som sådan et forsøg på netop at så mistillid til en kollega på et meget, meget useriøst grundlag i stedet for at gå til fakta og levere noget ordentlig politik.

Kl. 13:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til fru Mette Bock fra Liberal Alliance.

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Dansk Folkepartis beslutningsforslag nr. B 29 er et af de beslutningsforslag, hvor man må spørge sig selv: Hvorfor skal Folketinget bruge tid på at behandle det? Det skal vi, fordi det er fremsat, og det gør vi så.

Jeg tror imidlertid ikke et øjeblik på, at forslaget eventuelle vedtagelse vil få så meget som en eneste lillebitte russisk bjørn til at reagere, endsige på, at det vil gøre nogen af os klogere. Forslaget pålægger regeringen at rette henvendelse til Ruslands præsident for at få tilsendt en kopi af klassificerede dokumenter om Danmarks Kommunistiske Parti under den nuværende erhvervsminister, hr. Ole Sohns, ledelse i perioden 1987-1991 og subsidiært at give tilladelse til, at en uvildig historiker får adgang til dokumenterne med henblik på offentliggørelse.

Enhver ved, at hr. Ole Sohn har været kommunist gennem det meste af sit liv. Enhver ved, at hr. Ole Sohn har været formand for de danske kommunister helt frem til det sovjetiske regimes sammenbrud. Og enhver ved, at de danske kommunister modtog penge fra de kommunistiske brødre i Øst. Da hr. Ole Sohn i 1981 blev medlem af DKP's centralkomité, var det almindeligt kendt, at millioner af sovjetborgere havde været deporteret til arbejdslejre, bl.a. på baggrund af deres almindelige politiske aktiviteter, og at mange af dem døde. Det var også kendt, at de østeuropæiske regimer enten ved egen kraft eller ved Sovjetunionens mellemkomst slog hårdt ned på demonstranternes krav om demokratisering og almindelige borgerlige rettigheder andre steder i verden. Vi ved med andre ord allerede rigtig, rigtig meget om hr. Ole Sohns fortid og ikke mindst om kommunismens forbrydelser. Det har vi vidst i adskillige år, og til trods for det har vælgerne ved adskillige valg – også det sidste – valgt hr. Ole Sohn til Folketinget på trods af en massiv mediekampagne om hr. Ole Sohns fortid.

Nu er hr. Ole Sohn så blevet Danmarks erhvervsminister. Det kan man undre sig såre over, og man kan tilmed være forarget. Men vælgerne og landets regeringstop har truffet deres valg med åbne øjne og inden for gældende lovgivning. Tænk, hvis vi her i Folketinget kunne bruge tiden på at diskutere de ulykker, som erhvervsministeren og den samlede regering er i fuld gang med at vælte ned over danskerne og ikke mindst dansk erhvervsliv. Tænk, hvis vi kunne bruge tiden på at diskutere substans i stedet for personer, og tænk, hvis vi kunne lade realismen og ønsket om at gøre noget godt for Danmark vægte højere end almindeligt politisk drilleri. Sådan ønsker Dansk Folkeparti ikke det skal være i denne sag. Politik bliver gjort til skuespil for folket, og det daglige skud medietid skal sikres uanset hvad. I Liberal Alliance foretrækker vi at bruge kræfterne på at bekæmpe erhvervsministeren, hr. Ole Sohns, politik, og ikke på at bekæmpe hr. Ole Sohn som menneske.

Nu står vi så i et dilemma, for hvis det skulle vise sig, at dette forslag kommer til afstemning, vil det naturligvis være svært for os – som er liberale – at stemme imod maksimal åbenhed. På den anden side vil det også være svært at stemme for et forslag, som kompromitterer dansk udenrigspolitik. Vi vil derfor afvente den videre behandling, inden vi tager stilling til, hvad vi vil stemme til det fremsatte forslag.

Kl. 13:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 13:36

Søren Espersen (DF):

Nu er det jo heldigvis ikke fru Mette Bock eller Liberal Alliance, der skal diktere, hvad andre folketingsmedlemmer finder væsentligt – og

som i øvrigt også Jyllands-Posten finder væsentligt, som Berlingske Tidende finder væsentligt, som B.T. finder væsentligt, som Ekstra Bladet finder væsentligt osv. osv. Det er jo et væsentlighedskriterium, og fru Mette Bock ved det, for hun har selv været redaktør engang. Det kan også være om ting, hvor folk har sagt: Hvorfor beskæftiger man sig med det? Men det med væsentlighed er noget, man selv bestemmer. Det bestemmer vi selv, så jeg synes ikke, det er ordentligt at begynde at kritisere den slags vurderinger.

Lige til det egentlige: Fru Mette Bock siger, at enhver vidste, at DKP modtog penge fra Øst, også i hr. Ole Sohns tid, men det er jo det, hr. Ole Sohn siger at han ikke gjorde, at han ikke kendte noget til det, at det ikke var hans bord – selv om han var formand og hans navn er set på nogle faksimiler, der har været i Jyllands-Posten. Og det er jo det, hele sagen drejer sig om. Jeg har heller ikke været i tvivl om, at man modtog penge fra Øst, men sagen er, at det vil han ikke selv erkende at han gjorde.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:37

Mette Bock (LA):

Til det første vil jeg sige, at det naturligvis står Dansk Folkeparti fuldstændig frit for, hvad man vil prioritere som væsentligt. Og jeg bruger også en fredag eftermiddag her i det høje Ting sammen med hr. Søren Espersen for bl.a. at diskuterede det fremsatte forslag, så det er der fuld respekt for. Dansk Folkeparti må prioritere, fuldstændig som de vil.

Til det andet om, hvem der modtog hvilke penge hvornår, vil jeg sige, at så vidt jeg er orienteret, har hr. Ole Sohn på intet tidspunkt lagt skjul på, at DKP faktisk modtog penge. Det, han siger, er, at han ikke selv personligt har kendskab til det. Og hvis hr. Søren Espersen tror, at den danske regering kan få russerne til at åbne arkiver, som adskillige medier har forsøgt at få åbnet igennem lang tid, ved at vi vedtager dette beslutningsforslag, så tror jeg simpelt hen ikke på hr. Ole Sohn – nej sludder, det gør jeg så heller ikke, men jeg mener hr. Søren Espersen. For jeg tror, at hr. Søren Espersen er langt klogere.

Kl. 13:38

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Søren Espersen.

Kl. 13:38

Søren Espersen (DF):

Men sagen her drejer sig bl.a. om overfaktureringer, og det har hr. Ole Sohn jo erkendt – jeg beklager, at vi bruger hans navn så meget, det er vist egentlig ikke normalt, men det er en særlig sag, så jeg synes, det kan accepteres. Men det, vi diskuterer her, og som efter vores opfattelse vil kunne bevises i præsidentarkivet, er jo de illegale penge, det er penge i skotøjsæsker, der kommer i store kasser, og som andre tidligere – før hr. Ole Sohn – har erkendt at de fik, bl.a. den såkaldte Ingmar Laksko og andre. Så det, der undrer her, er, at når det drejer sig om den her formand i modsætning til alle de andre formænd, så fandt det ikke sted. Det er da interessant.

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:39

Mette Bock (LA):

Ja, interessant er det, og vi ønsker jo historien så godt belyst som overhovedet muligt fra så mange forskellige sider, som man overhovedet kan tænke sig. Det, jeg anfægter her, er jo ikke sagens sub-

stans, jeg forholder mig lige så kritisk til kommunismen og hr. Ole Sohns fortid, som hr. Søren Espersen gør, men det, jeg anfægter, er, hvad der er meningen med dette beslutningsforslag. Og det, jeg anfægter, er, at vi i det høje Ting bruger tid på at diskutere personer i stedet for at diskutere substans.

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Søren Pind for en kort bemærkning.

Kl. 13:40

Søren Pind (V):

Jeg hørte ordføreren bruge udtrykket at forfølge Ole Sohn som menneske. Jeg skal lige forstå, om det udtryk er møntet på dem af os, som mener, det er væsentligt at få undersøgt, hvorvidt der ligger en afpresningsstrussel fra en fremmed magt på Danmarks vækst- og erhvervsminister, eller hvad det præcis var, fru Mette Bock mente med det pågældende udtryk.

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:40

Mette Bock (LA):

Det, jeg præcist mente med det pågældende udtryk, var, at jeg tolker dette beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti som primært et ønske om at forfølge hr. Ole Sohn som menneske og ikke at forfølge en politisk sag.

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så går vi til den næste ordfører, som er hr. Per Stig Møller fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Per Stig Møller (KF):

Danmark har i dag en minister, som var den sidste mohikaner i Europa. Han var og forblev formand for DKP, mens de af det kommunistiske Sovjetunionen undertrykte folk kæmpede sig fri af kommunismen, hvis forbrydelser mod menneskeheden overgår alle andre forbrydelser i det 20. århundrede. Det anslås, at kommunismen i det 20. århundrede ombragte ca. 110 millioner mennesker.

Denne sidste mohikaner, erhvervsministeren, var åbenbart døv og blind. Selv mens balterne kæmpede sig fri, østtyskerne væltede Muren og alle de østeuropæiske lande tog deres frihed tilbage, forblev hr. Ole Sohn som formand for et parti, der ville indføre den kommunisme i Danmark, som alle andre kastede af sig, fordi den var undertrykkende og menneskeforagtende. Han stod i spidsen for et parti, som ville det danske demokrati til livs, ophæve det frie marked og have os ud af både NATO og EU. I dag sidder han så i en regering, som går ind for NATO, EU, det frie marked og demokratiet, og han er lige netop minister for dette frie marked med dets frie erhvervsliv, som han dengang ville lægge i statens lænker. Det var da godt for ham og Danmark, at hans parti forsvandt og aldrig fik magt, som det havde agt.

Hvad han gjorde med sin position som formand, er selvfølgelig blevet diskuteret i offentligheden, i forbindelse med at han blev minister. Mens han blot var i spidsen for SF i opposition, havde det ikke den store interesse og indebar heller ikke nogen risiko. Når forskellige sager og transaktioner nu drages frem, siger han ét, mens andre fortæller os og antyder noget andet. Vi ved altså ikke med bestemthed, hvad der er korrekt, og hvad der er forkert. Det må derfor være i hans egen og i regeringens interesse at få fjernet al tvivl, og

det sker selvfølgelig bedst ved at få fremlagt dokumentationen for hans relationer til og gøremål med Sovjetunionen i hans formandspæriode, og det kan altså kun ske gennem adgang til præsidentarkivet i Moskva. Det kan regeringen rette henvendelse til præsidenten om, således som beslutningsforslaget pålægger regeringen at gøre.

Da det drejer sig om fortiden, vil det ikke indvirke på vores forhold til Rusland i dag. Rusland er jo netop ikke identisk med Sovjetunionen. Jeg vil derfor foretrække, at regeringen selv beslutter det, og at den vil gøre det for sin egen og dansk historieskrivnings skyld. Det er statsministerens opgave og ansvar at stå inde for hver eneste af sine ministre, og det er hendes ansvar, hvis det viser sig, at noget kommer frem, som ikke svarer til det billede, man hidtil har haft. Det er statsministerens prerogativ, og statsministeren kan af Folketinget drages til ansvar, hvis hun vurderer forkert. Vi ser derfor helst, at regeringen selv træffer nogle beslutninger, som kan kaste fuldt lys over denne erhvervsminister, og vi vil derfor med interesse følge regeringens svar og handlinger under udvalgsarbejdet.

Kl. 13:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 13:43

Holger K. Nielsen (SF):

Det vil sige, at man heller ikke fra Det Konservative Folkepartis side kan få svar på, om de vil stemme for eller stemme imod det her beslutningsforslag.

Kl. 13:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:44

Per Stig Møller (KF):

Det kan man ikke, for jeg synes faktisk, at Folketinget skal arbejde. Man skal arbejde med den her sag, og det vil sige, at vi skal se på, hvordan regeringen svarer på de spørgsmål, der kommer i udvalget. Jeg ser helst, at man af egen fri vilje kaster lys over sagen. Jeg er ikke nogen stor tilhænger af, at vi fra Folketingets side træffer beslutninger om de enkelte ministre, som er statsministerens ansvar.

Kl. 13:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 13:44

Holger K. Nielsen (SF):

Det er interessant, for jeg opfatter da stadig væk Det Konservative Folkeparti som et potentielt regeringsbærende parti. Jeg ved godt, det svinder lidt i størrelse i øjeblikket, men derfor kan man jo godt igen blive regeringsbærende. Og er det alligevel ikke lidt underligt at tænke på, vil jeg spørge hr. Per Stig Møller, at man havde magten i 10 år, og at der er et folketingsflertal, der skal pålægge en regering at tage et forholdsvis perifert anliggende op med en anden stat? Er det virkelig sådan, at en tidligere udenrigsminister, en mand, der gør en stor dyd af at være super seriøs og lærd og klog, kan stå inde for noget, der i sin essens er så populistisk, som det her er?

Kl. 13:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:45

Per Stig Møller (KF):

Nu gør jeg ikke mig selv til noget som helst, det er hr. Holger K. Nielsen, der gør det. Det, jeg siger og sagde, er, at da SF var i oppo-

sition, var det ikke særlig interessant. Det, der er interessant, er, at der nu sidder en minister med den fortid.

Nu har jeg her i min tale nævnt den politiske fortid, som jo er helt uhyggelig, men den har han så gjort op med, og derfor er han også blevet valgt, som det er blevet påpeget. Men det er uhyggeligt, vil jeg sige til hr. Holger K. Nielsen, at man kunne sidde på det tidspunkt – for jeg ved, hr. Holger K. Nielsen også var optaget af omvæltningerne i østblokken – altså at der sad en mand, som nu er minister, og forsvarede, at man ikke skulle have omvæltningerne i østblokken. Det er hamrende uhyggeligt, at den mand kan være erhvervsminister og stå for det frie marked, som han ville have undertrykt og forhindret.

Men det er så det, man har besluttet, og derfor er det også statsministeren, der skal stå på mål for sin beslutning, og derfor ser jeg helst, at statsministeren kaster det fornødne lys over det. Men gør statsministeren ikke det, og leverer hun ikke tilstrækkelig ordentlige svar i folketingsudvalget, så må jeg jo vurdere situationen til den tid. Jeg har ikke truffet min endelige beslutning.

Kl. 13:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Søren Pind for en kort bemærkning.

Kl. 13:46

Søren Pind (V):

Jeg vil sådan set gerne stå på mål for, at hr. Per Stig Møller er en klog mand og også en filosof. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre hr. Per Stig Møllers betragtninger over, at den nuværende regering nedsætter kommissionsdomstole og f.eks. vil stille NATO's generalsekretær for en dansk kommissionsdomstol, mens det, som man kalder et perifert spørgsmål, nemlig om den nuværende vækst- og erhvervsminister kan afpresses, gider man ikke engang at spørge de russiske myndigheder om. Hvordan ser hr. Per Stig Møller på det?

Kl. 13:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:46

Per Stig Møller (KF):

Jeg har jo offentligt sagt, at den her regering er ved at indføre ukrainske tilstande, fordi den jo prøver at forfølge dem, der er trådt tilbage, og helst vil bure dem alle sammen inde. Det er ikke dansk, og det er en helt ny stil, der er kommet med denne regering. Jeg har også bedt om at få en undersøgelse, som man ikke vil give mig, og det er, fordi man har fundet ud af, at jeg måske alligevel ikke har begået noget forkert. Så jeg er ikke nogen stor tilhænger af det. Derfor ser jeg også helst, at vi undgår at komme til en afstemning om det her, for jeg synes ikke om den mentalitet, der er opstået, men den er jo først og fremmest ført frem af den nuværende regering. Så kommer der så en sag, fordi de selv sidder med en minister med en fortid, som jo er temmelig uhyggelig.

Kl. 13:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Søren Espersen.

Kl. 13:47

(Ordfører for forslagsstillerne)

Søren Espersen (DF):

Tak for det, og tak for de indlæg, der har været i debatten. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen, ikke mindst på grund af Venstres og Konservatives indlæg.

Debatten har i øvrigt givet mig anledning til et tankeeksperiment: Tænk, hvis Danmark i 1965 – 20 år efter besættelsen – havde fået en minister, som havde været formand for DNSAP og dermed altså været formand for en bevægelse, som var Danmarks fjende. Og tænk, hvis rygterne i 1965 florerede igen og igen i aviserne om, at denne minister havde været ansvarlig for at indsluse store ikkeregistrerede pengebeløb til undergravelse af Danmark og demokratiet. Og tænk, hvis man også vidste med sikkerhed, at det daværende Vesttysklands præsident havde dokumenter liggende, som med usvigelig sikkerhed en gang for alle kunne afkræfte eller bekræfte rygterne, og at præsidenten bare ved et fingerknips kunne sørge for, at disse dokumenter blev gjort tilgængelige. Mon så ikke Jens Otto Krag, det hed Danmarks statsminister faktisk dengang i 1965, ville have sagt: Jamen selvfølgelig, jeg ringer lige til Vesttysklands præsident, Heinrich Lübke, og så får vi den sag bragt i orden, så vi en gang for alle kan slippe for alle avishistorierne og alle rygterne?

Vi kan jo aldrig vide, hvad Jens Otto Krag ville have gjort, og kontrafaktisk historieskrivning synes jeg i bund og grund er en unødigt beskæftigelse, men jeg tror alligevel, han ville have gjort det. Dog er hele sagen ikke særlig realistisk, for jeg kan med hundrede procents sikkerhed sige, at den socialdemokratiske statsminister Jens Otto Krag aldrig i livet ville have udpeget en tidligere formand for DNSAP som minister i sin regering i 1965. Men sådan forandrer verden sig altså, og sådan forandrer Socialdemokratiet sig.

Vor nuværende statsminister har i modsætning til sin forgænger åbenbart ikke nogen betænkelighed ved at udpege en tidligere formand for DKP til minister i sin regering. Det var et kommunistisk parti, som i alle årene – i alle årene – var mere loyale over for Sovjetunionen end noget andet kommunistisk parti i Vesteuropa, en DKP-formand, som selv, da Muren vaklede og faldt, Gulag-koncentrationslejrene befriedes, massegravene blev åbnet og alle skeletterne i øvrigt begyndte at rasle ud af skabene, stadig var loyal over for de lede magthavere i Kreml.

To centralistiske diktaturideologier, nazismen og kommunismen, er nu lykkeligt forsvundet fra Europa. Takket være visionære, kompromisløse statsmænd som Churchill, Thatcher og Reagan ligger de to menneskeforagtende ideologier nu godt begravet i historiens store arkiv. De sidste danske afdelinger af nazistpartiet DNSAP og kommunistpartiet DKP blev anført af henholdsvis Frits Clausen og den nuværende erhvervs- og vækstminister. Deres skæbner skulle blive så vidt forskellige, omend de to havde så meget tilfælles, både hvad angår tankegods og ideologi. Da Sovietregimet endelig var stendødt, begyndte erhvervs- og vækstministeren så at bekæmpe og jage kommunister. Takket være sine gode russiske sprogkundskaber og sine venskabelige forbindelser i Moskva og Berlin skaffede han sig adgang til KGB's og Stasi's arkiver, og derovre østpå begravede han sig så i et par år i papirer og dokumenter fra gulag-kz-lejrene, inden han, efter at støvet havde lagt sig herhjemme, vendte tilbage til sit fædreland, nu som bestsellerforfatter. I bog efter bog – den ros skal han have – afslørede erhvervs- og vækstministeren kommunismens elendigheder, hvilket stribevis af forskere som Sakharov, Solzjenitsyn og vor egen Bent Jensen i øvrigt for længst havde gjort på et tidspunkt, hvor erhvervs- og vækstministeren virkede ganske uinteresserede.

Det er forresten interessant nok at forestille sig Frits Clausen i en lignende situation nogle år tidligere springe rundt i Berlins ruiner på jagt efter dokumenter, der kunne afsløre nazismen, og at han så senere blev hyldet som bestsellerforfatter i sit fædreland og blev minister i regeringen Jens Otto Krag. Et eller anden sted tror jeg ikke selv – og jeg har ellers en levende fantasi – på denne kontrafaktiske spekulation. Men lad den side af sagen ligge. Det har ikke været vores tanke med dette beslutningsforslag at starte en lang debat om nazisme og kommunisme, ej heller at diskutere, hvorvidt erhvervs- og vækstministeren har angret eller ikke angret.

Nej, Dansk Folkepartis ærinde her i dag er af en ganske anden pragmatisk, ligetil og praktisk karakter: Vores eneste ærinde er simpelt hen at få på det rene, hvorvidt der er hold i de vedvarende avis-skriverier og fornyede rygter om, at erhvervs- og vækstministeren i sin tid som DKP-formand modtog ulovlige penge fra Moskva. Statsministeren har jo med stor elegance og charme i de seneste uger bevist, at hun repræsenterer Danmark fint på den internationale scene, så jeg vil egentlig bare have hende til at ringe til Ruslands præsident og lige bede ham sørge for, at de afgørende dokumenter bliver frigivet, så vi en gang for alle kan slippe for alle de rygter om erhvervs- og vækstministeren, som i den grad er belastende for såvel regeringen Helle Thorning-Schmidt som for Danmarks almindelige om-dømme i udlandet. Ikke mindst over for de baltiske lande, der så lykkeligt blev befriet for kommunismen, ville det være et rigtig godt budskab at sende, at statsministeren nu får den sag i ordnet.

Kl. 13:53

Præsidenten i Rusland er den eneste, der vil kunne give tilladelse til efterforskning i KGB's arkiver. Det er en almindelig opfattelse, at præsidenten, hvis denne får en anmodning fra Danmarks statsminister, selvfølgelig vil se med meget venlige øjne på en sådan anmodning. Som vi anfører i beslutningsforslaget, har der ikke siden zar Peter Den Stores dage været et så varmt og nært forhold mellem Danmark og Rusland, og Rusland er jo selv i gang med store viden-skabelige udredninger i forbindelse med den katastrofale periode i russisk historie, som Sovjettiden var. En anmodning – oven i købet fra den samme regering, som erhvervs- og vækstministeren sidder i – vil, det siger sig selv, gøre det endnu lettere.

Vi må altså på en eller anden måde slå fast, at muligheden for at få dette endevendt virkelig er til stede. Vi ved jo fra PET-kommissionens beretning om den kolde krig, at DKP fra 1969 til 1989 modtog mere end 50 mio. kr. i kontant støtte. Det er bekræftet, at ministerens forgænger som DKP-formand kvitterede for denne støtte. Så vi mener altså, at det er væsentligt – og gerne på den måde, som hr. Per Stig Møller fra De Konservative skildrer muligheden af – at regeringen selv går i gang med det her, selv ser regeringens egen interesse i en gang for alle at få de her ting klarlagt. Det må være til stor fordel for regeringen selv – og den er jeg som sagt temmelig ligeglad med, men jeg er ikke ligeglad med den anseelse, Danmark har i udlandet – en gang for alle at få dette enten bekræftet eller afkræftet. Det er det, vi beder om. Tak.

Kl. 13:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Hr. Holger K. Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:55

Holger K. Nielsen (SF):

Når det her bliver så useriøst, hænger det også sammen med den der meget bastante måde, hr. Søren Espersen fremfører sine udsagn på. Han siger, at vi med sikkerhed ved, at der findes et sådant dokument i det russiske præsidentarkiv, men det ved vi da ikke med sikkerhed. Det er der da ingen der ved. Der er lavet en afskrift af et dokument i det såkaldte Smirnovarkiv, men det er en håndskrevet afskrift, og det kunne tyde på, at der er en, der har underskrevet sig med noget som O S-O-N. Det er det, vi ved fra det der Smirnovarkiv. Men der er da ingen, der ved, om det er ægte. Det er ikke en primærkilde.

Derfor bygger alt det her jo på en eller anden antagelse om, at hvis vi bare kan få åbnet det præsidentarkiv, får vi hele sandheden frem. Det ved hr. Søren Espersen da intet om. Én ting ved jeg: Om så man fik åbnet præsidentarkivet, ville hr. Søren Espersen, hr. Søren Pind og hr. Per Stig Møller fortsætte den her kampagne. Det har jo intet at gøre med, at historien skal undersøges. Det har noget at gøre med en systematisk hetzkampagne imod en politisk kollega. Det er jo det, det handler om. Det ved vi alle sammen godt. Så man skulle stikke det der newsspeak under stolen og tale lidt ærligt om

den her sag. Det handler om en hetz imod erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 13:56

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:56

Søren Espersen (DF):

Den primære kilde – den, hr. Holger K. Nielsen selv nævner – er jo præcis præsidentarkivet. Der kom en særlig beslutning fra russernes side, da Rusland igen blev et frit land, nemlig at det var præsidenten, der egenhændigt skulle give mulighed for, at de her arkiver kunne åbnes. Det er de så også indimellem blevet i andre forhold end det her.

Det, der kendetegner et centralistisk diktatur – og det er derfor, jeg er nogenlunde sikker på, at sandheden ligger dér – er, at uanset hvor bestialsk det var, og uanset hvor meget uorden der var i deres økonomi, i samfundsopbygningen og hele deres samfundsstruktur, var der én ting, de var verdensmester i, nemlig arkiver. De var så emsige i forhold til deres arkiver, hvad enten det var nazipartiet i Tyskland, Stasi i DDR eller KGB – arkivere, det kunne de. Der var ikke en rubel, der gik til nogen steder i Vesteuropa, uden at det sikkert blev skrevet ind i en bog med afsender og kvittering.

Kl. 13:57

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 13:57

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg kan høre, at hr. Søren Espersen er en stor historiker, og at han virkelig har sat sig ind i det her med kilderne. Men der er også andre, der siger, at der faktisk var så meget kaos i 1990 og 1991, at det var noget helt andet, og at Sovjetunionen på det tidspunkt var i så stor opløsning, at mange af de ting, man troede var der, ikke var der alligevel.

Jeg ved det ikke, for modsat hr. Søren Espersen gør jeg mig ikke til ekspert på det her område. Jeg har bare læst et par bøger om det. Men hr. Søren Espersen er jo professionel, kan jeg høre, og er virkelig inde i hele substansen og kan meget håndfast sige, at det var sådan og sådan. Men det, jeg ved, er, at der såvel i DKP som i SUKP var tiltagende opløsningstendenser der i 1990-1991, og at det måske kan være en del af forklaringen på, at der er nogle ting, der ikke er kommet frem, eller at der er nogle ting, der fremstår mærkeligt i den her sag.

Kl. 13:58

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:58

Søren Espersen (DF):

Jeg kan høre, at der er meget tvivl i hr. Holger K. Nielsens sind om, hvad der ligger i de arkiver. Det er der da også i mit sind. Jeg aner da ikke, hvad der ligger der. Men jeg har en fornemmelse af, at vi der ville kunne finde sandheden. Vi finder den i hvert fald ikke, hvis det præsidentarkiv, som mange aviser henviser til – Berlingske Tidende, Jyllands-Posten osv. – ikke bliver åbnet. Det, der er anstødsstenen til, at almindelige historikere ikke bare uden videre kan gå over og efterforske, er, at man fra allerøverste sted ønsker at have hånd i hanke med hele arkivets skæbne.

Jeg siger bare: Lad os få det åbnet. Så bliver både hr. Holger K. Nielsen og jeg jo klogere, hvad enten det så bliver en bekræftelse – det synes jeg ville være lykkeligt og vidunderligt – af, at den nuvæ-

rende erhvervs- og vækstminister ikke har noget at skjule og har sagt den fulde sandhed, eller om det modsatte måske skulle være tilfældet.

Kl. 13:59

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:59

Christian Juhl (EL):

Jeg har et spørgsmål: Ville enhver dansk erhvervsleder, der for 20 år siden har snydt skattevæsenet ved at handle med udlandet og ikke har opgivet det, eller som har overkonteret en forretning med en udenlandsk magt, for evigt være fordømt til ikke at kunne repræsentere Dansk Folkeparti eller for den sags skyld ikke at kunne være minister for et borgerligt parti i Folketinget, uanset om vedkommende er blevet dømt i sin sag? Jeg spørger mere, fordi det jo i hvert fald begrænser rækken af danskere, som kan blive folketingsmedlemmer eller ministre.

Kl. 14:00

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:00

Søren Espersen (DF):

Det er jo meget, meget afgørende, hvilke mennesker der bliver ministre. Det har hr. Søren Pind også været inde på. Det er utrolig afgørende, for man må og skal have fuld tillid til en minister. Det er ikke så vigtigt, om der har været uregelmæssigheder i den pågældendes fortid, men det er vigtigt, om man kan stole på, at det, der bliver sagt, er rigtigt. I politik er det jo næsten aldrig selve handlingen, hvis den ligger langt tilbage, der skaber problemer for en politiker eller minister, men det er usandheden om, hvorvidt det fandt sted.

Jeg husker meget tydeligt, at SF's tidligere formand Gert Petersen, som i lang tid blev ved med at nægte, at han havde været medlem af Hitlerjugend, da han var ung, 13-14 år gammel. Det havde han været. Alle havde tilgivet det forlængst, folk var ligeglade, men han afviste det. Det skabte historien.

Det er ikke for at drage det frem, jeg kunne også tage andre eksempler på, at selve usandheden er det, som skaber problemet, ikke så meget handlingen.

Kl. 14:01

Første næstformand (Bertel Haarder):
Christian Juhl.

Kl. 14:01

Christian Juhl (EL):

Jeg har det også sådan, at jeg af historisk interesse har læst en del bøger, f.eks. om De Konservatives flirten med den ekstreme højrefløj, som du nævnte før, altså nazisterne. De Konservative spillede en meget dårlig rolle, og det var der faktisk mange partier i det her Folketing der gjorde fra 1940 til 1945, og som bl.a. imod grundloven forbød Kommunistpartiet.

Jeg tænker også, at jeg fordømmer det moralsk, men jeg havde da aldrig tænkt mig, hvis der stadig var nogen, der havde været med dengang, at sige, at de for evigt var dømt til ikke at kunne spille en rolle mere.

Hvis befolkningen vælger dem, hvis de ellers er dygtige og hæderlige folk, der lægger afstand til deres fortid, har jeg det sådan, at der skal være en sådan bredde blandt folketingsmedlemmer og ministre, at de skal afspejle folket. De skal jo ikke afspejle en elite, der kan klare sig hele livet uden at lave en eneste fejl.

Jeg synes, hr. Søren Espersen, at du her går på en alt, alt for smal line og ikke tager hensyn til, at det er et Folketing og ministre ud af folket, vi skal finde. Der er jo ikke noget i den her sag ud over den historiske og moralske interesse. Der er jo ikke nogen sikkerhedsspørgsmål, der er jo ikke andre spørgsmål. Befolkningen har stemt på erhvervs- og vækstministeren ved valgene. Erhvervs- og vækstministeren har opbakning, også fra sin statsminister og fra sit støtteparti. Altså, der er ikke nogen problemer i den retning. Der er jo ikke noget, der tyder på, at der er en risiko for noget som helst. Der er kun den historiske og moralske interesse.

Kl. 14:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Man skal både overholde taletiden og undgå direkte tale.
Ordføreren.

Kl. 14:03

Søren Espersen (DF):

Jeg er fuldstændig enig. Altså, der jubles i himlen over enhver omvendt synder. Sådan er det også i forhold til erhvervs- og vækstministeren, han har angret. Det er slet ikke det, vi taler om i dag.

Vi taler om nogle bilag om nogle illegale, sorte penge, der er blevet indsluset til Dronningens Tværgade, og som erhvervs- og vækstministeren muligvis har modtaget. Det er det, vi taler om.

Alt andet er tilgivet. Vi tilgiver alt her i landet. Vi glemmer intet, men vi tilgiver alt. Vi er rigtig gode til at tilgive, uanset hvad det er. Vi tilgiver også det her, selvfølgelig. Vælgerne har valgt ham gentagne gange, og han har en høj position i sit parti og også i regeringen. Det er, som det er.

Men hvorfor bliver aviserne ved med at køre på den her mulige historie om svindel med sorte penge? Det er det og så det, at han er minister i dag, der er det afgørende. Det er det, hele sagen står og falder med.

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Stig Møller.

Kl. 14:04

Per Stig Møller (KF):

Det skyldes jo mere det her demagogiske spørgsmål fra hr. Christian Juhl. Derfor vil jeg spørge hr. Søren Espersen: Kan hr. Søren Espersen bekræfte, at De Konservative var blandt de første modstandsfolk, og kan hr. Søren Espersen fortælle mig, om man gjorde nogen, der havde flirtet med nazismen inden for Det Konservative Folkeparti, til ministre efter 1945?

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:04

Søren Espersen (DF):

Jeg kan bekræfte, at den fremmeste minister efter besættelsen var Christmas Møller, som kom tilbage fra London, og at Det Konservative Folkeparti og konservative i det hele taget spillede en helt afgørende rolle i modstandskampen – side om side med DKP, det skal i sandhedens interesse siges.

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Per Stig Møller.

Per Stig Møller (KF):

Kan hr. Søren Espersen oplyse, om DKP bidrog til modstandskampen fra 1940 til 1941, hvor De Konservative gjorde det?

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:04

Søren Espersen (DF):

Nej, det gjorde de bestemt ikke. DKP bidrog bestemt ikke i den første del af den, hvor de jo var i en alliance med Nazityskland, og allerede dengang i 1941 var den konservative modstandskamp så småt ved at blive organiseret, så vidt jeg ved.

Kl. 14:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

Således oplyste siger vi tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 30:

Forslag til folketingsbeslutning om anerkendelse af en selvstændig palæstinensisk stat.

Af Christian Juhl (EL) og Sara Olsvig (IA) m.fl.
(Fremsættelse 20.01.2012).

Kl. 14:05

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet. Udenrigsministeren.

Kl. 14:05

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Enhedslisten har sammen med fru Sara Olsvig fremsat forslag til folketingsbeslutning om anerkendelse af en selvstændig palæstinensisk stat. Jeg vil gerne som det første bemærke, at regeringen deler den målsætning. Der står i regeringsgrundlaget, at – og jeg citerer:

»Regeringen vil i tæt samarbejde med de øvrige EU-lande arbejde for anerkendelse og etablering af en selvstændig og levedygtig Palæstina-stat, og at det internationale samfund sikrer både palæstinensernes og israelernes legitime behov for at kunne leve i sikkerhed og fred bag internationalt anerkendte grænser.«

Det her betyder, at regeringens Palæstinapolitik er klar. Vi ønsker og vi arbejder for et frit og selvstændigt Palæstina, som på lige fod med verdenssamfundets øvrige stater skal være et fuldt anerkendt og ligeværdigt medlem af FN og alle andre internationale organisationer. Det her betyder ikke, at vi tager noget fra Israel – tværtimod. En tostatsløsning er den eneste løsning, som sikrer, at Israel på lang sigt kan leve i tryghed og med sikre grænser og i fred med sine naboer. Det er i den sammenhæng væsentligt at understrege, at legitime isra-

elske sikkerhedsinteresser ikke kan varetages gennem en besættelse af et andet folks territorium.

Vi må klart erkende, at det ikke kun er palæstinenserne og israelerne, som har rigtig meget på spil i den her sag. Det har vi alle sammen, for konflikten har en destabiliserende virkning på den globale sikkerhedssituation, og den medvirker til, at hele regionen befinder sig i en form for konstant alarmtilstand. Der er derfor mere end nogen sinde før brug for en varig fred mellem parterne, og det kan kun en tostatsløsning sikre. Status quo er helt uholdbart. Der er brug for et endegyldigt stop for de ulovlige, konfliktoptrappende og provokerende bosættelser fra israelsk side, som reelt underminerer muligheden for en tostatsløsning, og der er brug for en forbedring af de urimelige rammer for palæstinenserne hverdag. Det er også nødvendigt med et ophør af palæstinensiske fraktioners affyringer af raketter mod Israel og dets indbyggere.

Det internationale samfund er stærkt engageret i at formå israelerne og palæstinenserne til at gå i direkte og resultatorienterede fredsforhandlinger, og målet skal være den tostatsløsning, som har været på tegnebrættet siden FN's delingsplan og oprettelse af staten Israel i 1948. Lad det være helt klart: En tostatsløsning kan kun nås gennem en forhandlet fredsaftale. Det er den løsning, som det internationale samfund bakker op om, og som præsident Abbas og hans regering i Ramallah ønsker. Den overordnede ramme for det internationale samfunds ageren i mellemøstkonflikten er forankret i kvartetten. Jeg ser ikke nogen mulighed for, at EU eller Danmark skulle prøve at ændre på disse forhold. Konflikten i Mellemøsten er så kompleks og så sprængfyldt med internationale storpolitiske interesser, at vi kun ved fælles handling kan fremme en løsning.

EU gør, hvad vi kan gennem udenrigsrepræsentant Catherine Ashton's deltagelse i kvartetten. EU spiller en hovedrolle i formuleringen af de krav og de incitamenter, som det internationale samfund præsenterer parterne for. Mere specifikt tror jeg at EU også vil have en betydelig rolle i forbindelse med gennemførelse af flere af de meget vanskelige forhandlingsemner, som parterne *skal* tackle. EU har nemlig som led i håndteringen af postkonfliktarrangementer udtrykt politisk og økonomisk vilje til at bidrage i meget betydeligt omfang. Jeg skal blot give nogle få eksempler.

En aftale om grænser vil indebære, at en række infrastrukturområder må ændres – vejføring, elforsyningslinjer, telekommunikationslinjer osv. – på grund af landbytte med Israel. EU kan her bistå økonomisk og praktisk på den palæstinensiske side. EU vil kunne bistå med bidrag til en midlertidig international militær tilstedeværelse som led i en aftale om sikkerhed. EU vil kunne bidrage til en Jerusalem-løsning gennem f.eks. medvirken til international garantistillelse i forhold til de hellige steder. EU vil være rede til at yde finansiel og praktisk støtte til gennemførelse af en løsning af flygtningespørgsmålet. Der er omkring 4,5 millioner palæstinensiske flygtninge, hvis forhold må afklares i forbindelse med en fredsaftale. EU kan på vandområdet bidrage med løsninger for en lige fordeling af vandressourcerne, f.eks. gennem opstilling af mekanismer herfor. Også en mekanisme for afgørelse af tvister om vandfordeling kan tænkes.

Kl. 14:11

Det er klart, at al den bistand, EU kan yde både på de ovenfor nævnte områder og i forbindelse med at ændre områder, er betinget af, at parterne rent faktisk vil ønske og acceptere det. Vi går ikke ind uden at være inviteret. Det vil ikke tjene noget formål.

Allerede nu bistår EU i massivt omfang. Hele det statsopbygningsprojekt, som præsident Abbas og premierminister Fayad har gennemført de seneste år for at skabe grundlaget for en fungerende stat, er i vidt omfang finansieret af EU. Statsopbygningen er en hjørnesten i arbejdet frem mod etablering af en palæstinensisk stat, som vil kunne fungere i praksis. Uden den indsats ville der aldrig kunne eksistere en levedygtig stat.

Der er i Folketinget en meget bred tilslutning til målet om en forhandlet tostatsløsning. Der er også en bred enighed om, hvordan en dansk regering bør forholde sig til de elementer, som udgør hovedbestanddelene i den israelsk-palæstinensiske konflikt. Regeringen ønsker i videst muligt omfang at fastholde en bred enighed i Folketinget i forhold til Palæstina og den israelsk-arabiske konflikt. Jeg vil samtidig bemærke, at der ikke aktuelt er udsigt til, at nogen EU-lande agter at foretage bilateral anerkendelse af staten Palæstina, så længe der hverken er klarhed over palæstinenserne næste skridt i FN-sporet eller mulighederne for, at de aktuelle bestræbelser for at få genoptaget forhandlingerne mellem de to parter, bærer frugt. Det samme gælder i øvrigt for Norge, der ikke, som det ellers fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, har anerkendt Palæstina.

Regeringen vil fortsat i overensstemmelse med regeringsgrundlaget arbejde i tæt samarbejde med de øvrige EU-lande for at skabe de rette politiske forhold for en anerkendelse af staten Palæstina. Når de måtte foreligge, vil regeringen som tidligere oplyst i Det Udenrigspolitiske Nævn og i overensstemmelse med grundlovens § 19 rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn. Det er den korrekte og sædvanlige procedure for regeringens udøvelsen af regeringsprærogativet. Også derfor kan regeringen ikke støtte et beslutningsforslag, hvori Folketinget pålægges anerkendelse af Palæstina.

Jeg skal derfor på regeringens vegne opfordre til, at det nærværende beslutningsforslag afvises.

Kl. 14:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til udenrigsministeren. Så går vi til ordførerne. Først er det hr. Søren Pind fra Venstre.

Kl. 14:14

(Ordfører)

Søren Pind (V):

I årtier er konflikten i Mellemøsten blevet diskuteret i den her sal og med god grund. Krige, terror, myrderier, vilkårlige raketter mod civile, kampvogne, der ødelægger hele bygninger, busser, der sprænges i luften med kvinder og børn på indkøb. Konflikten er grum, kun intensiteten varierer. Antallet af gange, som omverdenen har forsøgt at få de stridende parter til at enes, er utallige. Det samme er antallet af fiaskoer, præcis det samme antal faktisk. Derfor løser man ikke konflikten med en snuagsløsning og slet ikke en løsning som den, forslagsstillerne her foreslår. Venstre stemmer imod den, hvis nogen skulle være i tvivl.

En løsning på konflikten er umulig uden omfattende hensyntagen til begge parter i konflikten – umulig, hvis man forbigår Israel, som forslagsstillerne her foreslår, og umulig, hvis man gennemfører et dansk solordt.

Venstre finder det afgørende, at Danmark ikke går enegang i denne sag. Hvis Danmark, især lige nu som EU-formands-land, pludselig gav en meldning til resten af verden om, at vi da uden videre anerkender en palæstinensisk stat, uagtet hvad det ville betyde for Israel, så ville det afspore forsøgene på at opnå international enighed om spørgsmålet. Det ville nok til gengæld forbløffe EU's udenrigschef, Catherine Ashton.

Beslutningsforslaget her i dag er ikke vist, men det er ikke uinteressant, al den stund vi nu får at se, hvor regeringen står i denne sag. Der har været skiftende synspunkter i spørgsmålet fra regeringspartierne og ikke mindst fra udenrigsministeren selv. Socialdemokraternes udenrigsordfører erklærede lige inden valget i Politiken, at palæstinenserne fluks skulle have deres selvstændighed igennem en FN-ankendelse. Og han fortsatte: Problemet i dag er, at der ikke er fredsforhandlinger, og at hovedansvaret for det ligger på den israelske regerings skuldre. Samme synspunkt luftes af SF's udenrigsordfører i samme artikel. Det står vist klart, at S og SF har taget endelig stilling i konflikten.

Udenrigsministeren fremturede også i Politiken ved at bebude godkendelse af Palæstina og dansk enegang i spørgsmålet. Heldigvis ombestemte udenrigsministeren sig hurtigt, da han blev udnævnt til sit embede. Danmark går ikke enegang, lød det nu. Vise ord, vise ord fra en minister, der nu havde fået koblet et klogt ministerium til sig.

Jeg glæder mig til debatten i dag, og jeg håber naturligvis, at ministeren stadig lytter mere til sit ministerium end til sine politiske fæller i S og SF – dem plejer han ellers at være enig med i spørgsmålet. Tak.

Kl. 14:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 14:17

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Søren Pind, om han ikke synes, at der er taget vidtgående hensyn fra den danske stat til staten Israel, ved at vi, da de ønskede anerkendelse, fik den meget, meget hurtigt efter oprettelsen af Israel, og at vi har anerkendt, at de skulle være medlem af FN, at de skulle være medlem alle de steder, hvor det er godt at være som stat, og at vi netop der har givet dem, også i EU, en privilegeret rolle, f.eks. handelspartner, og at det i øjeblikket er et forhold mellem en besat og en besætter, som er kernepunktet i den her konflikt.

Kl. 14:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Søren Pind (V):

Jeg forstod på den foregående debat, at ting, der ligger 20 år tilbage i tiden, ikke er relevant, og det, ordføreren her sigter til, ligger overordentlig længere tilbage end 20 år. Egentlig må jeg også sige, at jeg tror, at jeg samlet set i min forelæggelse besvarede alle de spørgsmål, hr. Christian Juhl havde til mig i sit spørgsmål.

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Christian Juhl.

Kl. 14:18

Christian Juhl (EL):

Nu prøver jeg så en gang til, for det var der vist ikke meget svar i. I øjeblikket er der en konflikt, og der spurgte jeg, om ikke hr. Søren Pind var enig i, at der lå et aktuelt forhold mellem en besat stat eller et besat folk og en besætter, og at det er det problem, vi skal have løst. Alene det, at vi skriver i forslaget, at begge stater skal have en sikkerhed for at kunne leve som selvstændige stater side om side, er vel også et hensyn til Israel.

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Søren Pind (V):

Jeg synes ikke, at spørgsmålet giver meget mening andet end at tilkendegive, hvor hr. Christian Juhl står i den pågældende sag. Jeg står ikke samme sted.

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til hr. Magnus Heunicke som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 14:19

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

Jeg skal først lige nævne, at det jo er vores udenrigsordfører, hr. Jeppe Kofod, som normalt tager sig af disse sager, men han er optaget andetsteds, og derfor fremfører jeg vores holdning til sagen her.

Beslutningsforslaget og dagens debat her er jo helt central for Danmarks mellemøstpolitik. Vi opfatter Israel-Palæstina-konflikten som mere end blot et regionalt problem. Den destabiliserer jo hele den globale sikkerhed, og det er helt klart, at den eneste løsning på konflikten er en forhandlet løsning, som sikrer begge folks legitime behov for at kunne leve i sikkerhed og fred med internationalt anerkendte grænser. Derfor er det helt åbenlyst, at vi i Socialdemokratiet og i hele regeringen deler Enhedslistens målsætning om en selvstændig og levedygtig palæstinensisk stat.

Det er der heldigvis bred opbakning til herhjemme. Det er mindre end 2 år siden, at vi havde debatten i Folketinget, hvor alle partier undtagen Dansk Folkeparti gav deres støtte til et forslag til en vedtagelse, der støtter: »Palæstinenserne ret til en levedygtig, sammenhængende stat«. Og som udenrigsministeren sagde tidligere, fremgår regeringens politik på området af regeringsgrundlaget, hvor der står, at regeringen i tæt samarbejde med de øvrige EU-lande vil arbejde for anerkendelse og etablering af en selvstændig og levedygtig palæstinensisk stat. Derfor har vi fra regeringspartiernes side udtrykt vores støtte til palæstinenserne bestræbelser på at blive anerkendt igennem FN's Sikkerhedsråd, lige siden de søgte om optagelse sidste efterår, og ansøgningen er jo som bekendt under behandling. Derfor er spørgsmålet slet ikke, om en palæstinensisk stat skal anerkendes, men hvordan det skal ske, og hvornår det skal ske.

For os og for regeringen er det i dagens debat vigtigt at skelne mellem mål og midler, for vi vil gerne anerkende en palæstinensisk stat, hvis vi mener, at det kan fremme fredsbestræbelserne. Men man skal holde sig for øje, at en dansk anerkendelse af en palæstinensisk stat ikke afslutter konflikten i Mellemøsten, for virkeligheden er jo, at fredsprocessen er totalt fastlåst. Situationen kalder på kraftigere midler, end hvad et enkelt land, og i hvert fald Danmark, måtte mene. Så hvis en anerkendelse af Palæstina skal være et effektivt middel, der kan bringe den israelske regering tilbage til forhandlingsbordet, kræver det et bredere internationalt pres. Der må man sige, at Europa er Israels vigtigste handelspartner, og at vi er den største donor til det palæstinensiske selvstyre. Derfor er EU-kredsen en nøgle til at få israelerne og palæstinenserne tilbage til forhandlingsbordet. Det samme gælder processen i FN, hvor Danmark og mange andre lande arbejder for at få Palæstina til at blive et fuldt anerkendt og ligeværdigt medlem.

Så vi er altså enige i forslagets vurdering af, at Danmark skal presse på internationalt for en anerkendelse, der vil kunne skabe bedre balance i forholdet mellem Palæstina og Israel. Men vi synes ikke, at det er en idé at give en ensidig dansk anerkendelse af Palæstina, for det vil ikke fremme freden i den nuværende situation. En ensidig dansk anerkendelse vil jo ikke fjerne de israelske bosættelser og vil ikke stoppe raketangrebene fra Palæstina, og det vil ikke sikre palæstinenserne bevægelsesfrihed og bedre levevilkår. Tværtimod vil det underminere situationen og de processer, der kører i FN- og EU-kredsen. Faktum er jo også, at palæstinenserne repræsentation her i København ikke har anmodet Danmark om en sådan bilateral anerkendelse, som Enhedslisten her foreslår.

Derfor kan vi socialdemokrater ikke støtte selve beslutningsfor-
slaget, om end vi er enige i det overordnede mål. Samme konklusion
skal jeg sige har Det Radikale Venstre. Tak.

Kl. 14:26

Kl. 14:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

En kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 14:23

Christian Juhl (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om hr. Magnus Heunicke er til-
freds med det tempo, som der er på forsøget på at løse konflikten båd-
de fra FN's, EU's og kvartetens side?

Kl. 14:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Magnus Heunicke (S):

Jeg tror, at ingen, der følger den her sag, er tilfredse med tempoet.
Det er helt klart. Det er en fastlåst situation, som jeg sagde.

Det, vi er tilfredse med, er, at der trods alt sker noget; jeg tror, at
året 2012 kan være et nøgleår til at finde frem til noget, der kan min-
de om og blive til en løsning. Løsningen får vi ikke i år, men der er
ingen tvivl om, at FN-sporet arbejdes der stadig væk ad, og det bli-
ver interessant at se, hvordan arbejdet frem til FN's generalforsam-
ling kommer til at spænde af.

Jeg er helt overbevist om, at der efterhånden er så mange lande,
som er enige med Danmark i, at vi skal finde frem til en løsning, og
at det er en løsning, som sikrer en tostatsløsning, og at 2012 derfor
bliver et nøgleår. Men det går selvfølgelig for langsomt, det er vi alle
sammen enige om.

Kl. 14:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:24

Christian Juhl (EL):

Hvis to parter forhandler og en tredje, fjerde eller femte part ønsker
at hjælpe med forhandlingen, og hvis den tredje, fjerde eller femte
part begår nogle handlinger, som forøger den svageste parts autori-
tet, hvordan kan det så svække forhandlingsmuligheden? Jeg tænker
på, at hvis vi anerkender Palæstina, vil det styrke Palæstinas for-
handlingsautoritet i løsningen af det her problem og vil vel kun give
mere balance og dermed gavne mulighederne for en løsning.

Kl. 14:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:25

Magnus Heunicke (S):

Ja, den holdning kan man jo have, men så er det værd at bemærke, at
palæstinenserne ikke selv har bedt om, at Danmark gør det. De har
jo netop tillid til, at der arbejdes intenst i EU og der arbejdes intenst i
FN på at få sikret en løsning. Det er i deres interesse, og det er den
vej, de selv beder os om at gå ad, og derfor kan jeg sagtens forstå det
umiddelbart logiske i det spørgsmål, som ordføreren bringer på bane.
Men faktum er jo, at der ikke har været en sådan henvendelse fra
Palæstina til Danmark, og det vil sige, at palæstinenserne ikke beder
om det. De er tværtimod i gang med et FN-projekt, hvor man ikke
skal gå ind med nogen ensidig anerkendelse, men i stedet arbejde
mere bredt for at få så mange lande som muligt med. For det handler
jo ikke om signaler eller symboler, det handler om løsninger.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Søren Espersen som ordfører for
Dansk Folkeparti.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Søren Espersen (DF):

Oprettelsen af endnu en arabisk stat uden en omfattende fredsslut-
ning mellem Israel og samtlige arabiske lande anser jeg for at være
en forkert beslutning. Og samtidig mener jeg, det ville være katastro-
falt for alle parter, for de palæstinensiske arabere, for de israelske jø-
der, for de israelske arabere og for israelerne på Vestbredden. Det er
derfor uforståeligt, at en del lande allerede er skredet til anerkendelse,
og det er tilfredsstillende, at Danmark ikke har fulgt trop. Ud-
kommet af sådan en ensidig anerkendelse er nemlig givet på forhånd:
Først vil der være jubel krydret med tilførsel af hundredvis af
milliarder fra EU. Så vil der komme en blodig borgerkrig, og der-
næst, når vinderen er fundet, vil der være et fornyet og forstærket
pres på Israel for at opgive resten af det – i gåseøjne – besatte Palæ-
stina til fordel for en helhedsstat med muslimer, jøder og kristne,
som så vil kunne leve i fred og samdrægtighed.

Mens mange israelere har vænnet sig til tanken om en palæsti-
nensisk stat – og langt de fleste i Israel vil gerne betale den pris for
fred og sikkerhed – er den palæstinensiske indstilling altså anderle-
des. I den engelsksprogede retorik, dvs. den, vi møder, er det fredeli-
ge hensigter, der luftes, mens man i den lokale arabiske retorik på
arabisk forbereder folket til krigen. Her nævnes Israel generelt kun
som en historisk parentes: Tel Aviv er med sine 2 millioner indbyg-
gere ikke eksisterende på palæstinensiske landkort; her omtales byer
som Haifa og Jaffa som palæstinensiske byer, som bare for tiden er
besat. Der prædikes ikke forsoning med den jødiske stat, men det
modsatte. Her hyldes selvmordsbombere som helte, og de får op-
kaldt torve og institutioner efter sig. Her skal hele Jerusalem – i gå-
seøjne – hjem. På landkortene er der ingen stiplede linjer mellem Is-
rael og Palæstina. Et samlet Palæstina går fra Middelhavet til Jord-
anfloden og fra Golan til Eilat. Sådan er retorikken, sådan er pæda-
gogikken, sådan er politikken. Der er i tusindvis af eksempler, og ek-
semplerne fremlægges daglig.

Vi undrer os over, at Israel ikke bare siger ja tak til det enkle til-
bud om »land for peace« – land for fred. Hvorfor trækker man sig
ikke tilbage, når Israels tilstedeværelse i disse områder alene er årsa-
gen til konflikten? Når jeg hører spørgsmål som disse, bliver jeg for-
bavset over, hvor kort en hukommelse den danske opinion dog har.
For hvordan var situationen for Israel før 1967, dengang Gaza, Vest-
bredden, Golan og det østlige Jerusalem stadig var arabiske besid-
delser? Når det forlanges, at Israel skal trække sig tilbage til de
grænser, må man spørge: Hvis de grænser er så hellige for araberne;
hvis de er så glimrende og så fredsskabende, hvorfor var det så den-
gang så afgørende for araberne at bekæmpe dem? Hvorfor skulle en
israelsk regering dog indlade sig på noget sådant? Hvorfor skulle
den vende tilbage til den tid, hvor syrisk artilleri sendte bomber ned
fra Golan og Jerusalems gamle by vrimlede med snigskytter?

Sagen er jo, at araberne i dag har modereret de krav, de stiller til
en fredelig udvikling i Mellemøsten. Nu hedder det sig, at bare jøder
ikke længere bosætter sig på Vestbredden, bare man afgiver en del af
Jerusalem, bare man lader 3,5 millioner arabere vende tilbage til Is-
rael, så bliver der fred. Det lyder fredeligt, det lyder fordrageligt,
men er intet andet end tom retorik, for endemålet er stadig den jødi-
ske stats afvikling. Og så længe man ikke forstår det, fatter man ikke
den arabiske tankegang. Mener man i fuldt alvor, at en jødisk rege-
ring skulle deportere jøder og jævne jødiske bosættelser og jødiske
samfund med jorden? Kan man forlange, at den jødiske regering skal
jage jøder væk fra Hebron, fra Jeriko, fra Betlehem, fra Schreem og

fra Jerusalem? Kan man forlange, at Israel skal støtte oprettelsen af et regime i et nyt naboland, hvis mål er Israels udslettelse?

For araberne er ikke alene den jødiske stat, men selve den jødiske tilstedeværelse i Mellemøsten en torn i øjet. Araberne ønsker jøderne derhen, hvor peberet gror, og helst så hurtigt som muligt. De siger det ikke på engelsk, men de siger det på arabisk. En ensidigt anerkendt palæstinensisk stat op ad den jødiske er en umulighed. Det er meget tænkeligt, at palæstinenserne lige nu kun kræver 1967-grænserne tilbage, men det næste forlangende bliver Haifa, Vestjerusalem og Jaffa. Araberne vil aldrig lade jødiske bosættelser i fred, og de vil aldrig lade den jødiske stat i fred, uanset hvor lille den så ender med at blive. Oprettelsen af en palæstinensisk stat uden en omfattende fredsslutning – og det er afgørende, at det er en omfattende fredsslutning på forhånd med samtlige arabiske stater – ville for alle parter være som at komme fra asken i ilden.

Vi støtter ikke forslaget.

Kl. 14:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 14:31

Christian Juhl (EL):

Nu har jeg meget, meget svært ved at genkende hr. Søren Espersens billede både af araberne og af israelernes opfattelse af araberne. Jeg har venner både i Israel og i Palæstina, og de tegner da heldigvis et mere forsonligt billede af forholdet til hinanden. Ellers vil det også næsten være håbløst overhovedet at diskutere den her konflikt.

Men der er et enkelt spørgsmål, jeg gerne vil have svar på. Hr. Søren Espersen nævnte helhedsstaten som en løsning. Vil det sige, at hr. Søren Espersen og Dansk Folkeparti er tilhængere af en statsløsning, eller står hr. Søren Espersen bag FN's og alle mulige andres opfattelse, nemlig at vi skal arbejde for en tostatsløsning på grundlag af den grønne linje fra 1967?

Kl. 14:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Søren Espersen (DF):

Vi synes, det helt afgørende er, at de to parter, dem, som det drejer sig om, er dem, som laver fredsslutningen, er dem, som sætter sig sammen, og er dem, som trækker grænserne. Som jeg sagde, er der i Israel en stor forståelse for, at der nok kommer en palæstinensisk stat, og at man arbejder frem mod det. Jeg synes personligt, at det er en rigtig dårlig idé med en ny arabisk stat, men det kommer jo ikke mig ved. Jeg skal ikke trække grænserne dernede, lige så lidt som FN skal. Det skal de to parter, og det, som israelerne og araberne, de palæstinensiske arabere, kan blive enige om, går jeg ind for. Jeg tror ikke, jeg kan sige det ret meget mere klart.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:33

Christian Juhl (EL):

Men når palæstinenserne og israelerne i fællesskab har accepteret den grønne linje fra 1967 som en fælles grænse, og når alle forhandlinger og alle forhandlingsforsøg er foregået med det udgangspunkt, er det vel også naturligt, at man bakker op om det, altså når de fra begge sider siger, at det er der, hvor de nærmer sig hinanden. Vi skal vel finde noget, der kan hjælpe til, at de to parter kan nærme sig hinanden.

Alle erkender jo, selv hr. Søren Espersen, at der skal international hjælp til, for at der kan findes en fredelig løsning, kan jeg forstå, og derfor er det vel vigtigt, at vi arbejder med det her spørgsmål og så også bidrager med det, der kan gavne freden i området, og som kan sikre både palæstinenserne og jøderne deres egne selvstændige stater eller i hvert fald et ordentligt liv.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:33

Søren Espersen (DF):

Altså, grænserne fra umiddelbart før 1967-konflikten er ikke anerkendt af Israel som værende de grænser, der kommer til at blive, for så var der ingenting at forhandle om. En grænsedragning foregår i forbindelse med en fredsslutning. Der sætter man grænserne, og det er urealistisk at forestille sig, at Israel på forhånd vil opgive Østjerusalem. Det er næsten umuligt at tænke sig, at Israel vil opgive Golan, fordi det simpelt hen er en for farlig sikkerhedspolitisk situation, og der er andre ting, der vil være urealistiske. Men så finder man måske, forhåbentlig, mellem de to parter nogle grænser, nogle grænsedragninger, som begge kan acceptere.

Men hvis man forestiller sig, at de bare siger, at de skal tilbage til grænserne før 1967, og at det er starten på forhandlingerne, hvad er der så at forhandle om? Altså, man kommer da ikke til en forhandling, hvor det hele ligger fast på forhånd. Det er det, araberne i stor stil vil. De siger: Vi skal have Østjerusalem som hovedstad, vi skal have 3,5 millioner efterkommere af flygtninge tilbage, vi skal have de grænser. Men hvorfor skulle man så sætte sig til forhandlingsbordet? Det kan jeg da godt forstå at israelerne ikke gør.

Kl. 14:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Holger K. Nielsen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Det er jo altid svært at komme efter hr. Søren Espersen, når det handler om Mellemøsten og araberne osv. Han lyder som en eller anden indremissionsk svovlprædikant, når han ligesom giver sin mening til kende om de spørgsmål, og missionær er hr. Søren Espersen i hvert fald på det her punkt.

Men igen vil jeg sige, at jeg synes, ministeren holdt en glimrende tale, som meget præcist skar det her ud i pap. Det gjorde også den socialdemokratiske ordfører, som jeg er fuldstændig enig med, og så kunne jeg egentlig nøjes med bare at sige det. Men lad mig så lige tilføje og gentage, at vi jo er enige i målet her. Det er vigtigt, at der kommer en palæstinensisk stat. Det er også muligt, at en international anerkendelse vil hjælpe til, men man er også altid nødt til at vurdere, vil jeg sige til hr. Christian Juhl, mål og midler. Det er jo ikke altid, at man når målet, ved at man, om jeg så må sige, står og slår nogle tomme slag i luften, og det her forslag er et tomt slag i luften. Det her får jo kun betydning, hvis det bliver gennemført i en bredere international ramme.

Det er derfor, det er vigtigt at arbejde inden for EU, som også ministeren sagde, nemlig at EU kan gøre nogle ting. Og måske kan vi arbejde på, hvordan vi kan forbedre forholdene for palæstinenserne og også forbedre vores egne relationer til palæstinenserne, til den administration, der findes i Ramallah i øjeblikket, hvor der efter al sandsynlighed kan gøres nogle ting for at forbedre det. Så i stedet for et forslag som det her, som jeg synes er et slag i luften, synes jeg,

man skulle diskutere, hvordan vi på det praktiske, det nære plan kan gøre noget mere for, at vi kommer til det mål, vi er enige om.

Kl. 14:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:37

Søren Espersen (DF):

Jeg synes, det er så vidunderligt med den nye linje, SF har lagt. Den passer mig fantastisk godt, det er jo dejligt at se, at man er kommet til fornuft, for det har været en helt anderledes retorik fra SF's side. Der er så mange ting med SF, der er spændende i de her dage. Når der er en af ordførerne, der går på talerstolen, ved man aldrig rigtig, hvad der sker, men et eller andet spændende sker der i hvert fald.

Jeg vil bare spørge helt klart: Hvis den her debat havde været foretaget for præcis 1 år siden, havde SF så støttet den?

Kl. 14:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:37

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det er jo det, man kalder kontrafaktisk historieskrivning. Det er svært at svare på, vil jeg sige til hr. Søren Espersen, for den foregik jo ikke for 1 år siden. Men det tror jeg faktisk – jeg kan ikke sige det med sikkerhed, jeg har ikke den sikkerhed i min stemme, som hr. Søren Espersen har, han er sikker på alt, han ved jo alt, kan jeg høre på ham her i dag – jeg er ret overbevist om, at vi ville have sagt det samme, for vi har faktisk sagt hele tiden, at vi går ind for en anerkendelse, og at vi vil støtte den, men i en bredere international sammenhæng. Danmark skal ikke gå solo på det her punkt, det giver ingen mening, at vi gør det, men at vi får skabt en international koalition. Og det giver derfor dyb mening, at vi arbejder inden for EU for at få det her spørgsmål fremmet.

Kl. 14:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 14:38

Søren Espersen (DF):

Når jeg spørger, er det, fordi for præcis 1 år siden – give or take, som det hedder på dansk, nogle dage eller nogle uger – var det sådan, at en meget stor del af SF's folketingsgruppe med den nuværende udenrigsminister i spidsen alle sammen var medlemmer af en hjemmeside, der hed »Bojkot Israel«. Da der så begyndte at danne sig nogle regeringsdrømme, forsvandt de lige pludselig, med et slag, fra den der liste. Jeg ved ikke, om hr. Holger K. Nielsen selv var med, men jeg ved bare, hvordan retorikken var dengang for præcis 1 år siden. Nu er alting forandret, og til det gode, til det positive. Det er det, jeg glæder mig så utrolig meget over, det er en dejlig måde at ende dagen på.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg kan ikke huske det, jeg tror nok, at jeg for 5-6 år siden har været på den der liste, men jeg blev da også enig med mig selv om, at jeg ikke syntes, det var den rigtige måde at kæmpe for palæstinenserne på. For 1 år siden tror jeg ikke at der var nogen på listen, men igen

vil jeg sige, at hr. Søren Espersen jo ved så meget om historie, så han har nok ret.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Christian Juhl.

Kl. 14:39

Christian Juhl (EL):

Først vil jeg gerne spørge hr. Holger K. Nielsen, om han synes, at det er tomme slag i luften, hvis f.eks. 129 af klodens stater anerkender Palæstina som selvstændig stat og i kølvandet på det udvikler diplomatiske forbindelser, handelsforbindelser og andre ting. Er det tomme slag i luften? Synes han, at kvartetens manglende aktivitet er tegn på konkret handling?

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Holger K. Nielsen (SF):

Der er meget, der er meget kritisabelt i øjeblikket. De har da for øjeblikket også diplomatiske forbindelser. Vi har da en repræsentation i Ramallah, og jeg vil meget opfordre til, at man opprioriterer den.

Med hensyn til anerkendelse er det et folkeretligt begreb, som indebærer, at man anerkender en stat i egentlig forstand. Det, der stemmes for på FN's generalforsamling, i hvert fald sådan som jeg er orienteret om folkeretten, er ikke udtryk for, at man automatisk er anerkendt. Der skal noget mere til end det, så det, den afstemning handlede om, var, hvorvidt FN's generalforsamling skulle tage stilling til, om Palæstina burde anerkendes som en stat.

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Christian Juhl.

Kl. 14:40

Christian Juhl (EL):

Vi har set, hvor stor betydning, det har haft for Israels fødsel og udvikling, at omverdenen har reageret, anerkendt staten, handlet med dem, hjulpet dem, besøgt dem, haft kulturelt samkvem og haft diplomatisk samarbejde osv. Det har været en forudsætning for, at den israelske stat overhovedet eksisterer i dag. Så kunne man jo også forestille sig, at netop alle de skridt, vi har taget der, også kunne tages som hjælp til opbygning af en palæstinensisk stat i stedet for at sige, at det er tomme slag i luften.

Jeg har over for udenrigsministeren bl.a. foreslået, at man kunne aftale i EU, nu hvor vi har formandskabet, at palæstinenserne bliver en privilegeret samhandelspartner på lige fod med Israel, som jo har en særstatus i EU. Vi kunne give dem en konkret chance for at handle noget mere med os, og på den måde kunne vi give dem en chance for overhovedet at overleve. Der er masser af muligheder, der isoleret set måske er skridt, der ser små ud, men som kan være med til at bygge op og skabe den autoritet, der skal være, for at man kan være en ligeværdig stat.

Kl. 14:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det er jeg da fuldstændig enig i. Det er da den vej, man skal gå, synes jeg. Man skal forsøge med de små skridt, hvor det er muligt, i EU, FN og andre steder. Det er jo derfor, jeg mener, at det vil-

le være reelle skridt frem for det her beslutningsforslag, som jeg ikke tror får ret stor betydning for, hvordan palæstinenserne fremtid vil udvikle sig. Men de der små, praktiske ting, som hr. Christian Juhl nævner, er da dybt, dybt relevante.

Kl. 14:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det fru Mette Bock som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak. Enhedslistens beslutningsforslag nr. B 30 lægger op til, at Folketinget skal pålægge regeringen at anerkende Palæstina som en uafhængig og selvstændig stat inden for grænserne fra 1967.

I Liberal Alliance mener vi, at historien med al mulig smertelig tydelighed viser, at der ikke findes lette løsninger i denne konflikt. Der er heller ikke entydigt helte og entydigt skurke. Der er helte og skurke på begge sider. I Liberal Alliance ønsker vi på lang sigt en tostatsløsning, men som liberale er vi også af den overbevisning, at en varig løsning forudsætter begge parter aktive deltagelse.

Vi medvirker i Liberal Alliance meget gerne til at lægge øget pres på parterne, og det mener vi bedst sker via vores samarbejdsrelationer i EU og FN. Det er fint, at der er fødselshjælpere også internationalt i forbindelse med at få skabt en varig løsning i Mellemøsten, men vi skal være fødselshjælperen, hvis ikke barnet fødes af parterne selv, vil det ikke være levedygtigt.

Liberal Alliance støtter derfor ikke forslaget, da vi mener, at det vil gøre større skade end gavn.

Kl. 14:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Den sidste ordfører er hr. Per Stig Møller for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:44

(Ordfører)

Per Stig Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti går nu som før ind for oprettelsen af en selvstændig palæstinensisk stat side om side med Israel, der til gengæld anerkendes af hele den arabiske verden. De skal leve fredeligt med hinanden. Dengang vi i 2002 besad formandskabet for EU, gik vi i spidsen for at udarbejde køreplanen for denne fred. Den blev og er Sikkerhedsrådets plan for freden mellem Israel og Palæstina, men den er jo desværre aldrig blevet realiseret.

Der er i dag to hovedproblemer for gennemførelsen af planen. Det ene er de israelske bosættelser, som er uacceptable, og som svækker den palæstinensiske præsident Abbas' autoritet blandt palæstinenserne og dermed hans muligheder for at trække en fred igen. Det andet hovedproblem er den palæstinensiske uklarhed. Hvem stifter man freden med? Og hvilket Palæstina får man: Vestbreddens eller Gazas? Det er jo ikke ligegyldigt. Vestbreddens politiske ledelse anerkender Israel, men det gør Gazas ikke. Hvis de to lande skal leve fredeligt side om side, som planen forudsætter, vil man ikke opnå dette varigt, hvis Gazas Hamaspolitik bliver den palæstinensiske. Dermed ville selve forudsætningen for fredsplanens gennemførelse være brudt, og hvad gør man så? Ophæver man anerkendelsen? Nej, det kan man ikke, for så er staten der og freden borte.

Freden og anerkendelsen forudsætter, at der er ét Palæstina, som man kan gennemføre planen, freden og anerkendelsen med. Og det er der ikke. Forsoningsmøder mellem Fatah og Hamas har der været mange af, men varig forsoning har det aldrig ført til. Det skyldes, at der er flere spillere bag kulissen. Bag Hamas opererer Syrien og

Iran, og de ønsker ikke fred med og anerkendelse af Israel. En fred må omfatte Syrien og en løsning på problemet omkring Golan Heights. Vi ved bare ikke i dag, hvilket Syrien vi har i morgen, men vi ved, at Syrien ikke vil skubbe Hamas til nogen fred, før det selv har fået løst sit problem. Og vi ved, at Iran slet ikke vil skubbe i den retning.

Derfor har Abbas hele sin gode vilje til trods – og jeg sætter meget pris på præsident Abbas – ikke mulighed for at garantere Israel den sikkerhed og indgyde Israel den tillid, som er forudsætningen for fredsplanen og anerkendelsen af Palæstina som en selvstændig stat.

Vi ser meget gerne, at præsident Abbas og statsminister Fayyad meget snart opnår den autoritet og den enighed i baglandet, som gør det muligt at gennemføre fredsplanen og anerkende Palæstina side om side med Israel. Og vi vil opmuntre og opfordre Israel til at standse bosættelserne, påbegynde afviklingen af dem og gå helhjerteret ind i forhandlingerne for at få skabt dette Palæstina. Jeg har gentagne gange sagt til Israel, og jeg gentager det her i dag, at et selvstændigt og fredeligt Palæstina er Israels egen interesse. Sker dette ikke, vil Israel af demografiske, altså befolkningsmæssige grunde ophøre med at være en jødisk stat, fordi den arabiske befolkningsgruppe vil blive større end den jødiske, medmindre Israel for at undgå dette ophæver sit demokrati og indfører en slags apartheid, og så er Israel ikke længere Mellemøstens demokrati i et tæt samarbejde med Vestens demokratier.

For Israel må vi forstå at dette er en eksistenskamp. Får vi ikke en tostatsløsning, ophører det reelt med at eksistere. Får man den uden den fornødne sikkerhed, kommer Israel igen til at kæmpe militært for sin eksistens uden at kende udfaldet af denne kamp. Derfor håber jeg, at vi meget snart får denne tostatsløsning, men den opnås ikke ved at anerkende en stat, hvis indhold og fredsplaner vi slet ikke kender.

Derfor går vi imod beslutningsforslaget.

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg til sidst ordet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Christian Juhl.

Kl. 14:48

(Ordfører for forslagsstillerne)

Christian Juhl (EL):

Jeg skal starte med at give udenrigsministeren ret i, at der er en fejl i det materiale, vi har fremsendt. Der står, at Norge har anerkendt Palæstina som stat. Det er ikke rigtigt. Norge har alene tilkendegivet, at de vil støtte en anerkendelse, især hvis det kommer til at ske i FN nu her.

Der har jo længe været dødvande i fredsforhandlingerne mellem Israel og Palæstina, og derfor finder vi i Enhedslisten, at tiden er inde til, at Danmark fremmer processen med de midler, vi har til rådighed. Det her er et af de midler, vi kan se, og et af de konkrete tiltag, vi kan tage. Palæstinens anerkendelse har været drøftet i Folketinget i 2006-07, hvor jeg med stor glæde har set, at alle regeringspartierne har udtalt sig til fordel for en anerkendelse af staten, og også, som vi hørte her sidst, Det Konservative Folkeparti. Jeg har især og med glæde også hæftet mig ved, at vores nuværende udenrigsminister i flere af Folketingets debatter ivrigt har talt for en anerkendelse af Palæstina.

Et skridt på vejen kan være, at flest mulige lande de facto anerkender Palæstina som selvstændig stat og dermed styrker deres autoritet i forhandlingerne. Et andet skridt kan være at anerkende Palæstina som fuldgældigt medlem af FN på lige fod med den anden halvdel i konflikten, nemlig Israel. Den tredje mulighed kan være at give dem de privilegerede samhandelsrettigheder, som EU har mulighed for at give.

Man hvad skal der til, for at der er tale om en stat? Det har der jo været stillet spørgsmål om her i debatten. Folkeretten siger, at der er fire grundlæggende kriterier:

Det første er, at der findes en befolkning, og det kriterium er der ikke nogen der indtil nu har sat spørgsmålstejn ved.

Det andet kriterium er, at den befolkning har et klart afgrænset territorium. Og det er jo velkendt, at grænserne for et palæstinensisk territorium ikke ligger fast. Folkeretsligt er det dog ikke et krav, at territoriets grænser til andre stater skal være entydige og endeligt fastsat. Hvis det havde været tilfældet, ville Israel jo aldrig være blevet anerkendt som stat. Det er også internationalt anerkendt, at Palæstinas territorium vil ligge inden for 1967-grænsen med de modifikationer, som måtte blive forhandlet med Israel. Det er jeg helt enig med hr. Søren Espersen i må være det, der er slutresultatet. Men udgangspunktet for forhandlingerne har jo for stort set alle på nær hr. Søren Espersen været den grønne linje. Derfor må man konkludere, at også kriteriet om et afgrænset territorium er opfyldt.

Det tredje kriterium, som man arbejder med i folkeretten, er, at der findes en befolkning på et afgrænset territorium under ledelse af en regering, der effektivt udøver sin myndighed. Der vil jeg blot henvise til, at både FN, Verdensbanken og IMF vurderer, at selvstyret har de nødvendige redskaber til at forvalte en fungerende stat, og så selv om de anmærker, at den myndighed har aktiviteter på sit område som Israels bosættelser, og det er en ting, som måske tyder på, at de ikke helt har styr på deres land. Men det ikke noget, som internationale myndigheder angiver som vægtige grunde. Alle bør derfor også kunne acceptere, at det tredje kriterium, nemlig at der er en ledelse, som effektivt udøver sin myndighed, er til stede.

Det fjerde kriterium er, at enheden nyder en sådan uafhængighed af andre stater, at den kan varetage sine egne eksterne relationer. Der vil jeg bare anføre, at Palæstina i dag er anerkendt af 129 lande, som har diplomatiske relationer med dem. Tallet er et bevis på, at store dele af verdenssamfundet lægger til grund, at Palæstina har eksterne handeevne og kan indgå i relationer med andre stater.

Alt i alt er de folkeretlige kriterier for statsdannelse til stede, og dermed kan også kriterierne for en dansk anerkendelse af en selvstændig Palæstinastat være til stede. Det er Enhedslistens opfattelse, at en anerkendelse vil øge palæstinenserne autoritet i forhandlingerne om fred og dermed øge muligheden for en fredelig løsning på den mangeårige konflikt. Vi mener, at vi bør støtte op om de 129 lande, uanset hvor i verden de nu måtte ligge, og ikke vente på, at man i EU finder en løsning. Det ser ud til at have lange udsigter.

Men det løser ganske rigtigt, som nogle af kollegaerne har påpeget, ikke alene problemet. Der skal presses på for, at alle parter tager kravet om forhandlinger alvorligt – forhandlinger, der bør løse både problemet med muren, problemet med de ulovlige israelske bosættelser, problemet med Jerusalem og problemet med flygtninge.

Kl. 14:53

Kvartetten er tilsyneladende kørt fast. Der er i hvert fald ikke nogen progression i det. Noget nyt og mere må ske, og Danmark har en autoritet over for både Israel og Palæstina, som bør kunne bruges. Derfor håber jeg, at vores regering netop vil sige, at den sætter sig i spidsen. Alle husker sikkert Osloaftalen, som netop kom i stand, ved at enkeltlande tog initiativer, som bragte processen videre frem. Jeg er overbevist om, at hvis vi lægger mindreværdskomplekserne til side, vil Danmark have en meget central position, måske sammen med de nordiske lande, som kunne sikre, at den her proces kommer videre, end FN-systemet, EU-systemet i øjeblikket kan magte.

Det er derfor, jeg beder om, at vi tager et enkelt første skridt, så vi kan komme fremad og vise, at Danmark vil mere end vente på de andre, at Danmark vil mere end det, som kvartetten lægger op til. Derfor vil jeg gerne opfordre til, at vi tager det her skridt – hvor lille det end kunne se ud til at være. Jeg tror, det er et afgørende vigtigt signal.

Jeg har også talt med den palæstinensiske repræsentation i Danmark, som synes, det er et fortrinligt forslag, og de priser vores initiativ i den sammenhæng. Jeg tror, det er meget, meget vigtigt, at vi netop som selvstændigt land også viser, hvor vi står. Det kunne være, at det også kunne fremme processen i EU, sådan er vores udenrigsminister med større autoritet kunne tage ned og sige: Nu tager vi næste skridt, nu tager vi handelsaftalerne op; nu tager vi det skridt, og nu prøver jeg at se, om jeg kan formidle en forhandling, der er mere effektiv end kvartetens. Tak.

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 14:55

Søren Espersen (DF):

Det er bare lige kort, for historisk var det jo sådan, at grænserne blev fastsat ved en FN-beslutning i 1947, altså netop med en grænsedeling mellem en israelsk og en palæstinensisk-arabisk stat. Det lå fast. Så kom krigen jo i 1948, og siden da kom der hele tiden nye grænser. Der er hele tiden kommet nye grænser i Mellemøsten. Der er ikke nogen, der i den forstand har været fastsat til. Det er bare lige for at slå det fast.

Men grænserne er jo udgangspunktet, og jeg tror egentlig, at hr. Christian Juhl også på et tidspunkt sagde, at det er udgangspunktet. Se, det er en god start, at det ikke er fastlåste, hellige grænser, for det er det ikke. Det var tilfældige grænser, der kom i forbindelse med en våbenhvile. Så man kunne starte med at sige, at grænserne fra 1967 er udgangspunktet, og der starter vi, og så sætter vi os ved forhandlingsbordet. Men problemet er jo, at det vil palæstinenserne ikke. De vil ikke sætte sig ved forhandlingsbordet, før en hel række ting er opfyldt. Der kan jeg godt forstå, at israelerne siger, at det gider de ikke.

Kl. 14:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Christian Juhl (EL):

Nu er det jo ikke sikkert, at hr. Søren Espersen og jeg har de samme venner i den del af verden. De venner, jeg har i Palæstina, og de venner, jeg har i Israel, siger, at det er udgangspunktet. Der er en gensidig anerkendelse, og de siger: Det behøver vi ikke at diskutere, men vi er nødt til at diskutere, om vi skal flytte nogle af grænserne, og der, hvor israelerne har taget lidt af det grønne område, kan det være, at vi skal have noget andet et andet sted. Det må forhandlingen jo vise.

Hvad angår de israelske grænser, har jeg rent faktisk – vil jeg sige til hr. Espersen – overvejet at foreslå, at vi skulle annullere Danmarks anerkendelse af Israel, fordi deres grænser er uklare. Men jeg synes, at det er mere konstruktivt, hvis vi går den anden vej og siger, at begge parter skal have et liv som stat, og ergo må vi prøve at tænke konstruktivt og sige, at selv om Israels grænser i øjeblikket er uklare, fastholder vi anerkendelsen og går videre til næste skridt, for den eneste farbare vej, hvis vi vil have fred, er, at vi kigger ordentligt og balanceret på begge stater i stedet for bare at sige: Jeg vil kun forsvare Israel.

Kl. 14:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 14:57 Frank Aaen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Søren Espersen (DF):

Det her er jo en lang historisk diskussion. Jeg må bare konstatere, at grænser rundt omkring i verden flytter sig og har flyttet sig. Der er ingen, der kan genkende landkortet i Europa efter anden verdenskrig, altså nogenlunde samtidig med at det her foregik. Der var ingen, der kunne vide, at Polen ville grabbe sig ind og tage en stor del af Tyskland; der var ingen, der kunne forestille sig, at Bøhmen og Sudeterland ville blive en del af Tjekkosllovakiet.

Alle grænser har ændret sig. Der har været flytninger frem og tilbage. Og der er jo ikke nogen, der sætter spørgsmålstegn ved Polens legitimitet. De har de grænser, de har, og de blev oprettet samtidig med den israelske grænse. Det er kun Israel, der hele tiden må forklare, hvorfor de grænser, de har, ikke er rigtige. Det er i orden, at alle andre lande flytter grænser til højre og venstre i takt med historiens luner. Vi accepterer Polen, og vi accepterede i sin tid Tjekkosllovakiet osv. Det er en underlig form for forskellighed og diskrimination, der er i forhold til den jødiske stat.

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:58

Christian Juhl (EL):

Jeg ser nu ingen diskrimination. Jeg ser, at hr. Søren Espersen ser spørgsmål. Når FN og andre i den her sag siger, at vi skal tage udgangspunkt i den grønne linje og prøve at komme fremad derfra, så ville det da være ualmindelig forstyrrende for fredsforhandlingerne, hvis den ene part hele tiden sagde: Jeg napper lige et lille stykke land, jeg laver lige en ekstra bosættelse osv.

Det er derfor, at jeg gerne vil appellere til, at Dansk Folkeparti har en lidt mere nuanceret opfattelse og ikke opfatter Israel som et eller andet offer. Israel er en part, og palæstinenserne er en part, og vi må formå begge parter til at se nuanceret på det, for ellers kommer vi jo aldrig videre.

Kl. 14:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:59

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Bertel Haarder):

I dag er der følgende anmeldelser:

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Lovforslag nr. 104 (Lov om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, gebyr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbehandling, repræsentationsaftaler i medfør af visumkodeksen m.v.)).

Beslutningsforslag nr. 45 (Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke 60 af 21. februar 2012 om bemyndigelse til Finansministeriet vedrørende en række dispositioner i Aarhus Lokalbank A/S og Vestjysk Bank A/S tilbage fra Finansudvalget).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 13. marts 2012, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der ligeledes fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 15:00).